

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JOZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90, EJJEL 10-TÓL 23-48.

ELŐFIZETESI ÁRAK
NEGYEDÉVRE 15.— PENGÓ
HAVONTA 5 P 20 FILLÉR

18 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVII ÉVFOLYAM 202 SZÁM

Karácsonyi ima a győzelemért

Irta: dr. Nagy Imre

Mindenható Isten! Háborúban élünk, olyan borzalmas világ-
egésben, amilyenről Te tanítottad Szent Fiad útján, hogy „halla-
notok kell majd háborúkról és háborúk híreiről: meglátsátok,
hogy meg ne rémüljete: mert mindezeknek meg kell lenniük”.

Magasságos Isten! Mi gyarló emberek fájdalommal és szo-
morúsággal nyugszunk meg abban, hogy ime a szentírás taní-
tása szerint is szinte elkerülhetetlen törvényszerűség, hogy az
emberi életben háborúk robbannak ki, nemzetek és országok egy-
más ellen támadnak, nekünk azokat végig kell szehvedni és mi
véges emberj elménkkel nem is kereshetjük és nem is kutathat-
juk azoknak keletkezését és előidéző okait. De ha már arra ren-
deltettünk, hogy részesei legyünk ennek a borzalmas világégés-
nek, bocsásd meg Uram nekünk magyaroknak, hogy mi sem von-
hattuk ki magunkat a körülöttünk dúló harcok véres megpróbál-
tásából. A mi mentességünk igaz és őszinte. Mi nem kezdemé-
nyeztünk háborúskodást, mi nem rontottunk más népekre, mi
nem akartuk elrabolni senki más földjét. Hogy mi harcba száll-
tunk és hogy a mi fiaink is életüket kockáztatják és áldozták a
véres küzdelemben, az a mi hitünk és meggyőződésünk szerint
egyedül és kizárólag azért van, hogy megvédjük ezt a sokszor
felült, pogányok által felperzselt, ellenségeink által megrabolt
földet és megcsontított országot a keresztény hit, a tiszta erkölcs
és a lelkiismereti szabadság krisztusi országára számra. Mert mi
tanúbizonyossággal hivatkozhatunk arra, hogy a mi országunkat is
pusztulással, megsemmisítéssel fenyegeti a keleti barbárság, a
pogány istentelenség réme, a bolsevista istentagadók beláthatat-
lan pokoli serege, hogy elseperjen erről a földről mindent, ami
krisztusi értelemben vett szép és jó eszméket jelent számunkra:
a családi otthont, a felebaráti szeretetet, az egymás iránti tisztó-
letet és megbecsülést, a szerény és tisztességes megélhetés lehe-
tőségét.

Ezért fogtunk mi fegyvert és ezért harcolunk azoknak az
otlatain, akik szintén az igazságba vetett hit fanatizmusával küz-
denek a szabadságért és a nemzetek közötti igazságos rend kiala-
kításáért.

Uram! Mi most is azt tartjuk, hogy ugyanazok a szent esz-
mék hevitettek bennünket ebben a küzdelemben, mint amikor
a keresztes háborúk idején a keresztény népek lángoló lelkesedé-
stől fűtve fanatikusban ontották vérüket a vandál pusztítók
ellen a Szentföld védelmében, vagy amikor őseink kezükben bib-
lijával, fészkellettel vezették seregeinket a tatárjárás és török dúlás
minden civilizációt elsöpörni akaró rohamai ellen. Oh! Uram, a
mi történelmünk azt tanítja, hogy ezek a mi hős hadvezéreink
és uralkodóink, ha már a sors a háborús helyzetállást rendelte
nekünk, vitéz bátor magatartásukkal örök példaként kell, hogy
ragyogjanak minden következő magyar nemzedék előtt. Mi tehát
a háború keserű megpróbáltatásába sodródtunk, azt
hisszük, gyermeki alázattal kérhetünk feloldozást bűneinkért és
még most, Krisztus Urunk születésének áhítatos ünnepnapján,
a békének és a szeretetnek imádságos óráiban sem követünk el
megbocsáthatatlan bűnt, ha azt kérjük a mi Urunktól, hogy
ebben a harcban oltalmazza és védelmezze a mi kegyes fiainkat
és ügyünk igazságát.

Engedd meg tehát Uram, hogy ebben a mi áldozatos har-
cunkban szívünkben a béke dühítővel kérhessük oltalmazó segít-
ségedet harcunk győzelmes befejezéséhez. Világosítsd fel minden
igaz magyar értelmét arról, hogy igaz ügyért vállaltak a küzdel-
met, távolítsd el sorainkból azokat, akik nemzetünk lelki egysé-
gét akarják megbontani. Hiszen a Te szentírásod tanítja, hogy
ilyenkor „sok hamis próféta támad, akik sokakat elhívtelnek”.
Ne ismétlődhesen meg tehát fejtünk felett az elmúlt világháború
végzetes tévedése és belső lelki összeroppanásunk. Érted meg
a tévelygőkkel, hogy háborút csak fegyverrel lehet befejezni és
hogy béke csak az igaz ügy győzelme után következhet. Ne hir-
deszen tehát senki ördögi ígéreteket és szivelleje meg népünk a
mult tanulságait, mert egyszer már megpróbáltuk, hogy ügyük
dörgése, fegyverek ropogása közben itthon ál-próféták kiáltották
a fegyvert harcossaink kezéből, békét, jólétet, megbocsátást, bol-
dogsgot festettek békét vágyó szemeink elé s az eredmény vörös-
pókot, éhséget, gyászos kinszenvedést, hű fiaink és nemzetünk
megaltatását hozta számunkra.

Erősíts meg tehát Uram bennünket győzelmi hitünkben és
akaratiunkban, hiszen Te szólsz hozzánk ezekkel a szavakkal:
„de aki mindvégig állhatatos marad, az idevezül”. Adj hát Uram
kifarást, állhatatosságot nemzetünk minden vezetőjének, a har-
ban résztvevő hős honvédeknek és mindnyájunknak, akik, ka-

A németek kezében van a kezdeményezés a keleti fronton

Békesség a háborúban

Irta: Szalacsi Rácz Imre

„Es szüle az ő elsőszülött fiát,
és bepólyázá őt és jászolba fek-
teté, mert nem kaptak helyet
a szálláson.” Lukács: II, 7.

A szeretet és béke ünnepén vissza-
tekint az ember nemcsak rövid éle-
tének rövid esztendeire, de elnéz a
végtelenség teljő kétezer esztendő
tárlatában azokra az eseményekre is,
melyek a kereszténység időszámítá-
sának nagy eseményétől napjainkig
estenek meg az emberiséggel. Es ott,
a végtelenség teljő távoltságban fel-
tűnik a betlehemi csillag, melynek
fényéről próféták álmodoztak és ír-
tak szent sorokat, hirdelvén azt,
hogy el kell jönnie az Elküldöttnek,
aki megváltja bűneitől a világot.
Látjuk a csillag alati a kietlen sivár-
ságu betlehemí vidéket, melyet a hű-
vös keleti éjszakán megvilágít ugyan
a csillag szokatlanul nagy fénye, de
a született Údvösség az emberi száll-
lásoktól fátol, Istállónak használt
mooskos barlangban született meg
üdvösségére és válságára mindene-
nek. Nem kaptak szállást Dávid kí-
rályi véreből származott fejedelmi
utódja a választott népnek, mert in-
kább a gazdagabb és jóllízűt előke-
lőknek nyitottak kaput és adtak me-
leg fekvőhelyet a kicsi Betlehem la-
kól. Mit tudták ők, hogy a esodák-
kal telített éjszakában az született
meg, aki harminc esztendő múlva azt
hirdette rendíthetetlen Isteni szóval
magáról, hogy Ő az út, igazság és az
élet, aki benne hisz, az örökké él.

Karácsony szent estjén nézzünk a
názáreti Jézus születésének esemé-
nyét közzől arra a multra, mely két-
ségteljesen hasonlít a mi mai éle-
tünkre. Ha ma jönné új megváltás
küldetésével új Messiás, vajjon hol
és merre találna szállást pénztelen-
ségében, szegénységében és elhagyat-
ottságában ezen a bűnökben fetregő
földön. Ki jöhetne olyan, akit a
esodák öröme kísérne és hinnénk va-
lójánnyan benne!...

Ma olyan a világ és olyan az em-
ber, mint kétezer esztendőnek előt-
te volt.
A kereszténységünkben tátogó
roppant úr elhomályosítja mindazt,
amit Ő hozott azon az éjszakán. Au-
gusztius római császár uralkodásának
idejében, Nagy Heródes zsidó király-
sága korában, aki Ismerje a jöven-
dőlések sorát, aki tudta, hogy egy-
szer el kell jönnie a Megváltónak és
a Messiás király lesz, de mikor meg-
jelentek nála a keleti bölcsék és kí-
pályokra emlékeztető káprázatban
azt kérdezték, hogy hol vagyon a
született király, akinek csillagát lát-
ták napkeleten, eljöttek, hogy imád-
ják őt. Nagy Heródes, aki helyben
volt, aki saját országában szerencsés

élet között tanuja lehetett volna a
megváltás kezdetének, nem vette a
fáradtságot, hogy keresse a született
Gyermeket, hogy előtte leboruljon és
imádjá azt, hanem meghagyta:
„Menjetek kérdezősködjetek szorgal-
masan a gyermek felől és ha megta-
láljátok, jeleztétek, hogy én is el-
menvén imádjam őt...”

Hányan és hányan vagyunk így a
megváltás igényének kálváriás befeje-
zése után immár szinte kétezer esz-
tendővel is hasonló gondolatok kö-
zött. Várjuk, hogy más menjen és
keresse meg a Krisztust, várjuk,
hogy hozzon a másik ember felele-
tét, de nem azért, hogy a hír vétele
után elmenvén imádjuk őt, hanem
azért, hogy Heródes gondolkodása
szerint fonderóltat új, meg új meg-
szülésre, elpusztítására gondoljunk
a Messiasnak, akiről tudjuk, hogy
van, mégis azt valljuk, hogy nincs,
úgy élünk sokszor, mintha volna és
legjobb esetben egyszer, másszor
úgy halunk meg, hogy talán mégis
van és sok bűnök után is színről
szíre fogjuk látni!...

Oh, mert mi ma is emberek va-
gyunk, halálán és embertelen em-
berek, akiknek sora sorstalanul ne-
hez és elviselhetetlen egyszerű lehe-
né, de éppen ettől az elviselhetete-
nül nehéz egyszerűségtől irtóznak
mindig. Kell valami, ami rettenet-
sen, kell, ami elfordítson Istentől és
embertől, kell, ami a lehetetlent kí-
vánja lehetővé tenni, de abban a pil-
lanatban, ahogy sikerül a látszatra
lehetővé megvalósítani, már felrug-
nak a tervek és rendelkezések sorát,
mert újabb, meg újabb mohósággal
keressük a változatosat, hogy soha
meg ne nyugodhasson egyetlen pere-
re se zaklatott lelkünk!...

Milyen végtelenül egyszerű hite
lehetett a betlehemi pásztoroknak,
akik látták, éppen azért, mert nagy
hűlők volt, látták leszállni az egek-
ből a híchozó angyalt, hallották az
egek kapuján kiáradó angyali éneket
éppen azért, mert fülük volt a hal-
lárra: „Dicsőség mennyben az Ist-
tennek, békesség e földön az ember-
nek!...” Mennyi hit, mennyi igaz
szándék, mely végtelen sora az egy-
szerűségnek ezekben a fenséges pil-
lanatokban. De látjuk a keleti böl-
csék, vagy királyok nagy hitét is,
akik elindulnak messze hazájukból,
hogy lássák és imádják az Údvözí-
tőt, holott ők nem is a választott
nép gyermekei voltak. Házia, vontu
a Gyermeke, mert lelkükben roppant
nagy fere volt a szeretetnek...

És mi, keresztények kétezer esz-
tendővel most voltunkban, akik tudván
tudjuk, merz számtalanszor tudunk-
ra adatott, hogy velünk és bennünk
van a Krisztus, hiszen ő mondta:

a sors úgy kívánja, akár itthon, akár a küzdőtéren szerepet
kapunk a győzelemért való küzdelemben.

Mélyszéges keresztényi hittel szól ma ez a karácsonyi ima
Hozzád millió és millió magyar atyákról, hallgassd meg tehát fohá-
szunkat Uram, hogy az eljövendő magyar karácsonyt már Isten
szent békéjének jegyében ünnepelhesse meg ez a sokat szenvedett magyar nemzet. Amen.

Ime, én veletek leszek a világ vége-
zetéig — igen, mi ezt tudván tud-
juk és nincs időnk arra, hogy oly-
kor beszéljünk veie, hogy tanácsot
kikérjük, hogy érdeklődjünk szere-
szíve dobbanásától, hogy mint veü
a mi életünket és visekedésünket.

Karácsony este és ünnepek sora
megállíthat egy, egy pillanatra ben-
nünket, elkábulhatunk képezé cer-
zékenyedésünk egy, egy mákonyos,
mámoros percben, de ki az közül-
tűnk, aki ma valóban érzi lelkében a
megbocsátó, megérő és vele élő
Megváltó simogató kezét?...

Oh, ha hitünk volna, akkor a he-
gyeket elvonszolhatnánk a helyéről
és megtalálnánk az emberi kinyuj-
tott kezektől is. Vöna békességünk és
volna világosságunk, volna dicső-
sége Istennek, melyből teremne bé-
kesség a földön.

Mindezek helyett azonban vagyón
háborúságunk magunkban, csalá-
dunkban, nemzetünkben és a kerek
világon mindent. Egyik ország né-
pe esküszik hitetlenül arra, hogy
nincs Isten és ne is legyen, másik
esküszik hitetlenül arra, hogy van
Isten, de nem éli ennek az Istennek
törvényeit szerint az életet, ez a rő-
vid, vajmi rövid villanását az isteni
szikrának. Tanácsatlan és fehéletlen
sorsunkban csak a gyermek tiszta
szeme és tiszta szíve az egyetlen nyu-
galmi pont, hogy hátha talán ők,
kik utánunk jönnek, ők lesznek azok
akik megtalálják a született Ur Krisz-
tus szíve szerinti élet nyitját!...

Van úgy, hogy próbálunk imád-
kozni, van úgy, hogy próbálunk jól
tenni, van úgy gyakorta, hogy em-
beri múltunk megtapasztalásával em-
beri életünket Isten képre terem-
tett örökségként akarjuk kamatoz-
tatni. Aztán összeomlik minden, gon-
noszabbak vagyunk, mint voltunk és
rombolunk ott, ahol még be se fe-
jezhetük az építkezést!

Békesség, békesség a jóindulatú
embereknek — szál a karácsonyi
ének a föld két sarkától az egyenlítőn
keresztül minden zugában a vilá-
lágnak, mert szent karácsony esté-
jén, drága ünnepeén ezt zengi immár
közel kétezer esztendeje a keresz-
tény világ, de látván látjuk, hogy en-
nek az énekek egyetlen visszhang-
zó zuga van a földön: a gyermekek
lelke, akiké a mennyek országa, kik-
hez hasonlóknak kell egyszer len-
nünk, ha a földi lét után tév-sége-
akarunk gyerekl.

Békesség, békesség — hangzik a
szó, sikolt a leirt betűk millió hada
és közben az ember békétlen vergő-
désében feláldozza azt, amit kétezer
esztendő verejékező munkája te-
remtet. Nincs menekvés, nincs me-
nekvés, itt állunk meztelen lelkünk-
kel a nagy megpróbáltatás apokali-
ptikus zűrzavarában és olykor már
valóság fízrel sikoltunk magunkra
maradottságunkban Isten és Meg-
váltó után, de nem hallatszik az egek-
k a szavunk, mert még nem elég
tisztá, mert még nem elég őszinte és
nem elég méltó a békesség szent va-
lóságához. Ha nagyon akaránk, ha
nagyon vágyakoznánk, ha nagyon
hinnénk ebben — békességben, hi

Nagy táncos szilveszter-est a Bikában

Foglaljon asztalt a főpincérnél, vagy a 27-99 telefonszámon

zony mondom néktek velem együtt szenvedő atyámfiai, kik velem együtt éltek a mai világokat roppantó idők eudar sorsát, meghallgatásra találva imádságserű sikoltó szavunk. Megálánna Isten az ő ellenségét és megálánna az ő népét...

Békesség a háborúban nem lehet, de azért nem lehet, mert az ember se akarja, hogy legyen. A klasszikus római a maga pogány tanultságában igen elmésen fejezte ki a mai és minden idők emberi életét: si vis pacem, para bellum! Ha békét akarsz szerezni háborút! A keresztényi megváltás pedig vallja, hogy Krisztus megígérte és elküldötte nekünk a békesség Lelkét. Elküldötte, bizonyosság reá a kereszténység elterjedése, de kérdezem, vajon hol sít most a békesség Lelke, merre hajlja árva fejét két égi tenyerébe, hogy ne lás sa a békétlenséget, melyet Isten nélkül jeregett az ember olyan osto bán, hogy még hasznot se remélhet belőle!...

A háborúban zengő karácsonyi szó veri az eget, de elmémitja, elfom pítja a szó erejét a repülő bombák dübbsítő robaja és az emberi testből kihörgő utolsó életjelszó: Istenem. Megállanánk, de nem tudunk a lej tőn, felkínálnánk immár magunkat

Isten békéjének, de Isten, ki minden lát, az eljövendőt is, látván lát ja, hogy még a szenvedések pohara bé nem telt, még nem öszinte és nem igaz az imádságos szó karácsony éjszakáján se. Sok bűn, felette sok a véték. Az önzés és raj anyagiság annyira elhomályosította az emberek lelkét, hogy a bombatámadások után is akad igen sok ember agyában olyan gondolat, hogy mi lehet ezen keresni annak, akit a véletlen sorsa életben hagyott. Minden az anyagon keresztül próbál érvényesülni, minden az anyag mértékén keresztül keres utat az emberekhez. Nincs menekvés, nincs kegyelem, nincs a tisztességnek és szeretetnek jelentősége. Van karácsonyunk naplár szerint, de nincs a megváltás szerinti bellelemi pástárookra emlékeztető megújulásunk...

Itt állunk mi, magyar Bellehem szélén álló árva magyarok, akik a nagy népek osztozkodásában csak azt akarjuk, azt óhajljuk, hogy az legyen a miénk, amit Isten is nekünk szánt és még szent karácsony ünnepén is keserű szívvel érezzük, békesség nem lehet a háborúban addig, míg az ember rá nem dűbben arra, hogy igazság is legyen ezen a földön Isten dicsősége és az emberek békessége mellett...

A Debreceni Jótékony Nőegylet karácsonyfaünnepélye

Dr. Erdős Károly egyetemi tanár mondott ünnepi beszédet

Lélekemelő, bensőséges meleg karácsonyfaünnepélyt rendezett Árvaházában a Debreceni Jótékony Nőegylet hoszonhat kis árvája részére.

A kedves házi ünnepélyen megjelentek Sass Béláné elnök, Ajtayné Exner Máriaő Bányer Istvánné, Balogh Sándorné, özv. Bészler Károlyné, dr. Ehey Lászlóné, dr. Lábos Béláné, Martinek Ferencné, Pethő Jánosné, Tóth Árpádné, dr. Varga Zsigmondné, Nagy Ilonka, Papp Márta, dr. Erdős Károly igazgató, Magyar Bertalan titkár, dr. Palánszky András gondnok, dr. Nyári Béla ny. kollégiumi tanár és még számosan. Ott voltak csillogó szemekkel és kipirult arccal, a karácsonyi öröm melegét megérezve felügyelőik vezetésével az árvaházi gyermekek is.

Csillogot a karácsonyfa s alatta a gyermekszereg ajkán felcsendült a gyönyörű karácsonyi ének: Az Istennek szent anyagala... Egy kis árva szép karácsonyi verset szavalt, újabb ének után dr. Erdős Károly egyetemi tanár, a Nőegylet igazgatója tartott bibliamagyarázatot: A bellelemi anyagok — mondotta — Isten követői, tiszták, örömet hirdetőik voltak, Istennek szolgáltak és mivel őket a föld nem költötte, szárnyaikkal a mennybe szállottak. Mi is ha tiszták leszünk, örömet

met hirdetünk, Istennek szolgálunk, az ő követői vagyunk és egykor ő hozzá emelkedünk!

A szívhez szóló bibliamagyarázat után újabb ének és szavalt következett. Egy kis árva köszönetet mondott a Jótékony Nőegylet elnökségének, mindnyájuk hálaát és köszönetét tolmácsolta és kérte Isten, hogy áldja meg a Nőegyletnek a munkáját, amely Isten és a hazát szolgálja.

Végeztül egy kis árva imádkozott a hazáért, a Kormányzó Urért, a magyar honvédért és egy szebb, boldogabb magyar jövőddért.

A megható karácsonyfa ünnepély a Nemzeti Híszkegygyel ért véget.

A Jótékony Nőegylet árvái pedig örültek és örvendeztek a karácsonyi ajándékoknak (szőlő, imakönyv, könyvek, játékok, tészta, alma, édes-ségek, kesztyű stb.) amelyekkel a karácsonyi öröm és szeretet akart nekik örömet szerezni s pótolni az a szeretetet, amelyet árvái iránt, a szülők helyett érzett

Csokonai Színház
Tel.: 25-45. Igazgató: B. Unger István. Előadások d. u. fél 4 este fél 7 órakor

Karácsony két ünnepén
szombaton és vasárnap naponként

három előadás!

Az előadások kezdete d. e. 11 óra, d. u. fél 4 és este fél 7 órakor.

Nevezz és szeress
Vasárnap: d. e. 11, d. u. 3, 5, 7 órakor, hétfőn 5 és 7 órakor utoljára! A lányok és asszonyok filmje. Gyönyörű megható történet. Corine Luchaire, Marie Denis.

Elhagyatva
Szerelek: A KIRCHPELDI PAP

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

FELHÍVÁS SZÉNA BESZOLGÁLTATÁSRA.

A 114.700/1943. K. M. rendelet alapján Debrecen város területére a széna kivétele megőrtt.

A széna kivételről a személyenkénti értesítések részben már ki is kézbesítettek, amennyiben Elep, Kishegyess, Nagyhegyess, Cuca és Kövelységben lakó gazdálkodók a kivételre vonatkozó értesítéseket már megkapták.

A kivételei értesítésben felhívtam ezen gazdálkodókat, hogy a terhükre ívetett szénát Balmazújvárosra, a Szigetkerthe, Nyári Mihály kijelölt kereskedőhöz kötelesek haladéktalanul beszállítani. Ezideig azonban még többen nem tettek eleget kötelesegiüknek annak ellenére, hogy az értesítésben közöltem a rendelet idevonatkozó szigorú rendelkezéseit, melyszerint a széna beszoigáltatási köteleesség elmulasztása esetén karhatalom igénybevételevel kell intézkednem, sőt ezenfelül a bünyádi eljárást is meg kell indítanom.

Ezúton tehát ismételtén és nyomtatékosan figyelmeztetem azokat az Elep, Kishegyess, Nagyhegyess, Cuca és Kövelységben lakó gazdálkodókat, akik a széna beszoigáltatásra értesítést kaptak, hogy ezen kötelesegiüknek haladéktalanul, legkésőbb azonban december 30. napjáig feltétel nélkül tegyenek eleget, mert ha a széna beszoigáltatást ezen időpontig nem teljesítik, úgy a már említett törvényes következményeken felül még az a hátrány is éri a gazdákat, hogy a szénát a fenti időpont után már nem a hozzájuk közelebb fekvő Balmazújvárosra, hanem Debrecenbe a Vízmelelep melletti szénarakodóhoz lesznek kötelesek beszállítani, amely lényegesen fuvartöbbletet jelent.

Azok a réttulajdonosok, akik nem a fent megjelölt helyeken laknak, a széna kivételről szóló értesítést közlésen szintén meg fogják kapni és a terhükre ívetett szénát Debrecenbe a Vízmelelep melletti szénarakodóhoz lesznek kötelesek a kikézbessítendő értesítésben előírt határidő alatt, a törvényes következmények mellett beszoigáltatni. POLGAR-VESTER.

Vioszínház
Móricz Zsigmond remek vígjátéka:

Sári biró

Hangulatos, igaz-vegig magyar film. Fősz.: Mály Gerő, Lázár Mária, Bihary.
Előadások: ma és holnap 3, 5, 7 hétfőn 5, 7 órakor.

HUNGÁRIA -- filmszínház

Karácsonyi nagy slágerünk!
Ágrólszakadt úrilány
A legújabb magyar filmvígjáték!
Főszereplők: Tolnay Klári, Hujmássy Miklós, Vízvári Mariska, Mihályi Ernő, Misoga László.
Előadások: ünnep mindkét napján: 3, 5 és 7. Hétfőn 5 és 7-kor.

Karácsonyra óra, ékszer, disztárgy, modern ékszer: HORA ENDRE
Kossuth-u. 2. Ekszerekészítés, a'akítás, szakszerű javítás saját műhelyemben. Tel. 34-59. Rózsa virágcsarnok szomszé

Ujévre
villamossági cikkek, csillárok, gramafonok, hangszerek és alkatrészek olcsó beszerzési forrása.
Rádiójavítás és szerelés!
HORVÁTH SÁNDOR rádió és villamossági szaküzlete Hunyadi-u. 18

Karácsony a debreceni tűzoltó-laktanyában

A tűzoltólegénység 48 órai szolgálat után kap 24 órai szabadsnapot, e 24 órából azonban még el kell látnia a színházi, mozzgófényképszínházi és egyéb nyilvános előadási szolgálatát. Így teljes létszámmal nem tud résztvenni az ünnepi istentiszteleteken. Ezért már évek óta a laktanyában vesznek úrvacsorát a református legénység és a tisztikar tagjai. A karácsonyi úrvacsorát Ferenczy Károly ref. lelkes, püspökhelyettes osztotta ki s tartott istentiszteletet december 23-án. Miután a tűzoltóság tagjai a szent estét sem tudják családjaik körében tölteni, a laktanya tantermében állítottak fel karácsonyfa t s ott részestültek a tűzoltógyermkek karácsonyi ajándékokban. Az ajándékok nagyrészt Tóth Gyula, vitéz Hajdu Sámuel, Kardos Sándor, vitéz Tóth Imre, G. Nagy L., Barkóczy István tűzoltók készítették hulladékfákból a többi tűzoltók segítségével. A hulladékfa t a Hajlított Bútorgyár bocsátotta ajándékképpen rendelkezésre. A faanak a gépmunkáját Lusztbaum Béla és Nagy Zoltán fiatelepén végezték el, szintén szíveségből. Karácsonyi ajándékokat adtak még a gyermekeknek id. Varjassy István kovácmester, Könyves Tóth István játékkészítő, Szabó Zsigmond műszaki kereskedő, Konfor István illatszerekkereskedő, Krayer E. és társa pedig a játékok befestéséhez adta ajándékba a festéket.

A tűzoltólegénység 48 órai szolgálat után kap 24 órai szabadsnapot, e 24 órából azonban még el kell látnia a színházi, mozzgófényképszínházi és egyéb nyilvános előadási szolgálatát. Így teljes létszámmal nem tud résztvenni az ünnepi istentiszteleteken. Ezért már évek óta a laktanyában vesznek úrvacsorát a református legénység és a tisztikar tagjai. A karácsonyi úrvacsorát Ferenczy Károly ref. lelkes, püspökhelyettes osztotta ki s tartott istentiszteletet december 23-án. Miután a tűzoltóság tagjai a szent estét sem tudják családjaik körében tölteni, a laktanya tantermében állítottak fel karácsonyfa t s ott részestültek a tűzoltógyermkek karácsonyi ajándékokban. Az ajándékok nagyrészt Tóth Gyula, vitéz Hajdu Sámuel, Kardos Sándor, vitéz Tóth Imre, G. Nagy L., Barkóczy István tűzoltók készítették hulladékfákból a többi tűzoltók segítségével. A hulladékfa t a Hajlított Bútorgyár bocsátotta ajándékképpen rendelkezésre. A faanak a gépmunkáját Lusztbaum Béla és Nagy Zoltán fiatelepén végezték el, szintén szíveségből. Karácsonyi ajándékokat adtak még a gyermekeknek id. Varjassy István kovácmester, Könyves Tóth István játékkészítő, Szabó Zsigmond műszaki kereskedő, Konfor István illatszerekkereskedő, Krayer E. és társa pedig a játékok befestéséhez adta ajándékba a festéket.

FORGALMIADOMENTES A BUZAKOLCSON

Budapest, december 24. MTI-jelenti: A pénzügyminiszter rendeletet adott ki az állami búzakölcsönnel, kapcsolatos illeték és értékpapír forgalmazás és általános forgalmadó mentességről.

Boldog karácsonyi ünnepeket kíván kedves vevőinek

Kardos László
cég
DEBRECEN

A keleti arcvonalon a harmadik karácsonykor mindenütt a németek kezében van a kezdeményezés

Ellenyhultak a vltébszki tömeg ohamok. — A Szovjet ismét óriási veszteségeket szenvedett. — Gyáva terrortámadás Berlin ellen

Göbbels: A győzelmes béke után hamarosan eljönnek a jobb napok is

A pápa: A békének az igazság, méltányosság alapján kell állni

1943 KARÁCSONYÁN A KELETI ARCVONAL helyzetét a déli és középső szakaszon erős német ellentámadások, Nevel térségében pedig a szovjet nagy erőfeszítéseinek eredményes elhárítása jellemzi, írja Hellenleben, a Német TI katonai munkatársa. A várható téli harcok közül a kiindulási helyzet ma egészen más, mint az előző évben. Amíg 1941 karácsonykor a német sereg sorozatos győzelmek után elsősorban volt kénytelen a szovjet seregek ellenyomása következtében megállni és amíg 1942 karácsonykor a szovjet erők első nagy ellentámadása folyt, a mostani harmadik karácsonyon a németek aktív módon tevékenykednek a keleti arcvonalon. Kezdeményezéseik az egyes szakaszokon annyira kibővültek, hogy műgöltük összefüggő tér ismerhető fel. Valószínűleg arra törekednek, hogy visszaverjék a kezdeményezést azokon a pontokon, amelyeken teljes erejének latbavetésével a legnagyobb eredményre nyújt kilátást. A németeket megint az az alapelv vezeti, hogy az ellenséget felőröljék. A továbbiakban Hellenleben megállapítja, hogy a harcok súlypontja a Neveltől délnyugatra eső terület. Ezen az arcvonalon a szovjet csapatok továbbra is erős nyomást gyakorolnak a német állásokra. Ugylátszik azonban, hogy a németek itt nagyobb erőkkel rendelkeznek és eredményesen szállnak szembe az ellenség át-törési kísérletével. A csata még folyik a valószínűleg karácsonykor éri el tetőpontját. A bolsevisták veszteségei rendkívül nagyok. A többi szakaszon lényegtelen kivételről eltekintve, a helyzet a németek műveletei határozzák meg. Mannstein vezértábor nagy vállalkozása tovább folyik.

szaira irányítja, míg a bolsevisták északi irányban akarják kiterjeszteni a harcokat. A németek azonban erre jól felkészültek, mert állásokat egyévi munkával szilárdan kiépítették. A téli csata tehát — így végződik a fejtegetés — a szovjetre nézve nem indul kedvező előjelek között. A mostani karácsonykor a német arcvonal a téli tapasztalatokra támaszkodó elhárítás és az újra feléledő támadászellelem jegyében áll.

ILLETÉKES TÖRÖK HELYEN a MTI közlönyösítője előtt kijelentette, hogy a kairói tanácskozások és az azok nyomán elhangzott nyilatkozatok óta a nemzetközi helyzet Törökországgal kapcsolatban nem bővült új fejleményekkel. Törökország jelenlegi állásában, amelyet Menemendzsoğlu török külügyminiszter annak idején világosan körvonalazott, a közeljövőben nem várható változás.

DECEMBER 24-ÉNEK SZENT ESTE NAPJÁNAK HAJNALI GRÁBAN a brit léghaderő újabb légtámadást intézett, amely főként a birodalmi főváros ellen irányult. Mint a Német TI értesül, különösen kis lakás-telepeket és munkásnegyedeket értek találatok. Német éjszakai vadászok Berlin felett, valamint a brit bombázók be- és elrepülés során a léghátrító tüzéréssel együttműködve, amint az első jelentésekből megállapítható, nagyszámú 4 motoros repülőgépet lőttek le.

A BERLIN ELLEN PENTEKEN REGGEL végrehajtott angol légtámadás erősen ködös és párás időben történt. Az időjárás okozta nehézségek ellenére a német elhárítás hatalmas erővel működött és több hullámban közeledő angol bombázó kötelékek jelentékeny részét szétszórta úgy, hogy a repülőgépek bombáikat célzás nélkül szórják le. A városrészekben a lakónegyedek súlyos károkat szenvedtek. A lakosságnak is veszteségei voltak. Az ellenség jelentős számú 4 motoros bombázót veszített. Eddig 19 lelövését állapították meg. Számítani lehet arra, hogy ez a szám még növekedni fog.

BRIT MESSZEHERDŐ ÁGYUK TŰZELTEK egy német hajókaravánra a Calais esatornában esőtőlükön az esti órákban, ámbar a tüzelés tartós volt, nem járt eredménnyel, úgyhogy a hajókaraván folytathatta útját. Rövidesen ezután több ellenséges gyorsnaszád-csoport akarta út-

ját állni a némethajóknak. Harcok kezdődtek, amelyek során számos torpedó lötték ki a hajókaravánra. Egy gyorsnaszád tüstént több száz méter távolságra irányított tűz megnyitása után megsemmisült az összpontosított tűzben, egy másik kigyulladt. A tovahaladó hajókaraván nem állapítható meg a jármű sorát. A súlyos rongálódások azonban arra engednek következtetni, hogy szintén elsüllyedt. E harcokkal egyidejűleg egy másik német biztosító csoport öt gyorsnaszáddal szállt harcba. A britek mindkét ellentámadását visszaverték. Két gyorsnaszád, miután találat érte őket, nyugat felé fordultak, a másik kettő pedig északnyugati irányban menekült a németek elől. Az 5. naszád a német járművek tűzében téllenségre kártoztatta, egy helyben megállt.

A naszádról láng csapott fel, robbanás keletkezett, aminek következtében a naszád valószínűleg elsüllyedt. Az ezután következő támadások, amelyeket vadászbombázók támogatottak, könnyű gépfegyverek néhány találatán kívül nem jártak eredménnyel. A látást akadályozó idő nehezítette a harcokat. A britek támadása német világitó gránátok állandó becsapódásai következtében hatástalanná vált. E hármás dimenziójú harcmodor ellenére, amelyet a britek először próbáltak ki az éjjel és amelynek során 3 gyorsnaszádjukat elvesztettek, a német hajókaraván teljes egészében és jelentékeny károkat nélkül futott be támaszpontjára. Német részről két halotj és két súlyos sebesült a veszteség.

MINT A CSASZARI FŐHADISZÁLLÁS penteiken közl: dec. 23-án a

Japán légierők támadást intéztek Arawdd szigete ellen. A támadás során 8 különböző helyen tűz keletkezett a katonai berendezésekben és két ellenséges partraszállási naszád kigyulladt. Ugyancsak dec. 23-án mintegy 70 ellenséges repülőgép jelent meg Rabaul japán légtámaszpont felett. A japánok 24 gépet lőttek le, míg ők csupán hat gépet veszítettek. A japán légierő december hó 18, 19, 22-én erős támadásokat intézett az amerikai légierő repülőtereire ellen, különösen Jünan tartományban levő Cuning repülőtere ellen. A támadások során összesen 77 ellenséges gépet pusztítottak el.

A DUCÉ A MINISZTERTANACS MEGHALLGATÁSA után a fasiszta köztársasági párt főtitkárának javaslatára december 23-án rendelkezéssel kinevezte azoknak a vidéki külön törvényszékeknek tagjait, amelyeket az árulással vádoltak megbüntetésére létesítettek. Ezek a külön törvényszékek az előbbiek, két tanácsagból és az ügyészből állanak.

BENES DOKTORHOZ KERDEST INTÉZTEK, hajlandó-e közvetlenül az orosz- lengyel kapcsolatok helyreállítása érdekében. Benes a kérdésre így válaszolt: ez az ügy rendkívül kényes természetű. En ugyan baráti kapcsolatok tartok fenn néhány tennyelem ismerősömmel, de nem szándékozom beavatkozni más országok kapcsolataiba. Egyébként meggyőződésem szerint még ez év vége előtt közeledés jön létre közlünk, a lengyelek és a Szovjetunió között.

AZ 'EGYESULT ALLAMOK KORMÁNYA át akarja venni az amerikai vasutakat, Roosevelt elnök utasította Biddle igazságügyi minisztert, hogy dolgozza ki a szükséges tervezetet a vasutak átvételére.

A NÉMET JOBBSZÁRNY már napokkal ezelőtt megkezdte a harcot a Terevy szakasz birtokáért. Reestől északnyugatra a németek szintén ellentámadásban vannak. Gomel-től nyugatra dél felé irányuló előretörésük során nagyobb terepszakaszok visszahódítása után sikerült egyesülni egy másik német harci csoporttal és itt jelentős arcvonal-megrovíditást hajtottak végre. Kirovgradnál a német támadás tovább halad. Mindebből kivüláglik, hogy a német hadvezetés ezidőszertől fő figyelmét az arcvonal déli és középső szak-

Cseh Lajos és Társa

rádió, villamossági műszerész-cikkek szaküzlete és hangszer-árak kereskedése és szerelési vállalata. Debrecen, Ferenc József-út 56. Telefon: 31-12.

RÁDIÓJAVITÁS!

Kellemes és boldog karácsonyi ünnepeket kíván kedves vendüink.

Újévi könyv-ajándékok és kottaslágeretek megékezték a Modern könyvtárba Ferenc József-út 61.

Szakszerű óra- és ékszerjavítás Turul-, Honvéd-, Levente- és Invár-órák raktáron **Vigh Zsigmond** óras és ékszerész Hunyadi-u. 8.

Ünnepi hangulat

PHILIPS

Rádió

Kellemes és boldog karácsonyi ünnepeket kíván kedves vevőinek

Körösi László cég

Ferenc József-ut 38.

Osszeomlottak a szovjet támadásai

Berlin, december 24. (MTI) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának:

A véderő főparancsnoksága közli: Mikopoltól délre Kirovgrád térségén és Cserkaszilól délnyugatra csütörtökön csak helyileg elhatárolt harcok voltak. Zsitomirtól keletre és Korosztentől délkeletre a szovjet gyengébb támadásai összeomlottak. 15 ellenséges páncélos megsemmisítettünk. — Reccsától északnyugatra saját támadásunk a szovjet szívós ellentámadása ellenére további előrehaladást ért el. Berezínánál egy időfő elleni ellenséges támadásokat az ellenség nagyobb veszteségeivel elhárítottuk és 32 szovjet páncélos szétlőttünk. Zlobintól északkeletre a szovjet több hadosztállal táma-

dásra indult. Itt nehéz harcok dúlnak. Vitebszk térségében az ellenség csütörtökön folytatta erős támadásait. Elkeseredett harcokban helybetöréseket elérkezettünk és 71 páncélos megsemmisítettünk. A Kirovgrádtól délkeletre folyó harcokban kiválóan megállta a helyét a 11. sziléziai páncélos hadosztály. Wiettersheim vezérőrnagy vezetésével és a 13. altmarki páncélos hadosztály Hanser vezérőrnagy vezetésével.

Az Északi Jegestengeren december 22-én este öt szovjet gyorsnaszád sikertelenül megtámadott egy német kíséretet. Kemény harcokban három szovjet gyorsnaszádot elsüllyesztettünk, a másik ketőt tüzérségi tüzzel súlyosan megrongáltuk.

Ortona térségében meghíusult az ellenség támadása

A déliolaszországi arcvonalon csütörtökön az ortonai szakasz kivételével nyugalom volt. Ortona városától délre és délnyugatra csütörtökön is az ellenség minden támadása meghíusult, noha a táma-

dásokat az ellenség erős tüzérségi tüzzel, páncélosokkal és csatrepülővel támogatta. Ezekben a harcokban különösen kiűntette magát a Heibrich altábornagy vezetésével álló ejtőernyős vadászosztály

Ruhák, kabátok pongyolák, női és férfi fehérneműek nagy választékban
KERECSEN, Csapó-utca 8

Gazdák figyelmébe!

Az ipari növények termesztése 1944. évben is kötelező. A vonatkozó rendelet 11. §-a szerint csak az a gazda igényelhet vetőmagot és holdanként 150 pengő kamatmentes termelési előleget, 30 kg. pétsót, továbbá olajpogácsát, vagy korpát, aki termelési szerződését 1943. DECEMBER 31-éig megkötötte.

Minden gazdának érdeke, hogy a még rendelkezésre álló idő alatt keressen fel bennünket és az olajosmag szerződését írja alá.

Mezőgazdasági Termény és Áruforgalmi Szövetkezet

(ALFÖLDI PALOTA)
Telefon: 28-66, 23-61.

példás helytállásával.

A december 24-re virradó éjszaka több brit gyorsnaszádcsoport vadászbombázók támogatásával a La Manche-csatorna északi kijáratánál ismétellen támadott egy német kíséretet, amelyet előzőleg angol messzehordó lövegek sikertelenül löttek. Egy brit gyorsnaszádot elsüllyesztettünk, ketőt pedig olyan súlyosan megrongáltunk, hogy elvesztésükkel kell számolni. A német kíséret teljes számban és említésre-méltó károk nélkül elérte rendelkezési kikötőjét.

A német tengerészeti parti űtegek lötték Doverben, Dealban, Folkestonban lévő célokat. Brit bombázók december 24-én a kora reggeli órákban ismét terrorátadást intéztek Berlin lakossága ellen. — Egyes városrészekben jelentős károk keletkeztek. Az ellenség ezenkívül tervszerűen bombázta Aachenben nagy becsben álló német mű-

A pápa drámai karácsonyi szózata

Róma, december 24. XII. Pius pápa pénteken délelőtt a vatikáni rádió útján karácsonyi szózata intézte a világ népeivel. — Bevezetőben a Szentatya rámutatott arra, hogy Karácsony ünnepét ez évben is a fegyverek vad lárájával zavarja meg és az emberiség elkeseredetten marangolja egymást. Egyedül Krisztus — aki a bűn nyomasztó rabságától megszabadította az embereket —, képes arra, hogy az igazi útra visszavezesse a világot. Ő nála, az újszülött gyermek jászolánál találunk vigaszt és bátorítást a szenvedők.

A Szentatya először a családokhoz fordult, azokhoz, akik a világ gazdasági fejlődésére alapították reményüket és akik az Istennélküli tudományban és kultúrában keresték boldogságukat. Most láthatjuk, hogy a javak kicserélésének kifejtése a tér és idő határait kiterjesztő találmányok diadala. A modern technika csak fokozta az emberiség válságát.

Ezután a remény nélküli világunkhoz fordult a Szentatya, azokhoz, akiknek az anyagi jólét és hatalom jelentette az élet célját. Csak az a munka lehet élettel, mely Isten dicsőségét szolgálja. Ez a szándék minden tisztas munkának megadja értékét. Azok is szerencsésnek, akik a földi élet örömeibe beleyezték reményeiket. Láthatjuk, hogyan tűnik el a fiatalág és szépség, mennyi áldozata, rokkantja van a háborúnak.

Boldog karácsonyi ünnepeket és újévet kíván kedves vevőinek

a „MÉLIUSZ” könyvkereskedés

közismert szaküzlete.

veszei és kultúrhelyeket. O Dóm és a városháza erősen megrongálódtak. A koronázási terem elpusztult. A légvédelmi erők különösen nehéz elhárítási viszonyok között eddigi megállapítások szerint 19 ellenséges bombázót löttek le.

szerepéről beszélt. Azokhoz a népekhez fordult, amelyek még nem ismerik közvetlenül a háború borzalmaival és módjában van, hogy az irgalmasság cselekedeteit gyakorolják, segítséget és támogatást nyújtsanak azoknak, akik már most nélkülözik a legszükségesebbet és a jövőben még inkább nélkülözni fogják. Reméli, hogy felhívása visszhangra talál a hívők szívében.

El kell következnie a mostani mozgalmas idők után a békének. Ennek a békének az igazság alapján kell állnia. A szent estén forduljon szívünk és lelünk az isteni gyermekhez. Ő a világ teremtője, a bethlehemi istállóban húzódtott meg és most is el kell hagynia a fényes templomokat és kápolnákat, mert rombadőltek.

Köszönetet mondott a Szentatya azoknak, akik ilyen esetekben életük kockázatával mentették ki az oltári szentséget a templomból.

— Helyezzük a gyermek Jézus lábához kérésünket, hogy ez legyen az utolsó háborús Karácsony. — mondta a Szentatya. — majd az fejtegette, hogy az anyagi és szellemi pusztítás már olyan méreteket öltött, dását adta a hívőkre.

hogyha tovább tart, kimondhatatlan borzalmat jelent mindkét hadviselő számára.

— Talán még sohasem volt ilyen órája az emberiségnek. Eppen úgy magában hordja a jótékony haladásnak, mint a végzetes tévedéseknek a lehetőségét. Ne követeljük a népek családjának egyetlen tájékozólóját sem, hogy lemondjon olyan lényeges jogokról, vagy életszükségletekről, melyekről magatok soha le nem mondanátok. A megterlást váltsa fel a szánalom érzése. Csak így menekülhet meg a világ a gyűlöletsgallta béke kimondhatatlan csapásától.

Apollo filmszínház

Karácsonyi műsor!
Bulla Elma, Ajtay Andor és Nagykovácsy Ilona a főszerepben.

Előzetes értesítésünk Szüszes terre!
Jenny Jugo főszereplésével
Csak egyszer a 11 órai előadásban!

Nixi mindig bajt csinál

Jegyek már válthatók!

Kellemes és boldog karácsonyi ünnepeket kíván kedves vevőinek

Karácsony mindkét napján
TÁNC ötóraita TÁNC
délután: 5-7-ig, este: 9-1/2-ig
az Arany Bika Üvegtermében

Buzakölcsonkötvények jegyzése az Alföldi Takarékpénztárnál Debrecenben

megkezdődött. Előnyös tőke-helyezés, jó kamatozás!
Jegyezzen az Alföldi Takarékpénztárnál Debrecen, Ferenc József-út 15.

A leventék hódolata a kormányzói család előtt

Budapest, december 24. Levente Hírközpont jelenté: Karácsony ünnepe alkalmából a magyar leventék és leventelányok ifjúság küldöttsége jelent meg a királyi várban. Magyarország Kormányzója és Hívese valamint nagybányai vitéz Horthy István és Istvánka gyermeke fogadták a leventéket, akik két Bethlehemes játékot mutattak be. A népviselő-ház előtt leventék énekelték a leventék és táncoltak a Főméltóságú család nagy érdeklődéssel és tel-

széssel nézték végig. A Bethlehemes játék után a leventék átadták Horthy Istvánkának karácsonyi ajándékait, egy remekbe faragott, kivilágított Bethlehemet, ezenkívül a székesfehérvári leventék egy maguk készítette kis gyermekkerékpart. A Magyarországon üdülő német Hitler-ifjak ugyancsak ez alkalommal adták át háláljukjelű ajándékukat Horthy Istvánkának, egy fából faragott kis vas-

A tejellátás új rendje

Felsőbb hatósági rendelkezés folytán január hó elsejével a tejellátásban úgy Debrecen sz. kir. város, mint Hajdú vármegye területén új rendet kell életbe lépíteni. Ennek az új rendnek az a célja, hogy azok a személyek, akik a tejfogyasztásra feltétlenül rá vannak utalva, és akiknél a tejfogyasztás feltétlenül életszükségletet képez, — legalább a szűkre szabott napi tejadagot megkaphassák. A rendelkezések e személyeket tejfogyasztásra jogosultaknak nevezi.

A jogosultak köre sorrendben a következő csoportban van megállapítva:

- A) a terhes anyák a terhesség negyedik hónapjától a szülésig és a csecsemők és kisgyermek hármas élettévük betöltéséig napi 7 deciliter fejadaggal,
  - B) a tejtáplálásra feltétlenül rászoruló betegek és a hetvenedik életévüket betöltött személyek napi 3 deciliter fejadaggal,
  - C) a gyermekek 3 éves koruktól 14 éves korukig napi három deciliter fejadaggal.
- Január hónapban azok a jogosultak, akik eddig is közvetlenül a tejtermelőktől kapták a tejet, a megnevezett tejtermelőhöz még tejtáplálványt kapnak. Azok a jogosultak pedig, akik eddig sehonnán sem,

vagy tejkereskedőtől kapták a tejet, a rendelkezésre álló tejmennyiséghez képest a fentebb felsorolt sorrendben már januárban is tejjegyet kapnak. Január hó végéig a tejtáplálványok érvényüket veszítik a tejtáplálványosok is tejjegyet kapnak a fentebb közölt sorrendben. A tejjegyek szelvényei a kijelölendő tejkereskedőknél (fűszerkereskedőknél) lesznek beválthatók.

Termelői vonalon a kötelező tejbeszolgáltatási kötelezettség csak az Országos Központ által kijelölt körzeti tejjáros (Alföldi Tejüzem Szövetkezet) útján teljesíthető. A pontrendszerbe történő beszámítás (bepontozás) s a tejtermelőt megillető korpa, illetve erőtakarmány is csak az így beszállított tejmennyiség után igényelhető.

E rendelkezés életbeléptetése vég eredményben Debrecen és Hajdúvármegyében is az eddigi „tejes aszszony” rendszer megszüntetését jelent. A tejtermelőknél a tejet, ha a nagyobb távolság miatt Debrecenbe nem hozhatják, a már felállított s a megszervezés alatt álló tejgyűjtő állomásokra kell beszállítani. A helyi hatóság teljes tudatában van annak, hogy a tejellátás ilyen módon történő teljes állásítása nem lehet simán és zökkenők nélkül. Eppen ezért a jelenlegi rendszer-

DEBRECENI ÚJSÁG—HAJDÚFÖLD

kívánta volna érintetlenül hagyni. A felsőbb fórumok azonban a jegyrendszer bevezetésére s a tejbeszolgáltatásra vonatkozó rendeletek teljes végrehajtására további halasztást nem engedélyeztek.

Kétségtelen, hogy a hatóság nagyon nehéz feladat előtt áll, amikor most a rendeletek végrehajtására köteleztetett. — A téli hónapokban normális körülmények között is mindig lecsökkent mennyiségű tej kerül piacra. A nagy takarmányhiány és egyéb okok ezt a csökkenést soha nem tapasztalt módon fokozták. E mellett azzal is számolni kell, hogy a Debrecenhez közel eső községekben is azonos rendelkezéseket vezetnek be s a helyi tejtermelést mindentűtt a helyi igényjogosultak kielégítésére foglalkoztatják.

Más oldalról a pontbeszámítás s a korpa kiutalás miatt a tejtermelők akarva, nem akarva kénytelenek jelenlegi tejevőiknek a tejszállítást fölmondani s tejeleségeiket a rendelet szerint közfogyasztásra beszállítani. E mellett az Országos Központ kifejezetten ígéretet tett, hogy Debrecen környékéről 16 községből fogja a mutatózó tejeleségeket Debrecenbe irányítani. Ilyen módon a hatóság rendelkezésre álló tejmennyiség fokozatosan emelkedni fog. Mindezek természetesen nem történhetnek meg márcól-holnapra, hanem csak húzamos idő alatt és sorozatos hatósági intézkedések nyomán.

A rendelkezésre álló tejmennyiséghez képest elsősorban az A. és B. azok kielégítése után a C. csoportbeliek fogják a később kiadandó hírdetmények szerint tejjegyeiket megkapni.

A jogosultak tejjegyeik szelvé-

nyeit a kijelölendő kereskedőknél válthatják be.

Egészségügyi intézmények tejjelátása lehetőleg eddigi tejszállítási szerződéseik alapján külön-külön hatósági intézkedéssel fog biztosítani.

A részletekbe vágó rendelkezéseket a hatóságnak a hírlapok útján közlendő hírdetményei fogják tartalmazni.
 (Hivatalos közlés.) Polgármester.

A VÁROSI FÜRDŐ KARÁCSONYI ÉS ÚJÉVI RENDJE

Értesítöm a város fürdőző közönségét, hogy a Nagyerdői Városi Termál- és Kádfürdő — a karácsonyi ünnepek alkalmából — december hó 24-én déli 13 óráig, 26-án déli 12 óráig, valamint újév elsőnapján déli 12 óráig lesz nyitva, míg december 25-én egész nap zárva lesz.
 Polgármester.

ASPIRIN

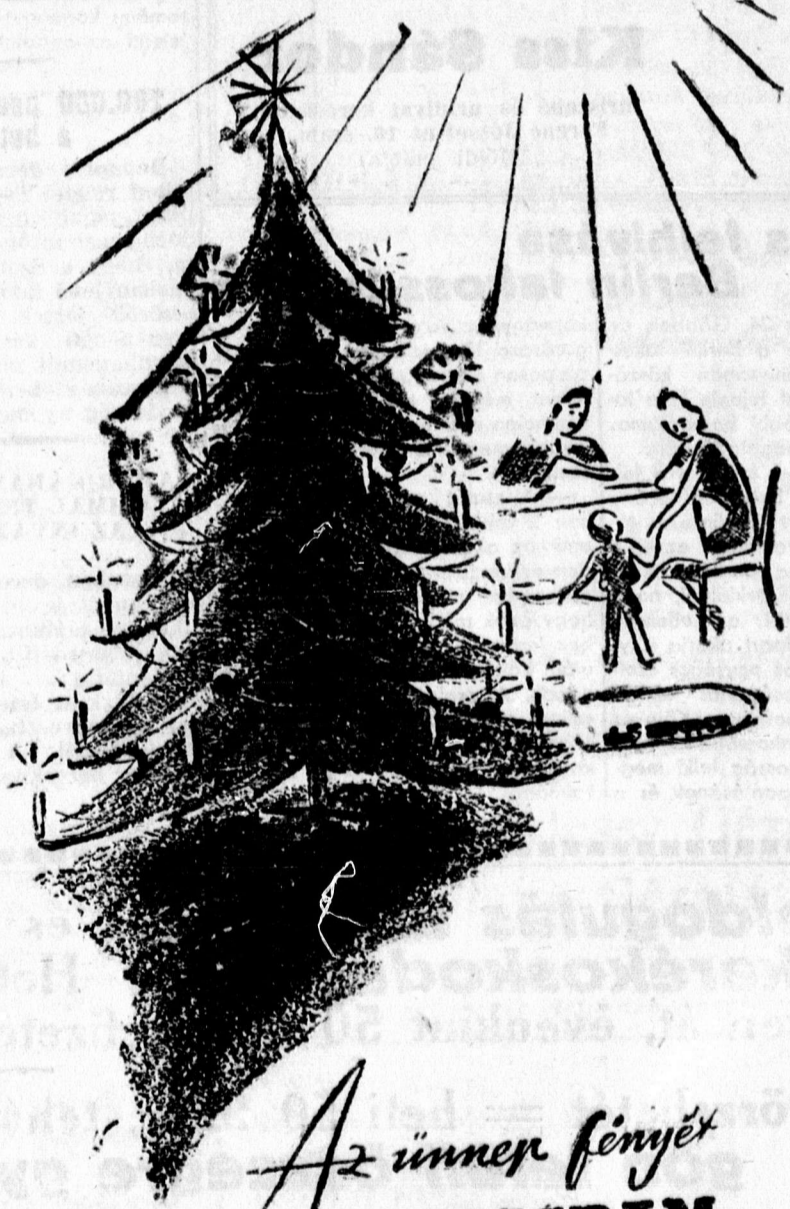
Csak Bayer KERESZTES TABLETTÁKBAN *valódi!*

MAGYAR GYÁRTMÁNY

Elraboltak és kifosztottak egy Wertheim-szekrényt, de 2700 pengőt benne felejtettek

Sátoraljaújhely, december 24. Bodrogszerdahelyen hétfőn éjszaka eddig ismeretlen tettesek felfeszítették a postahivatal ajtaját és elvittek egy hatalmas Wertheim-szekrényt és a kézipénztárt. A betörők az egyik udvarból szekeret húztak ki, mivel lovat közben nem találtak, maguk vontatták a szekeret a Wertheim-szekrényel együtt a falu végére, ahol a páncélszekrényt baltával szétverték. A betörők ezerpengő

kézipénzt és ékszer zsákmányoltak. A sötétben azonban nem vették észre, hogy még 2700 pengő papír pénz van benne. A szekrényt ott hagyták.
 A vakmerő kasszrablással kapcsolatban a csendrség erőyes nyomozást indított az ismeretlen tettesek kézrekerítésére. Az a gyanu, hogy a betörést a helyzettel ismerő egyének követték el.

Az ünnepek fényét
TUNGSRAM
lámpa emeli...

Boldog karácsonyi ünnepeket kíván kedves vevőinek és ismerőseinek

Petrik Károly

női és férfi divatkereskedő
 DEBRECEN, Ferenc József-út
 25. szám.

Ha azt akarja, hogy megbízható, pontos órája legyen — akkor **Honvéd, Levente vagy Turui** márkás órát vegyen!

Invár és Unia
 precíz órák
 területi képviselője

Beszerezhető minden keresztény szaküzletben
 Viszonteladók részére kizárólagos egyedárúsító

Bátory óranagykereskedés

Telefon: 12-37. Debrecen, Rákosi Jenő-u. 7.

Szilveszter este foglaliunk asztalt a Páll Sörözőben

Kellemes és boldog karácsonyi ünnepeket kíván kedves vevőknek és ismerősöknek

ifj. Székely Szücs Sándor

kályhás-mester
Csapó-utca 33. szám.

Kellemes és boldog karácsonyi ünnepeket kíván kedves vevőknek és ismerősöknek

Kerecsen János

női- és férfidivat kereskedő
CSAPÓ-UTCA

Kellemes és boldog karácsonyi ünnepeket kíván kedves vevőknek

Kiss Sándor

uriszabó és uridivat kereskedő.
Ferenc József-ut 16. szám.
(Alföldi palota)

Göbbels felhívása Berlin lakosságához

Berlin, december 24. Göbbels dr. birodalmi miniszter a berlini lakossághoz intézett felhívásában köszönetét és elismerését fejezte ki a lakosoknak a legutóbbi bombatámadáson tanúsított magatartásáért.

— Az ellenség, — így szól a felhívás — az utóbbi hetekben néhány súlyos csapást mért Berlinre és lényegesen megváltoztatta ezzel a város képét. Csak a támadás okozta károkat kell megtekinteni, hogy felismerjük, mi ezzel az ellenség célja. Nem a hadipart akarja súlytani, hanem a város egységes szellemét. Berlin lakosságánál akarja elérni, amit Essen, Hamburg, Köln és más német város lakosságánál nem tudott elérni. A lakosság lelki megterjesztésének összeroppanásának és a

kormányhoz való hűségének megintgatására törekednek, a berliniek alaposan keresztül húzták ezt a számitást, még az ellenséges sajtó is kénytelen elismerni, hogy a támadás inkább megkeményítette a lakosság szellemét.

— A csatát megnyertük, a jövőben is mindig meg fogjuk nyerni, amit az okozott károkat illeti, minden előkészület megtörtént, hogy a szétrombolt városrészeket felépítsék, hogy azok még nagyobbak és szebbek legyenek. A győzelmes béke után hamarosan eljönnek a jobb napok. A miniszter felhívását a közsünet szavaival végezte a lakosoknak jókívánságait tolmácsolva, karácsonyi ünnepek és az újév alkalmából.

BÉLYEG

A magyar és külföldi bélyegsorozatok pontos áráról heti jelentést küldök. Kérje feltételeimet!

RÉVÉSZ MÁRK
BUDAPEST, VIII. DEBRY-Ú. 11.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Új titkos tanácsosok

Budapest, december 24. A Magyar Távirati Iroda jelenti:

Magyarország Főméltóságú Kormányzója a miniszterelnöknek a minisztérium nevében tett előterjesztésére dr. Timkó Zoltán koronaügyésznek, dr. Tornovszky Bélának, a Magyar Királyi Kuria másodelnökének, dr. Alföldy Dezsőnek a M. Kir. Itélőtábla elnökének, dr. Sipéki Balás Kornélnak, a M. Kir. Közigazgatási Bíróság másodelnökének a haza szolgálatában szerzett kiváló érdemeinek elismeréséül a m. kir. tiszteletnemesi méltóságot adományozta. Az erről szóló legfelsőbb kéziratokat a hivatalos lap december 25-i száma közli.

ÖSSZEIVJÁK A JAPÁN ORSZÁG- GYŰLEST

Tokió, december 24. (Német TI) December 24-re összehívták a japán országgyűlést. A hadügyminiszter és a tengerészeti miniszter december 27-én beszámol mindkét Ház előtt a jelenlegi háborús helyzetről.

Ankara, december 24. (Német TI) Szaradzoglu miniszterelnök elnökletével csütörtökön Ankarában összeült a minisztertanács.

Amsterdam, december 24. (Német TI) A Casey-t, a középkorú ügyének brit államminiszterét a Bengáli tartomány kormányzóvá nevezték ki, jelenti az angol hírszolgálati iroda.

200.000 pengőt vittek el a betörők

Budapest, december 24. Pénteken reggel megjelent a főkapitányságon özv. Buday Nándorné magánzónó és elmondotta, hogy a Szobi-utca 5. számú házában lévő lakásában ma éjjel betörők jártak és mintegy 200 ezer pengő készpénzt, ékszert és ruhaneműt zsákmányoltak. A nagyszabású betörés ügyében a rendőrség nyomozást indított.

AMERIKÁBAN AGGODALOMMAL TEKINTENEK AZ INVÁZIÓ ELE

Lisszabon, december 24. Washingtonból jelentik: Dawies, az amerikai tájékoztató hivatal vezetője szerdán a többiek között kijelentette:

— Csak az Isten tudja, mennyi lesz a veszteségünk Európában elözlésénél. A szövetségesek kemény harcoknak néznek elébe. (MTI)

**Divatos retikulók, bőrtárcák,
bőrkesztyűk, csipőszoritók, melltartók,
egészségügyi cikkek. Gyógyhaskötők mértek után is**
Bőr István Ferenc József-ut 20
(Városháza épülete.)

*Csak egy ruhát,
de Fábiántól*

FERENC JÓZSEF-UT 43.
Svetits-palota. Telefon 37-86.

SZÉP KALYHAK, JÓ KALYHAK ÉS MODERN CSERÉP-
ALYHAK ALLANDÓAN RAKTARON
KIZÁRÓLAG SAJÁT GYARTMANYU CSEMPEKBŐL
Egyben boldog karácsonyi ünnepeket kíván kedves vevőknek

D. Szabó Lajos

kályhás-mester.

Alföldi-palota, Ferenc József-ut 16. szám. Telefon 28-89.

Legkedvesebb ujévi ajándékot

Ábel Testvérek

virágüzletéből

Piac-utca 87 sz.

Telefon: 10-54

Ortona valóságos kis sztalingráddá lett

Nápoly, dec. 24. Alexander tábornok főhadiszállásáról érkezett jelentések szerint az Ortona körüli harcok olyan méreteket öltöttek, hogy Ortona valóságos kis Sztalingráddá lett. 48 órai utcai harcok után a kanadai csapatok átmenetileg megszállták a várost, vagyis inkább a város romjait, utána azonban a német páncélos osztagok elmentáadásba mentek át és kiszorították a 8. hadsereg csapatait a város nyugati részéről és a piac-térig törtek előre. Az angolok erős indiai kötelékeket vetettek harcba, a tűzérség hatalmas támogatásával.

Az ortonai utcai harcok 4. napján a város és a kikötői negyed ismét az angolok kezében volt, csupán a város északnyugati részében tartott tovább a heves harc. Montgomery főhadiszállásának egyik tagja rámutatott arra, hogy a németek ugyanazt a taktikát követik, mint Sztalingrádban. Minden házáért, minden emeletért és minden támaszpontért a legsúlyosabb harc folyik. Vasziljev tábornok és kísérei kihallgattak néhány német hadifoglyot és megállapították, hogy az olasz arcvonalon harcoló német csapatokat a keleti arcvonalról hozták.

A boldogulás útja: Munka és takarékoskodás.

A takarékoskodás útja: Heti törzsbetétes könyv, amelybe négy éven át, évenként 50 heti befizetést teljesítünk.

1 törzsbetét = heti 50 fillér, tehát **heti 5 pengő = 1.000 pengőn felüli összegre gyarapodik.**

A megvalósítás útja: Kölcsönös Segélyező-Egyletnél

Székhaza: Kossuth-utca 8. szám.

Ujévkor a 61-ik évtársulat veszi kezdetét.

Vas- és stílcillár külön'egességek

Új üzlet átalakítás alatt is nyitva

Villamosság-rádió

Új üzlet: Piac-u. 28
Kossuth 13

Mayer
mérnök.

Ismét dr. Tatay Zoltán lett a Debreceni Egészségvédelmi Fiókszövetség elnöke

A napokban tartotta az Egészségvédelmi Fiókszövetség tisztújító közgyűlését, melyen az újabb ciklusra közfelkialtással ismét dr. Tatay Zoltán td. polgármesterhelyettes árvaszéki elnököt választották elnökké. A közgyűlés tagjai ebből az alkalmából dr. Tatay Zoltánt, aki már 8 év óta látja el az elnöki tisztelet és további működéséhez a közgyűlés és tisztikar támogatását kérte, spontán feltörő ünneplésben részesítették. Ujjonnan történt elnökké választása alkalmával Erőss Lajos ügyvezető főtitkár üdvözölte. Aelnökké a közgyűlés szintén az eddigi aelnököket: dr. Bókay Zoltánt, Jeney Endrét, Nagybákay Jenőt, és vitéz dr. Besseney Lajost

választotta meg, dr. Gärtner István tiszti főorvos a társelnöki tisztelet hivatalból tölti be. A közgyűlés ezután megalakította a választmányt és a számvizsgáló bizottságot, továbbiakban az 1944. évi költségvetést tárgyalta le, mely 73.955.— pengő bevételi és kiadási végeredménnyel zárul. A tárgysorozat előtt az elnök kegyeltes szavakkal emlékezett meg Gaszner Géza nyug. bankigazgató elhunytáról, aki a Fiókszövetség számvizsgáló bizottsági elnöki tisztelet hosszú időn át látta el nagy buzgalommal. A közgyűlés néhai Gaszner Géza emlékét és érdemeit jegyzőkönyvileg örökítette meg.

A Baross Szövetség a téglavetőbeli lakosokért

Debrecen városának egyik sokat emlegetett külsége az úgynevezett Téglavető. Nagyon jól tudjuk azt hogy a városnak eddig is sok gondot okozott az ottani helyzet s igyekezett az ottani lakosokon amennyire lehet, segíteni. Természetes, hogy az ottani állapotok még sok kívánnivalót hagynak fel. Kovács János, a Baross Szövetség igazgatója, aki a Baross Bajtárs Szolgálat érdekében, most is többször megfordult ott, előterjesztette a

Baross Szövetség vezetőségének az ottani lakosság kérését. Arról van szó, hogy az esős időjárás alatt feketlen sártenger jöformán az egész téglavető. Az emberek alig tudnak itt járni, közlekedni. Ez a baj annyival súlyosabban rezhető most, mert hiszen a lábbelike sem a legjobb az ott lakó népek. Ami bizony most egyúttal a mai endkívüli viszonyokkal. A Baross Szövetség elnöki tanácsa a legnagyobb jóindulattal beszélte

Örömteljes áldásos boldog karácsony ünnepeket kíván kedves vevőinek a

Kantsek Kornél
divatház

Berzéki műterme

Ünnep első napján zárva,
második napján
egész nap nyitva!

meg ezt a kérdést. Megkeresést is intéz a polgármesterhez, a téglavetőbeli lakosság érdekében. A Baross Szövetség felveti azt a gondolatot, hogy a városnak esetleg rendelkezésére álló salaktömegből lehetne, ott valamelyes gyalogjárót csinálni. Fel lehetne hívni esetleg a gazdákat is, hogy adjanak fuvarát a salak kiszállításához.

A Baross Szövetség bizonyosra veszi, hogy a város vezetősége, amely eddig is töle telhetőleg istápolta a Téglavető lakosságát, a legeljesebb megértéssel kezeli most is a helyzetet, s ha csak egy módot tud találni a segítségre, úgy az nem is fog elmaradni.

Turista előadássorozat

A Magyar Turista Egyesület Debreceni Osztálya énenként megrendezni szokott ismeretterjesztő, véltettképes előadásait ez évben is tervbe vette, az előadások megtartására azonban csak a jövő év elején kerül sor. Első ízben 1944. évi január hó 12. napján (szerdán) este fél 6 órakor lesz turista véltettképes előadás a Déri-múzeumban, melyen bevezetőt mond dr. Milleker Rezső egyetemi ny. r. tanár, osztály elnök. Az előadást színes diaprojektor képekkel dr. Nyireő István egyetemi könyvtárigazgató, osztálytag tartja, „ORTE utazás Borszékétől — Boglárig” címmel.

A tervbe vett előadássorozat keretében február hó 9-én: Batori Béla máv főellenőr „Az alkony varázsa”, március hó 1-én: dr. Farkas Pál ref. lelkes, az osztály alelnöke „Három hét a Radnai havasokban”, március hó 29-én: dr. Bartalis József tanügyi főtanácsos pedig: „Balatoni képek” címmel tart előadást. Igéretet kapott az Egyesület vezetősége egy svájci sí-film bemutatására is, amelynek időpontját majd a naplópapokban fogják közölni.

Az előadások mindenkor szerdán este fél 6 órakor kezdődnek — tekintettel a sötétítésre — s azok megváltoztatási jogát, illetve sorrendjének felcserélését az osztály elnöksége fenntartja maának. Belépődíj személyenként 50 fillér, az egész előadássorozatra érvényes bérletjegy ára 250 P. Régi bérlet helyett — amennyiben arra igényüket december hó 28-ig bejelentik — fenntartja az egyesület, míg az új bérlet igényét a jelenkezés sorrendjében fogja kielégíteni. Bérlet jegyezhető az osztály titkárnál Kékényessy Katalinnál a Városi Takarékbán, valamint Szeremley Ila pénztárosnál. Napjegyek is nevezettekől szerezhetők be, valamint az egyes előadások előtt a Múzeumban lévő pénztárnál.

Minden évben rendkívül érdekes és értékes turistatárgyú és ismeretterjesztő véltettképes előadásokat tartott már évek óta a Magyar Turista Egyesület debreceni osztálya. A fenti előadássorozat sem marad az eddőkét mögött, mivel fenti neves előadókat sikerült az osztálynak megnyerni. Ezekre az előadásokra külön névresztelő meghívókat nem bocsátanak ki, azokra ezuton hívják meg. A Magyar Turista Egyesület Debreceni Osztálya fenti előadássorozatának tisztáitövedelmét a Magyar Vöröskereszt céljaira ajánlja fel. Ilyenként jótehonny célt is kíván ezáltal az előadással szolgáló

Hapák
fényképész
Ünnep mindkét napján nyitva.

Gombosi Zoltánné

sz. Kovács Kató

rádió, kerékpár

alkatrészek és műszaki cikkek

szaküzlete

Debrecen, Piac-utca 81.
Telefon 12-90.

Komoly válság fenyeget az USA acéliparában

Amsterdam, december 24. (Német TI) Mint a brit hírszolgálati iroda Washingtonból jelenti, Philipp Murray, az amerikai acélmunkások egyesülésének és a Cio-szervezet elnöke csütörtökön kijelentette, hogy a hadi munkaügyi hivatalnak az az eljárása, hogy megtagadta a bér-emeléseket, új szerződések alap-

ján a régi szerződések időpontjáig visszamenő hatállyal, komoly helyzetet teremtett. Murray a munkaügyi hivatal intézkedését kihívónak mondotta és megjegyezte, ennek következtében december 24-én éjjelkor 350 ezer acélmunkás szerződés nélkül lesz. (MTI)

Milyen szerepet szántak Titónak az inváziónál az angolszások

Stockholm, december 24. (Német TI) Mint a Svenska Dagbladet jelenti, Titó partizánvezér rövidesen egy kiküldöttet bocsát útra Ankarába. E hír szerint a kairói jugoszláv bizottság ankarai követét vizsgálja felül. Nagybritannia s az Egyesült Államok beleegyeztek Titó e rendeletébe, mégpedig a többek között azért, mert az ankarai jugoszláv követet a monarchia egyik lelkes hívének ismerik.

hogy Zsifkovics tábornok, jugoszláv főparancsnok benyújtotta lemondását. A jelenlegi helyzetre való tekintettel azonban lemondását nem fogadták el. Zsifkovics tábornokot ez év augusztusában nevezték ki a jugoszláv haderők legfőbb parancsnokává. Kinevezése előtt tartaléklélelmányban volt. (MTI)

Bazel, december 24. A Nationalzeitung jelenti Londonból: Jólértesült szövetséges körökben úgy tudják, hogy Titónak a szövetséges haderő tábornagyává való kinevezése bizonyítja, hogy esetleg balkáni angolszász partraszállás esetén az ellenséges csapatokat Titó parancsnoksága alá lehetne helyezni. Valószínű, hogy a partizán arcvonalat rövidesen első balkáni arcvonalaként fogják emlegetni.

Kellemes karácsonyi ünnepeket kíván kedves vevőinek

[Handwritten signature]

ucdivat üzlet

Ankara, december 24. (MTI) Az angol hírszolgálati iroda kairói jelentése szerint a jugoszláv kormány csütörtökön közölte,

Boldog karácsonyi ünnepeket kíván kedves vevőinek és jóismerőseinek

Tóthfalussy Géza

ifj. Tóthfalussy Géza és Sándor

PIAC-U. 40. Hangya-palota PIAC-U. 16. Alföldi-palota

Kellemes és boldog karácsonyi ünnepeket kíván kedves vevőinek

Vágó Sándor

Karácsonyi istentiszteletek

A református templomokban: Karácsony első napján:

Nagytemplomban délelőtti 10 órakor prédikál dr. Farkas Pál, ágendázik dr. Ötvös János, délután 5 órakor prédikál Ötvös János, Kistemplomban délelőtti 9 órakor prédikál dr. Ferenczy Károly, ágendázik Kerekes János, 11 órakor prédikál dr. Révész Imre, ágendázik Uray Sándor, délután 5 órakor prédikál Tibori János. Kossuth-utcai templomban délelőtti 10 órakor prédikál Baja Mihály, ágendázik Boros Dezső, délután 5 órakor Pógyor István, Károli Gáspár-terti templomban délelőtti 9 órakor prédikál Kolozsváry Kiss László, ágendázik Sulyok Kálmán, délután 4 órakor prédikál dr. Ötvös János, Ispolytemplomban délelőtti 10 órakor prédikál Ducsicza Ferenc, ágendázik Birinyi János, délután 5 órakor prédikál Varga Zsigmond, Árpád-terti templomban délelőtti 10 órakor prédikál dr. Hegyaljai Kiss Géza, ágendázik Tariska Zoltán, délután 3 órakor prédikál Tibori János. Homokkerti templomban délelőtti 10 órakor prédikál Kovács József, ágendázik Bányay Zoltán, délután 5 órakor prédikál Nagy Jenő, Nyilastelepi templomban délelőtti 10 órakor prédikál Sipos Károly, ágendázik Márton Károly, délután 3 órakor Pógyor István, Csapókerti templomban délelőtti 10 órakor prédikál dr. Danesházy Sándor, ágendázik Balogh József, délután 3 órakor prédikál Varga Zsigmond, Kerekestelepi templomban délelőtti 10 órakor prédikál ágendázik Fentős Tibor, délután 3 órakor prédikál Nagy Jenő. Egyetemi templomban délelőtti 11 órakor prédikál Szenes László, ágendázik dr. Erdős Károly, Augustia Szanaforiumban délelőtti egyengetű 10 órakor prédikál és ágendázik Konecz Zoltán, Egyetemi klinikákon prédikál és ágendázik Szenes László és Konecz Zoltán. Ügyészségi fogházban délelőtti 10 órakor prédikál Magyar Bertalan Tégeláskerti állami iskolában délelőtti 10 órakor prédikál Orsi János. Tégeláskerti gyülekezeti háznál délelőtti 9 órakor prédikál és ágendázik Erdői Károly. Wofalka-telepi olvasóköriben délután 3 órakor prédikál és ágendázik Bányay Zoltán, ONCSA-telep (Szotyori-u. 51) délután 6 órakor prédikál és úrvacsorát oszt Sulyok Kálmán, Gyermekmenhely délelőtti 10 órakor prédikál és úrvacsorát oszt Sipos Imre, Olajút délután 3 órakor Márton Károly.

Tanyai istentiszteletek: Pac délelőtti 10 órakor, Mézeshegy délután 3 órakor, Veker délután 5 órakor prédikál és úrvacsorát oszt Molnár Gyula, Maec délelőtti 10 órakor, Ksimaec délután 2 órakor prédikál Nagy Sándor, Pallag délelőtti 9 órakor, Szikgáton délután fél 2 órakor és Szovály-úton délután fél 4 órakor prédikál és ágendázik vitéz Szabó Endre, Perec-dűlő délelőtti 9 órakor és Ondód I. Kádár-dűlő délelőtti 11 órakor prédikál és ágendázik Rápolthy Árpád, Hármashegy délelőtti 10 órakor, Lukaháza délután 2 órakor prédikál és úrvacsorát oszt László L. Elek. Ebes délelőtti 10 órakor prédikál Molnár Gyula I.

Karácsony másodnapján:

Nagytemplomban délelőtti 10 órakor prédikál Kecskés József, délután 5 órakor dr. Ötvös János. Kistemplomban 9 órakor Kerekes János 11 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor Tibori János. Kossuth-utcai templomban délelőtti 10 órakor Tamás Ferenc, délután 5 órakor Pógyor István, Károli Gáspár-terti templomban délelőtti 9 órakor Kiss Antal Jenő, délután 4 órakor dr. Ötvös János Ispoly-templomban délelőtti 10 órakor Birinyi János, délután 5 órakor Varga Zsigmond, Árpád-terti templomban, délelőtti 10 órakor Tariska Zoltán, délután 3 órakor Tibori János. Homokkerti templomban délelőtti 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Nagy Jenő. Nyilastelepi templomban délelőtti 10 órakor Sipos Károly, délután 3 órakor Pógyor István, Csapókerti templomban délelőtti 10 órakor Balogh József, délután 3 órakor Varga Zsigmond, Kerekestelepi templomban délelőtti 10 órakor Bányay Zoltán, délután 5 órakor Nagy Jenő. Egyetemi templomban délelőtti 11 órakor Szentesi István, délután 5 órakor Konecz Zoltán, Ügyészségi fogházban délelőtti 10 órakor Magyar Bertalan Tégeláskerti állami iskolában délelőtti 10 órakor Orsi János. Tégeláskerti gyülekezeti háznál délelőtti 9 órakor prédikál és ágendázik Erdői Károly. Wofalka-telepi olvasóköriben délután 3 órakor prédikál és ágendázik Bányay Zoltán, ONCSA-telep (Szotyori-u. 51) délután 6 órakor prédikál és úrvacsorát oszt Sulyok Kálmán, Gyermekmenhely délelőtti 10 órakor prédikál és úrvacsorát oszt Sipos Imre, Olajút délután 3 órakor Márton Károly.

Tanyai istentiszteletek: Pac délelőtti 10 órakor, Mézeshegy délután 3 órakor, Veker délután 5 órakor prédikál és úrvacsorát oszt Molnár Gyula, Maec délelőtti 10 órakor, Ksimaec délután 2 órakor prédikál Nagy Sándor, Pallag délelőtti 9 órakor, Szikgáton délután fél 2 órakor és Szovály-úton délután fél 4 órakor prédikál és ágendázik vitéz Szabó Endre, Perec-dűlő délelőtti 9 órakor és Ondód I. Kádár-dűlő délelőtti 11 órakor prédikál és ágendázik Rápolthy Árpád, Hármashegy délelőtti 10 órakor, Lukaháza délután 2 órakor prédikál és úrvacsorát oszt László L. Elek. Ebes délelőtti 10 órakor prédikál Molnár Gyula I.

Karácsony másodnapján:

Nagytemplomban délelőtti 10 órakor prédikál Kecskés József, délután 5 órakor dr. Ötvös János. Kistemplomban 9 órakor Kerekes János 11 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor Tibori János. Kossuth-utcai templomban délelőtti 10 órakor Tamás Ferenc, délután 5 órakor Pógyor István, Károli Gáspár-terti templomban délelőtti 9 órakor Kiss Antal Jenő, délután 4 órakor dr. Ötvös János Ispoly-templomban délelőtti 10 órakor Birinyi János, délután 5 órakor Varga Zsigmond, Árpád-terti templomban, délelőtti 10 órakor Tariska Zoltán, délután 3 órakor Tibori János. Homokkerti templomban délelőtti 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Nagy Jenő. Nyilastelepi templomban délelőtti 10 órakor Sipos Károly, délután 3 órakor Pógyor István, Csapókerti templomban délelőtti 10 órakor Balogh József, délután 3 órakor Varga Zsigmond, Kerekestelepi templomban délelőtti 10 órakor Bányay Zoltán, délután 5 órakor Nagy Jenő. Egyetemi templomban délelőtti 11 órakor Szentesi István, délután 5 órakor Konecz Zoltán, Ügyészségi fogházban délelőtti 10 órakor Magyar Bertalan Tégeláskerti állami iskolában délelőtti 10 órakor Orsi János. Tégeláskerti gyülekezeti háznál délelőtti 9 órakor prédikál és ágendázik Erdői Károly. Wofalka-telepi olvasóköriben délután 3 órakor prédikál és ágendázik Bányay Zoltán, ONCSA-telep (Szotyori-u. 51) délután 6 órakor prédikál és úrvacsorát oszt Sulyok Kálmán, Gyermekmenhely délelőtti 10 órakor prédikál és úrvacsorát oszt Sipos Imre, Olajút délután 3 órakor Márton Károly.

Karácsony másodnapján:

Nagytemplomban délelőtti 10 órakor prédikál Kecskés József, délután 5 órakor dr. Ötvös János. Kistemplomban 9 órakor Kerekes János 11 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor Tibori János. Kossuth-utcai templomban délelőtti 10 órakor Tamás Ferenc, délután 5 órakor Pógyor István, Károli Gáspár-terti templomban délelőtti 9 órakor Kiss Antal Jenő, délután 4 órakor dr. Ötvös János Ispoly-templomban délelőtti 10 órakor Birinyi János, délután 5 órakor Varga Zsigmond, Árpád-terti templomban, délelőtti 10 órakor Tariska Zoltán, délután 3 órakor Tibori János. Homokkerti templomban délelőtti 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Nagy Jenő. Nyilastelepi templomban délelőtti 10 órakor Sipos Károly, délután 3 órakor Pógyor István, Csapókerti templomban délelőtti 10 órakor Balogh József, délután 3 órakor Varga Zsigmond, Kerekestelepi templomban délelőtti 10 órakor Bányay Zoltán, délután 5 órakor Nagy Jenő. Egyetemi templomban délelőtti 11 órakor Szentesi István, délután 5 órakor Konecz Zoltán, Ügyészségi fogházban délelőtti 10 órakor Magyar Bertalan Tégeláskerti állami iskolában délelőtti 10 órakor Orsi János. Tégeláskerti gyülekezeti háznál délelőtti 9 órakor prédikál és ágendázik Erdői Károly. Wofalka-telepi olvasóköriben délután 3 órakor prédikál és ágendázik Bányay Zoltán, ONCSA-telep (Szotyori-u. 51) délután 6 órakor prédikál és úrvacsorát oszt Sulyok Kálmán, Gyermekmenhely délelőtti 10 órakor prédikál és úrvacsorát oszt Sipos Imre, Olajút délután 3 órakor Márton Károly.

temi templomban különleges úrvacsoraszta: prédikál Paľaky László, ágendázik Szenes László, — Horthy Kórházban prédikál és ágendázik Szenes László, Konecz Zoltán. Egyetemi klinikákon prédikál és ágendázik Szenes László, Konecz Zoltán. Tégeláskerti állami iskolában délelőtti 10 órakor prédikál Orsi János, Tégeláskerti gyülekezeti háznál délelőtti 9 órakor prédikál Erdői Károly.

Tanyai istentiszteletek: Nagycserre délelőtti 9 órakor, Szata délelőtti 11 órakor prédikál s úrvacsorát oszt Molnár Gyula, Kőszélyszeg délelőtti 10 órakor prédikál Nagy Sándor, Pallag délelőtti vitéz Szabó Endre, délután 2 órakor Dombos-lányán prédikál és ágendázik vitéz Szabó Endre, Ondód II. Vedres dűlő délelőtti 9 órakor és Kunpálhalmán délelőtti 11 órakor prédikál és ágendázik Rápolthy Árpád, Haláp délelőtti 9 órakor, Pipóhegy délelőtti 11 órakor, Állóhegyen délután 2 órakor prédikál és úrvacsorát oszt László L. Elek.

Karácsony első napján Nagycserre délelőtti 10 órakor, délután 2 órakor Cucán, karácsony másodnapján délelőtti 10 órakor Kishegyesen és délután 2 órakor Elepen Szatmáry László református lelkész hirdeti igét.

Róm. kat. miserend:

Ma karácsony első napján: A Szent Anna-utcai plébániatemplomban esendes szentmisék 6, 7, 8.20, 9 órakor. Féltrikó ünnepélyes nagymisét végez és szentbeszédet mond dr. Bánáss László prépost plébános. További esendes szentmisék 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. A külsőségeken a következő a beosztás: Homokkerten Pogány János, Szoboszlai úton Székely Imre, Pallagon Murányi Károly, Fogházban dr. Neuhauser Frigyes, Mikepéresen dr. Neuhauser Frigyes.

Karácsony másodnapján a főplébániatemplomban a szentmisék ugyan abban az időpontban, mint karácsony elsőnapján. A féltizes nagymisét ugyanezen dr. Bánáss László prépost plébános mondja. A Homokkerten Pálmai József, Szoboszlai úton Székely József, Pallagon Murányi Károly, Mikepéresen dr. Neuhauser Frigyes tart szentmisét.

Ferences plébánia hírel.

Karácsony ünnepén és másodnapján a szentmisék ideje: 7, 9 és 11 óra. Délután fél 3 órakor ünnepi nozielőadás gyermekeinknek. D. u. 5 órakor ünnepi litánia az új betlehem megáldása és az ajándékozókért való könyörgés. Vasárnap délután fél 3 órakor a Szent-Intézet növendékei mutatnak be karácsonyi játékokat gyermekeinknek. Kedden reggel 9 órakor Szent Antal mise és 1. u. 5 órakor az évben az utolsó Szent Antal ajtatosság. Szerdán d. u. 5 órakor az édesanyák Onca-előadása a „Gyermek és a játék” címen, melyet P. Krupa Kolumbán fog tartani. Pénteken, az év utolsó napján mindenki hallgasson szentmisét, ha megteheti, de okvetlenül jelenjen meg az 5 órakor kezdődő háláadó ajtatosságban. Szombaton, ajtatosság napján teljes ünnepi rend lesz templomainkban. Csapókerten vasárnap délután fél 3 órakor mozi otvani gyermekeinknek. A vasárnap és az ünnepi szentmisék ideje: fél 8, fél 10 és fél 12. A délutáni litánia és az év utolsó nani ajtatosság pontosan 5 órakor kezdődik.

A dominikánus plébánia istentiszteleteinek sorrendje:

Éjfél mise 24-én este 6 órakor. Akik a szentmisén áldozni akarnak, déli 2 órától ne legyenek s iganak. Mindaz, aki 24-én az éjfél szentmisén áldozott, az 25-én már nem áldozhat. Az éjfél szentmisén résztvevők eleget tettek 25-iki szentmise hallgatás kötelezettségének. 25-én és 26-án szentmisék vannak: 7 órakor rózsafüzéres szentmise, kiltett legméltóságosabb Oláriszentéggel.

8 órakor csendes szentmise. 9 órakor énekes nagymise szentbeszédrel. Fél 12 órakor csendes szentmise rövid szentbeszédrel. Este fél 6 órakor szentbeszéd, szentséges litánia áldással. Tégeláskerti fél 10 órakor az Ovodában lesz szentmise.

Az evangélikus templomban:

Karácsony szombatján, december 24-én délelőtti 11 órakor az Augustia Szanaforiumban istentisztelet úrvacsoraszta. Este 5 órakor szentestí áhítat igehirdetéssel. Karácsony I. ünnepén, december 25-én délelőtti 9 órakor és 10 órakor, valamint este 5 órakor istentisztelet igehirdetéssel, délelőtti 11 órakor úrvacsoraszta. Délelőtti 8 óra 30 perckor Püspökladányban, délelőtti 11 órakor Berettyóújfaluban szórványistentisztelet úrvacsoraszta. Délután 4 órakor Hajdúhadházon.

Karácsony II. ünnepén, december 26-án délelőtti 10 órakor és este 5 órakor istentisztelet igehirdetéssel, délelőtti 11 órakor úrvacsoraszta, este 6 órakor Hajdúszoboszlón szórványistentisztelet úrvacsoraszta és igehirdetéssel. (A templom az istentiszteletek alkalmából fűtve lesz.)

Karácsonyi istentiszteletek a görögkatolikus templomban:

24-én, pénteken délután 6 órakor az éjfél istentisztelet helyettesítő szertartás.

25-én, karácsony első napján: reggel 7 órakor csendes szentmise, 8 órakor diákmise szentbeszédrel, 9 órakor katonamise szentbeszédrel, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. Háromnegyed 12 órakor csendes mise rövid szentbeszédrel, délután fél 4 órakor rózsafüzérajtatóság, 4 órakor vevésnyű és szentségimádás.

26-án, karácsony másodnapján és 27-én, karácsony harmadnapján vasárnapi miserend.

Karácsony első napján délután 5 órakor az iskola emeleti nagytermében karácsonyi ünnepély tartunk szindarabokkal, szavalatokkal és a szegény gyermekek megajándékozásával.

Az unitárius templomban karácsony első napján délelőtti 10 órakor tartandó istentisztelet Ferenc József lelkész prédikál és oszt úrvacsorát.

Újévre ezüst-, aranyékszerneműt, svájci órákat már most rendeljen meg **Szelecsényinél!** 288-u. 2. sz. Telefon 26-60

KARACSONY A FERENCENDIEKNEL

Felajtatott jelenetek játszódniak a Nyilastelepen és Csapókerten a ferenceseknél. Reggel 8 órától kezdve óránkint érkeztek meg a gyermek és felnőtt csoportok, hogy karácsonyi ajándékaikat átvegyék. Közel 150 család részeseit szeretetszolgálatban. Kiosztásra került 52 pár cipő, 40 leányruha, 15 ütőzet fiúruha, 11 télikabát, valamint 5 q. burgonya, bab, liszt, hús, szalonna, szappan. A ferences világi rendnek a tagjai, a ferences ifjúságban mindenben előjárt: ajándékozásban, fáradhatatlan ruha-varrásban, szegények és betegek környezettanulmányozásában. Szinte nem ismert határt a munkakészségük és áldozatosságuk. Nagy hálával kell megemlékezni azokról a nemeslelkű jótévedőkről, akik segítettek ferences atyáinkat, hogy a szeretet ünnepét 14 iskola katolikus gyermekei között emelkedetessé tehessek. Legszebb emlékműk talán az a gyermeki kétféle könnyesepp volt, amely annak a szegény kis kamasznak szeméből pergett alá, akit tőlük talpig felöltöztetett, s amikor végignézett a gyermek önmagán, sóhajtván ennyit mondott: — Most embőrvagyok!

Igen, nem egy elszomorodott gyermek és felnőtt szívben vert gyökere a tudat, ember vagyok, akire gondol az Isten és a jóakarató emberek örömeit szereznek neki. Vajha, manél több magyar szívből lehetne ezt a felemelő árkét kíváltani.

Hadifogoly fiunk karácsonyestje

Írta: SZIGETHY FERENC

Ma is úgy, mint annyiszor más-
kor
rágondoló álomlátaskor,
most, hogy karácsony úgy jött
hozzánk,
hogy csupa könny lett szívünk,
orcánk,
serkentve, küldve atom által:
elindultunk Édesanyjával
S megint az álunk órá gondolt
egyik kezünkben vándorbot volt
másik kezünkbe könyvből kötve
másképpen szövedő kihullt könyve:
vittük arcunk, szívünk fény-
képét,
Sándorunkkal hogy együtt néz-
nénk.

Mentünk orosz pusztákat róva,
néha övig szakadva hóba,
mégis semmit sem tépelődünk:
a gyermek Jézus ment előttünk
A gyermek Jézus lábnyomában
mértőfölkén át bízza bátran
karácsonyestén megérkezve,
mint hétköznapba, szürke
esendbe,
leltünk nagy-bús fogolytáborra,
síró ajtók kinyitak sorba
s már is fiunkra rátalálva,
leltünk bús daróc ágára,
a másképpen szövedő sirattuk
s könnyes könyvünket meg-
mutattuk:

Nézd kedves, ez Anyu areképe
éred van — mondtuk — feke-
tétébe
gyaszruhába azóta így jár,
amióta nekünk nem írtál! —

Ez itt te vagy, a te fényképed
ez előtt sirat mindig téged
Édesanyád órákig szinte,
a képet virággal díszítve.

Ez a Népker, Léva-utca,
nyári virág, lomb koszorúzza,
tudod erre van a mi házunk,
máskor év óta ide várunk —
nézd itt vannak a kertünk fái —
meddig kell még mondd, ked-
ves, várni?

S mást is hoztunk még nézd
emlékül
Édesanyád imakönyvéből
egy lap, téged ez mindig úgy
félt.
„Ima a harcba ment fiúért”.
Itt meg levelek, könnyel írva
mindegyiket Erlka írta,
felőled kérdez mindig minket —
az idén ő is jós érett lett.

Es így sorba, — beszélt a köny-
vünk
s mi is beszéltünk s hullt a
könyvünk
aztán hogy a könyvet letettük
csoda módra — szívünk meg-
szegültük
és Sándorkánkunk adtuk szépen
s szívünk — kalács lett a ke-
zében!

Majd még anyja megsimogatta,
daróccal, könnyel betakarta —
Es megint úgy, mint előbb,
bátran
a gyermek Jézus lábnyomában
megkönnyebbült lélekkel jöt-
tünk,
zaz hőmező maradt mögöttünk
amerre jöttünk, annyi sok fák
— mint kiknek meg van tiltva
is tán,
le mi azért hallottuk tisztán —
a Jézus szent nevét susogták.

Legszebb művészi tervezésű
Újévi ajándék Papp modell
Szent Anna-u. 12. Tel. 39-07.

Újévre Invár, Honvéd, Levente
és Turul márkás órák.
modern ékszeres Kurián Gyuláné órás és ékszerésznél
és d. s z tárgyak Ferenc József-ut 42

Órat, ékszer, dísz tárgyat,
modern ékszer
legolcsóbban vásárolhat, javításokat szakszerűen végez
PINFÉR GUSZTÁV Ferenc József-ut 18. (Tisza-palota)

Ajándéknak! szövetet, nyakkendőt, kötöttáruat, női
bluzt, gyermekruhát, férfi inget, zoknit
Gulyás István Ferenc József-ut 56.

KONTSEK GÉZA
Kereskedelmi Rt.
DEBRECEN
Fűszer és gyarmatáru
nagykereskedés
Alapítási év: 1783.

A DEBRECZENI UJSÁG RÁDIÓMŰSORA

1943. évi december hó 27-től 1944 január hó 2-ig.

Rádió-hírszolgálat

Magyar nyelvű hírek.

7.15 Dunai német adók 325.4 m.
(Brünn.)
8.00 Olasz rádió 25, 41 rövidhullám
8.00 Zagrabi rádió 278 középhullám.
17.30 Pozsonyi rádió 760 m.
18.30 Olasz rádió 1926 rövidhullám
19.15 Dup német adók 325.4
20.40 Olasz rádió 25.45 rövidhullám és II. középhullám 221 és 230 m.
21.15 Dunai német adók 253.4 m.
(Brünn.)
23.00 Dunai német adók 325.4 m.
(Brünn.)

Hétfő

December 27

BUDAPEST I. MŰSORA

6.00 Úzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
6.25 Ebresztő. Torna.
6.45 Reggeli zene.
7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
8.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
8.35 Szalonülős.
9.00 Délelőtti zene.
10.00 Hírek.
10.15 Sovinszky László szalonzenekara játszik.

11.10 Nemzetközi vízjelző szolgálat.
11.15 Lapham: Japán zongoraverseny, g-moll.
11.40 Kluck köszönhetjük a papiros új nyersanyagát. Dr. Gyöngyör József előadása Fr. G. Kelleről.

12.00 Harangszó. — Fohász — Hlm-nusz.
12.10 Szórakoztató zene. BSZKRT-zenekar. Vezényel Müller Károly.

12.40 Hírek.
1.20 Időjelzés, vízállásjelentés.
1.30 Honvédelmi üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
2.00 Szalonülős.
2.30 Hírek.
2.45 Műsorismertetés. Utána árfolyamhírek, piaci árak, ételmiszerárak.

3.00 Toki Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál.
3.30 A néprajz és a kisdudóv. Benedekfalvy Luby Margit néprajzi előadása.

4.20 Hinczy László tánczenekara játszik.
4.45 Időjelzés. Hírek.
5.00 A közellátás; kormánybiztosok és a közellátási felügyelőségek szerepe a beszolgáltatási rendszerben. Bisztriczky Elemér közellátási előadása.

6.15 Hangszerek — hangulatok. Közreműködik Faragó Ibolya — zongora, Gémes Irén — hárfa, Major Blanka — hegedű, Szabó Pál —
6.10 A líra és Illyés Gyula előadása. Willon elődeiről. A verseket elmondja Timár József.
6.30 Filmdalok.
6.50 Hírek.
7.00 Finn ének a háborúról és a békéről. Fordította Képes Géza. Elmondja Ujlaky László.
7.10 Budapesti Hangversenyzenekar. Vezényel Majorossy Aladár.
7.30 Egészségügyi Kalendárium. Az Országos Közegészségügyi Intézet közleménye.
8.10 Legkedvesebb fróm. Réti István festőművész beszél a magyar romantikusokól.
8.25 Felejthetetlen dallamok. Közreműködik Osváth Júlia, Pataky Kálmán, az Operaház zenekara Rubányi Vilmos vezénylésével és az Operaház zenekara Roubal Vilmos karigazgató vezetésével.
8.40 Hírek.

10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
10.40 Szép melódlák.
11.20 Magyar nóták.
1. Pete Lajos: Páros csillag az ég alján, egyik fényes, másik halvány, éneklő László Imre. 2. Szaucesek István: Amikor majd nem lesznek, éneklő Orbán Sándor. 3. Kubányi György: Sose kérdezd, éneklő Kalmár Pál stb.
11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
7.00 Német nyelvoktatás. Tartja: Szentgyörgyi Ede dr.
7.30 Jeritza. Előadás hanglemezekkel.
8.10 Magyar nóták. Lenkey Kornélia és Bálini Zoltán énekel, kíséri Bura Pál és cigányzenekara.
9.00 A magyar parasztság története. Szabó István dr. egyetemi tanár beszél a középkori magyar jobbagyságról.
9.20 Táncczene.
10.00 Művészletek. Népszerű operarádiók.
10.40 Hírek.

KÜLFÖLD

POZSONY: 17.30 Hírek magyarul. Német műsor: 20.40 Szórakoztató zene.

Kedd

December 28.

BUDAPEST I. MŰSORA

6.00 „Úzen az otthon“ A Vöröskeresztbajtársi rádiószolgálat.
6.45 Reggeli zene.
7.00 Hírek. — Közlemények. — Reggeli zene.
8.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
8.30 Délelőtti muzsika.
10.00 Hírek.
10.15 Szórakoztató muzsika.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.15 Kamaramuzsika.
11.40 Divatújsítás.
12.00 Harangszó — Fohász — Hlm-nusz.

12.10 Szórakoztató zene.
12.40 Hírek.
1.20 Időjelzés, vízállásjelentés.
1.30 Honvédek üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
2.00 A légierők fúvószenekara. Vezényel Dorozsmai Károly. Magyar indulók.
2.30 Hírek. Műsorismertetés.
3.00 Melles Béla zenekara. Vezényel Várhelyi Antal.
3.30 Gyermekdelután. Karácsonyi mese, Irta Emődi Béla. A dalbetétet szerelte Michnay Ö. Előadják a gyermekszereplők Harányi Gizi vezetésével.
4.20 Roósz Emil szalonegyüttese játszik.
4.45 Időjelzés, hírek.
5.00 Magyar nóták. Votisky Alice és Mindszenti István énekel, kíséri Farkas Józsa cigányzenekara.
Votisky Alice énekszámai: Mosonyi Mihály: Felleg borult az erdőre, Ha az Is'en nem egymásnak teremtet. Az én szobám picike. Beteg a szeretőm — népdalok. Votisky Alice: Hídeg őszi éjszakán. Kalmár Tibor: Hogy mondjam meg néked, Wass György gr.: Elvitték a szeretőmet, Szentirmay Elemér: Piros, piros, piros. Mindszenti Tibor énekszámai: Al-laga Géza: Befűtja az utat a hó, Balkányi—Szabó Lajos: Tiszta partján elaludtam. Nótás Szabó Pál: Szel hajtja a habot. Ormester úr fekete subája — népdal. Fűrdik a holdvilág az ég tengerében. Teghze-Gerber Miklós: Fut

egy patak. A cigányok sátora — népdal.
5.50 A Vitézi Rend Zrínyi-csoportjának műsora.
6.20 A Mária Terézia I. honvéd gyalogezred zenekara játszik. Vezényel Várhalmi Oszkár.
6.50 Hírek.
7.00 Jer Oslán ködös, homályos énekeddel. Északi zene, északi költészet. Közreműködik Szelezky Zita és Somlay Artúr és a Rádiózenekar Vincze Ottó vezénylésével.
8.00 Vidám hétköznapok. Barabás Pál csevegése.
8.15 Szórakoztató zene. Közreműködik a belgrádi német katonarádió táncegyüttese és Kary Barne! — ének.
9.15 Négyszemközt Makkai Sándorral a könyvtárszobában. Az íróval beszélget Budinszky Sándor.
9.25 Géczy Barnabás zenekarának műsorából.
9.40 Hírek.
10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
10.40 Táncczene.
11.45 Hírek.

10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
10.40 Szép melódlák.
11.20 Magyar nóták.
1. Pete Lajos: Páros csillag az ég alján, egyik fényes, másik halvány, éneklő László Imre. 2. Szaucesek István: Amikor majd nem lesznek, éneklő Orbán Sándor. 3. Kubányi György: Sose kérdezd, éneklő Kalmár Pál stb.
11.45 Hírek.

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
7.00 Olasz nyelvoktatás. Tartja: Galleráni Bonaventura.
7.30 Régen hallott melódlák. Csanak Béla zongorázik.
7.45 A biblia és a legújabb ásatások. Iványi János dr. egyetemi tanár előadása a Magyar Keleti Társaság jubileumi sorozatában.
8.05 A rádió hangversenydobogóján. Közreműködik Borsai Pál — zongora, Czako Éva Lucia — gordonka, Pécza Ella — ének és Sallay Irén hegedű.
9.10 Déryné Kolozsvártól. Poór Lili a Kolozsvári Nemzeti Színház örökös tagjának előadása.
9.40 Magyar nóták. Cselényi József énekel, kíséri Boros Lajos cigányzenekara.
10.40 Hírek.

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
7.00 Olasz nyelvoktatás. Tartja: Makay Gusztáv dr.
5.30 Az Operaház előadásának közvetítése. „Alda.“ Németh Mária és Éva Renfors vendégfellépései. — Dalnuk négy felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi.
6.15 Gyárfás Miklós és Mátyás Ferenc verselből előad Ujlaky László
7.15 Asszonyok Verdi élejtében. Irja Lányi Viktor.
8.10 A Magyar Aero Szövetség kü modellezőinél. A közvetítést Debrecenből vezeti Budinszky Sándor.
9.10 A polgárház kultúra művésze. A közvetítést Rimaszombatból vezeti Dövényi Nagy Lajos.
9.30 Bcszkart-zenekar. Vezényel: Müller Károly.
10.40 Hírek.

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
7.00 Olasz nyelvoktatás. Tartja: Makay Gusztáv dr.
5.30 Az Operaház előadásának közvetítése. „Alda.“ Németh Mária és Éva Renfors vendégfellépései. — Dalnuk négy felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi.
6.15 Gyárfás Miklós és Mátyás Ferenc verselből előad Ujlaky László
7.15 Asszonyok Verdi élejtében. Irja Lányi Viktor.
8.10 A Magyar Aero Szövetség kü modellezőinél. A közvetítést Debrecenből vezeti Budinszky Sándor.
9.10 A polgárház kultúra művésze. A közvetítést Rimaszombatból vezeti Dövényi Nagy Lajos.
9.30 Bcszkart-zenekar. Vezényel: Müller Károly.
10.40 Hírek.

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
7.00 Olasz nyelvoktatás. Tartja: Makay Gusztáv dr.
5.30 Az Operaház előadásának közvetítése. „Alda.“ Németh Mária és Éva Renfors vendégfellépései. — Dalnuk négy felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi.
6.15 Gyárfás Miklós és Mátyás Ferenc verselből előad Ujlaky László
7.15 Asszonyok Verdi élejtében. Irja Lányi Viktor.
8.10 A Magyar Aero Szövetség kü modellezőinél. A közvetítést Debrecenből vezeti Budinszky Sándor.
9.10 A polgárház kultúra művésze. A közvetítést Rimaszombatból vezeti Dövényi Nagy Lajos.
9.30 Bcszkart-zenekar. Vezényel: Müller Károly.
10.40 Hírek.

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
7.00 Olasz nyelvoktatás. Tartja: Makay Gusztáv dr.
5.30 Az Operaház előadásának közvetítése. „Alda.“ Németh Mária és Éva Renfors vendégfellépései. — Dalnuk négy felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi.
6.15 Gyárfás Miklós és Mátyás Ferenc verselből előad Ujlaky László
7.15 Asszonyok Verdi élejtében. Irja Lányi Viktor.
8.10 A Magyar Aero Szövetség kü modellezőinél. A közvetítést Debrecenből vezeti Budinszky Sándor.
9.10 A polgárház kultúra művésze. A közvetítést Rimaszombatból vezeti Dövényi Nagy Lajos.
9.30 Bcszkart-zenekar. Vezényel: Müller Károly.
10.40 Hírek.

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
7.00 Olasz nyelvoktatás. Tartja: Makay Gusztáv dr.
5.30 Az Operaház előadásának közvetítése. „Alda.“ Németh Mária és Éva Renfors vendégfellépései. — Dalnuk négy felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi.
6.15 Gyárfás Miklós és Mátyás Ferenc verselből előad Ujlaky László
7.15 Asszonyok Verdi élejtében. Irja Lányi Viktor.
8.10 A Magyar Aero Szövetség kü modellezőinél. A közvetítést Debrecenből vezeti Budinszky Sándor.
9.10 A polgárház kultúra művésze. A közvetítést Rimaszombatból vezeti Dövényi Nagy Lajos.
9.30 Bcszkart-zenekar. Vezényel: Müller Károly.
10.40 Hírek.

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
7.00 Olasz nyelvoktatás. Tartja: Makay Gusztáv dr.
5.30 Az Operaház előadásának közvetítése. „Alda.“ Németh Mária és Éva Renfors vendégfellépései. — Dalnuk négy felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi.
6.15 Gyárfás Miklós és Mátyás Ferenc verselből előad Ujlaky László
7.15 Asszonyok Verdi élejtében. Irja Lányi Viktor.
8.10 A Magyar Aero Szövetség kü modellezőinél. A közvetítést Debrecenből vezeti Budinszky Sándor.
9.10 A polgárház kultúra művésze. A közvetítést Rimaszombatból vezeti Dövényi Nagy Lajos.
9.30 Bcszkart-zenekar. Vezényel: Müller Károly.
10.40 Hírek.

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
7.00 Olasz nyelvoktatás. Tartja: Makay Gusztáv dr.
5.30 Az Operaház előadásának közvetítése. „Alda.“ Németh Mária és Éva Renfors vendégfellépései. — Dalnuk négy felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi.
6.15 Gyárfás Miklós és Mátyás Ferenc verselből előad Ujlaky László
7.15 Asszonyok Verdi élejtében. Irja Lányi Viktor.
8.10 A Magyar Aero Szövetség kü modellezőinél. A közvetítést Debrecenből vezeti Budinszky Sándor.
9.10 A polgárház kultúra művésze. A közvetítést Rimaszombatból vezeti Dövényi Nagy Lajos.
9.30 Bcszkart-zenekar. Vezényel: Müller Károly.
10.40 Hírek.

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
7.00 Olasz nyelvoktatás. Tartja: Makay Gusztáv dr.
5.30 Az Operaház előadásának közvetítése. „Alda.“ Németh Mária és Éva Renfors vendégfellépései. — Dalnuk négy felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi.
6.15 Gyárfás Miklós és Mátyás Ferenc verselből előad Ujlaky László
7.15 Asszonyok Verdi élejtében. Irja Lányi Viktor.
8.10 A Magyar Aero Szövetség kü modellezőinél. A közvetítést Debrecenből vezeti Budinszky Sándor.
9.10 A polgárház kultúra művésze. A közvetítést Rimaszombatból vezeti Dövényi Nagy Lajos.
9.30 Bcszkart-zenekar. Vezényel: Müller Károly.
10.40 Hírek.

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
7.00 Olasz nyelvoktatás. Tartja: Makay Gusztáv dr.
5.30 Az Operaház előadásának közvetítése. „Alda.“ Németh Mária és Éva Renfors vendégfellépései. — Dalnuk négy felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi.
6.15 Gyárfás Miklós és Mátyás Ferenc verselből előad Ujlaky László
7.15 Asszonyok Verdi élejtében. Irja Lányi Viktor.
8.10 A Magyar Aero Szövetség kü modellezőinél. A közvetítést Debrecenből vezeti Budinszky Sándor.
9.10 A polgárház kultúra művésze. A közvetítést Rimaszombatból vezeti Dövényi Nagy Lajos.
9.30 Bcszkart-zenekar. Vezényel: Müller Károly.
10.40 Hírek.

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
7.00 Olasz nyelvoktatás. Tartja: Makay Gusztáv dr.
5.30 Az Operaház előadásának közvetítése. „Alda.“ Németh Mária és Éva Renfors vendégfellépései. — Dalnuk négy felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi.
6.15 Gyárfás Miklós és Mátyás Ferenc verselből előad Ujlaky László
7.15 Asszonyok Verdi élejtében. Irja Lányi Viktor.
8.10 A Magyar Aero Szövetség kü modellezőinél. A közvetítést Debrecenből vezeti Budinszky Sándor.
9.10 A polgárház kultúra művésze. A közvetítést Rimaszombatból vezeti Dövényi Nagy Lajos.
9.30 Bcszkart-zenekar. Vezényel: Müller Károly.
10.40 Hírek.

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
7.00 Olasz nyelvoktatás. Tartja: Makay Gusztáv dr.
5.30 Az Operaház előadásának közvetítése. „Alda.“ Németh Mária és Éva Renfors vendégfellépései. — Dalnuk négy felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi.
6.15 Gyárfás Miklós és Mátyás Ferenc verselből előad Ujlaky László
7.15 Asszonyok Verdi élejtében. Irja Lányi Viktor.
8.10 A Magyar Aero Szövetség kü modellezőinél. A közvetítést Debrecenből vezeti Budinszky Sándor.
9.10 A polgárház kultúra művésze. A közvetítést Rimaszombatból vezeti Dövényi Nagy Lajos.
9.30 Bcszkart-zenekar. Vezényel: Müller Károly.
10.40 Hírek.

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
7.00 Olasz nyelvoktatás. Tartja: Makay Gusztáv dr.
5.30 Az Operaház előadásának közvetítése. „Alda.“ Németh Mária és Éva Renfors vendégfellépései. — Dalnuk négy felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi.
6.15 Gyárfás Miklós és Mátyás Ferenc verselből előad Ujlaky László
7.15 Asszonyok Verdi élejtében. Irja Lányi Viktor.
8.10 A Magyar Aero Szövetség kü modellezőinél. A közvetítést Debrecenből vezeti Budinszky Sándor.
9.10 A polgárház kultúra művésze. A közvetítést Rimaszombatból vezeti Dövényi Nagy Lajos.
9.30 Bcszkart-zenekar. Vezényel: Müller Károly.
10.40 Hírek.

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
7.00 Olasz nyelvoktatás. Tartja: Makay Gusztáv dr.
5.30 Az Operaház előadásának közvetítése. „Alda.“ Németh Mária és Éva Renfors vendégfellépései. — Dalnuk négy felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi.
6.15 Gyárfás Miklós és Mátyás Ferenc verselből előad Ujlaky László
7.15 Asszonyok Verdi élejtében. Irja Lányi Viktor.
8.10 A Magyar Aero Szövetség kü modellezőinél. A közvetítést Debrecenből vezeti Budinszky Sándor.
9.10 A polgárház kultúra művésze. A közvetítést Rimaszombatból vezeti Dövényi Nagy Lajos.
9.30 Bcszkart-zenekar. Vezényel: Müller Károly.
10.40 Hírek.

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
7.00 Olasz nyelvoktatás. Tartja: Makay Gusztáv dr.
5.30 Az Operaház előadásának közvetítése. „Alda.“ Németh Mária és Éva Renfors vendégfellépései. — Dalnuk négy felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi.
6.15 Gyárfás Miklós és Mátyás Ferenc verselből előad Ujlaky László
7.15 Asszonyok Verdi élejtében. Irja Lányi Viktor.
8.10 A Magyar Aero Szövetség kü modellezőinél. A közvetítést Debrecenből vezeti Budinszky Sándor.
9.10 A polgárház kultúra művésze. A közvetítést Rimaszombatból vezeti Dövényi Nagy Lajos.
9.30 Bcszkart-zenekar. Vezényel: Müller Károly.
10.40 Hírek.

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
7.00 Olasz nyelvoktatás. Tartja: Makay Gusztáv dr.
5.30 Az Operaház előadásának közvetítése. „Alda.“ Németh Mária és Éva Renfors vendégfellépései. — Dalnuk négy felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi.
6.15 Gyárfás Miklós és Mátyás Ferenc verselből előad Ujlaky László
7.15 Asszonyok Verdi élejtében. Irja Lányi Viktor.
8.10 A Magyar Aero Szövetség kü modellezőinél. A közvetítést Debrecenből vezeti Budinszky Sándor.
9.10 A polgárház kultúra művésze. A közvetítést Rimaszombatból vezeti Dövényi Nagy Lajos.
9.30 Bcszkart-zenekar. Vezényel: Müller Károly.
10.40 Hírek.

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
7.00 Olasz nyelvoktatás. Tartja: Makay Gusztáv dr.
5.30 Az Operaház előadásának közvetítése. „Alda.“ Németh Mária és Éva Renfors vendégfellépései. — Dalnuk négy felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi.
6.15 Gyárfás Miklós és Mátyás Ferenc verselből előad Ujlaky László
7.15 Asszonyok Verdi élejtében. Irja Lányi Viktor.
8.10 A Magyar Aero Szövetség kü modellezőinél. A közvetítést Debrecenből vezeti Budinszky Sándor.
9.10 A polgárház kultúra művésze. A közvetítést Rimaszombatból vezeti Dövényi Nagy Lajos.
9.30 Bcszkart-zenekar. Vezényel: Müller Károly.
10.40 Hírek.

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
7.00 Olasz nyelvoktatás. Tartja: Makay Gusztáv dr.
5.30 Az Operaház előadásának közvetítése. „Alda.“ Németh Mária és Éva Renfors vendégfellépései. — Dalnuk négy felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi.
6.15 Gyárfás Miklós és Mátyás Ferenc verselből előad Ujlaky László
7.15 Asszonyok Verdi élejtében. Irja Lányi Viktor.
8.10 A Magyar Aero Szövetség kü modellezőinél. A közvetítést Debrecenből vezeti Budinszky Sándor.
9.10 A polgárház kultúra művésze. A közvetítést Rimaszombatból vezeti Dövényi Nagy Lajos.
9.30 Bcszkart-zenekar. Vezényel: Müller Károly.
10.40 Hírek.

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
7.00 Olasz nyelvoktatás. Tartja: Makay Gusztáv dr.
5.30 Az Operaház előadásának közvetítése. „Alda.“ Németh Mária és Éva Renfors vendégfellépései. — Dalnuk négy felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi.
6.15 Gyárfás Miklós és Mátyás Ferenc verselből előad Ujlaky László
7.15 Asszonyok Verdi élejtében. Irja Lányi Viktor.
8.10 A Magyar Aero Szövetség kü modellezőinél. A közvetítést Debrecenből vezeti Budinszky Sándor.
9.10 A polgárház kultúra művésze. A közvetítést Rimaszombatból vezeti Dövényi Nagy Lajos.
9.30 Bcszkart-zenekar. Vezényel: Müller Károly.
10.40 Hírek.

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
7.00 Olasz nyelvoktatás. Tartja: Makay Gusztáv dr.
5.30 Az Operaház előadásának közvetítése. „Alda.“ Németh Mária és Éva Renfors vendégfellépései. — Dalnuk négy felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi.
6.15 Gyárfás Miklós és Mátyás Ferenc verselből előad Ujlaky László
7.15 Asszonyok Verdi élejtében. Irja Lányi Viktor.
8.10 A Magyar Aero Szövetség kü modellezőinél. A közvetítést Debrecenből vezeti Budinszky Sándor.
9.10 A polgárház kultúra művésze. A közvetítést Rimaszombatból vezeti Dövényi Nagy Lajos.
9.30 Bcszkart-zenekar. Vezényel: Müller Károly.
10.40 Hírek.

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
7.00 Olasz nyelvoktatás. Tartja: Makay Gusztáv dr.
5.30 Az Operaház előadásának közvetítése. „Alda.“ Németh Mária és Éva Renfors vendégfellépései. — Dalnuk négy felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi.
6.15 Gyárfás Miklós és Mátyás Ferenc verselből előad Ujlaky László
7.15 Asszonyok Verdi élejtében. Irja Lányi Viktor.
8.10 A Magyar Aero Szövetség kü modellezőinél. A közvetítést Debrecenből vezeti Budinszky Sándor.
9.10 A polgárház kultúra művésze. A közvetítést Rimaszombatból vezeti Dövényi Nagy Lajos.
9.30 Bcszkart-zenekar. Vezényel: Müller Károly.
10.40 Hírek.

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
7.00 Olasz nyelvoktatás. Tartja: Makay Gusztáv dr.
5.30 Az Operaház előadásának közvetítése. „Alda.“ Németh Mária és Éva Renfors vendégfellépései. — Dalnuk négy felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi.
6.15 Gyárfás Miklós és Mátyás Ferenc verselből előad Ujlaky László
7.15 Asszonyok Verdi élejtében. Irja Lányi Viktor.
8.10 A Magyar Aero Szövetség kü modellezőinél. A közvetítést Debrecenből vezeti Budinszky Sándor.
9.10 A polgárház kultúra művésze. A közvetítést Rimaszombatból vezeti Dövényi Nagy Lajos.
9.30 Bcszkart-zenekar. Vezényel: Müller Károly.
10.40 Hírek.

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
7.00 Olasz nyelvoktatás. Tartja: Makay Gusztáv dr.
5.30 Az Operaház előadásának közvetítése. „Alda.“ Németh Mária és Éva Renfors vendégfellépései. — Dalnuk négy felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi.
6.15 Gyárfás Miklós és Mátyás Ferenc verselből előad Ujlaky László
7.15 Asszonyok Verdi élejtében. Irja Lányi Viktor.
8.10 A Magyar Aero Szövetség kü modellezőinél. A közvetítést Debrecenből vezeti Budinszky Sándor.
9.10 A polgárház kultúra művésze. A közvetítést Rimaszombatból vezeti Dövényi Nagy Lajos.
9.30 Bcszkart-zenekar. Vezényel: Müller Károly.
10.40 Hírek.

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
7.00 Olasz nyelvoktatás. Tartja: Makay Gusztáv dr.
5.30 Az Operaház előadásának közvetítése. „Alda.“ Németh Mária és Éva Renfors vendégfellépései. — Dalnuk négy felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi.
6.15 Gyárfás Miklós és Mátyás Ferenc verselből előad Ujlaky László
7.15 Asszonyok Verdi élejtében. Irja Lányi Viktor.
8.10 A Magyar Aero Szövetség kü modellezőinél. A közvetítést Debrecenből vezeti Budinszky Sándor.
9.10 A polgárház kultúra művésze. A közvetítést Rimaszombatból vezeti Dövényi Nagy Lajos.
9.30 Bcszkart-zenekar. Vezényel: Müller Károly.
10.40 Hírek.

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
7.00 Olasz nyelvoktatás. Tartja: Makay Gusztáv dr.
5.30 Az Operaház előadásának közvetítése. „Alda.“ Németh Mária és Éva Renfors vendégfellépései. — Dalnuk négy felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi.
6.15 Gyárfás Miklós és Mátyás Ferenc verselből előad Ujlaky László
7.15 Asszonyok Verdi élejtében. Irja Lányi Viktor.
8.10 A Magyar Aero Szövetség kü modellezőinél. A közvetítést Debrecenből vezeti Budinszky Sándor.
9.10 A polgárház kultúra művésze. A közvetítést Rimaszombatból vezeti Dövényi Nagy Lajos.
9.30 Bcszkart-zenekar. Vezényel: Müller Károly.
10.40 Hírek.

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
7.00 Olasz nyelvoktatás. Tartja: Makay Gusztáv dr.
5.30 Az Operaház előadásának közvetítése. „Alda.“ Németh Mária és Éva Renfors vendégfellépései. — Dalnuk négy felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi.
6.15 Gyárfás Miklós és Mátyás Ferenc verselből előad Ujlaky László
7.15 Asszonyok Verdi élejtében. Irja Lányi Viktor.
8.10 A Magyar Aero Szövetség kü modellezőinél. A közvetítést Debrecenből vezeti Budinszky Sándor.
9.10 A polgárház kultúra művésze. A közvetítést Rimaszombatból vezeti Dövényi Nagy Lajos.
9.30 Bcszkart-zenekar. Vezényel: Müller Károly.
10.40 Hírek.

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
7.00 Olasz nyelvoktatás. Tartja: Makay Gusztáv dr.
5.30 Az Operaház előadásának közvetítése. „Alda.“ Németh Mária és Éva Renfors vendégfellépései. — Dalnuk négy felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi.
6.15 Gyárfás Miklós és Mátyás Ferenc verselből előad Ujlaky László
7.15 Asszonyok Verdi élejtében. Irja Lányi Viktor.
8.10 A Magyar Aero Szövetség kü modellezőinél. A közvetítést Debrecenből vezeti Budinszky Sándor.
9.10 A polgárház kultúra művésze. A közvetítést Rimaszombatból vezeti Dövényi Nagy Lajos.
9.30 Bcszkart-zenekar. Vezényel: Müller Károly.
10.40 Hírek.

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
7.00 Olasz nyelvoktatás. Tartja: Makay Gusztáv dr.
5.30 Az Operaház előadásának közvetítése. „Alda.“ Németh Mária és Éva Renfors vendégfellépései. — Dalnuk négy felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi.
6.15 Gyárfás Miklós és Mátyás Ferenc verselből előad Ujlaky László
7.15 Asszonyok Verdi élejtében. Irja Lányi Viktor.
8.10 A Magyar Aero Szövetség kü modellezőinél. A közvetítést Debrecenből vezeti Budinszky Sándor.
9.10 A polgárház kultúra művésze. A közvetítést Rimaszombatból vezeti Dövényi Nagy Lajos.
9.30 Bcszkart-zenekar. Vezényel: Müller Károly.
10.40 Hírek.

5.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
7.00 Olasz nyelvoktatás. Tartja: Makay Gusztáv dr.
5.30 Az Operaház előadásának közvetítése. „Alda.“ Németh Mária és Éva Renfors vendégfellépései. — Dalnuk négy felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi.
6.15 Gyárfás Miklós és Mátyás Ferenc verselből előad Ujlaky László
7.15 Asszonyok Verdi élejtében. Irja Lányi Viktor.
8.10 A Magyar

A Rádiózenekart vezényli Bertha István.
 2.30 Hírek.
 2.45 Műsorismertetés.
 Utána Árfolyambérek, placi árak, élelmiszerárak.
 3.00 Budapest honvéd örszónálj zenekara játszik. Vezényel Pongrácz Géza.
 4.00 A menők Szilvesztere. Dr. vitéz József királyi herceg, a Budapesti Önkéntes Mentőegyesület elnökeinek előadása.
 4.10 Liszt: Mefisztó, keringő.
 4.25 Német hallgatónknak.
 4.45 Hírek.
 5.00 Úzen a nemzetközi Vöröskereszt
 5.10 Mi történt az elmúlt hat hónap alatt. Összeállította Koncz Sándor dr. és Lőrinczy Gyula. Hangfelvétel.
 6.10 Szilveszteri emlékezés. Ravasz László dr. református püspök előadása.
 6.25 Kodály: Te Deum. Előadják: Szabó Ilonka, Basilides Mária, Litvanyi György, Rösler Endre. A rádiózenekart vezényli Rajter Lajos.
 6.50 Hírek.
 7.00 Most kezdődik 1943. szilvesztere. Tarka-est a Vigadóban.
 8.00 Ez a meglepetés. Világjáró művészeink muzsikával, dallal köszöntik kedves hallgatóinkat.
 9.00 Hogy tovább? Akik az év sikerrel sikerre vitték. Közreműködik: Kőrösi Katalin, Kelemen Éva Kelly Anna, Simor Erzsébet, Szeleczky Zita, Turay Ida, Ajtay Andor, Bilcsi Tivadar, Dénes György, Háromy Imre, Koréh Endre, Mihályi Ernő, Sárdy János, Szilassy László, a rádiózenekart Rajter Lajos vezénylésével és a Földényi kórus. Rendező: A. Balogh Pál.
 10.20 Szabad egy táncra? Hanglemek.
 11.20 ... Itt a vége. A rádiózenekart vezényli Ferencsik János.
 11.55 Isten veled 6-estendő - Isten hozott Ujlesztendő, vitéz Somogyváry Gyula köszöntője.
 12.00 Éjfélre zúgnak a kenderesi toronyok, majd Halmos.
 Utána: Vörösmarty Mihály: Szózat. Elmondja Somlay Artúr.
 Majd: Rákóczi induló.
 6.15-6.30 Boldog Újévet. Dal- és zeneművek köszönti az Ujlesztendő!

BUDAPEST II. MŰSORA

6.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
 6.00 Az Operaház előadásának ismertetése.
 6.05 Az Operaház előadásának közvetítése. Denevér, Operett háromfelvonásban. Egy francia vigjáték után írta Hafner és Genée. Fordította Evva Lajos. Zenéjét szerelte Strauss János. Vezényi Rubányi Vilmos. Rendezte ifj. Oláh Gusztáv.
 9.10 Örök muzsika. Utána Hírek.

KÜLFÖLD

POZSONY: 17.30 Hírek magyarul. SOTTENS: 19.50 Karácsonyi hangverseny. - BEROM.: 24.00 Éjféli mise.

KISÉRLETI ADÓALLOMÁS

418 METEREN
 6.30-6.55 Gondozó derű.

Szombat

Január 1.

BUDAPEST I. MŰSORA

8.00 Szózat. Reggeli zene.
 8.45 Hírek.
 9.00 Református Isteniszület a Kálvin-terti templomból. Igét h. írdet Ravasz László dr. püspök.
 10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Belvárosi Főplébánia-templomból. A szentbeszédet mise közben dr. Hamvas Endre budapesti érseki általános helytartó mondja.
 11.15 Evangélium Isteniszület a Bécsikaputéri templomból. Igét hirdeti Wolf Lajos tb. esperes, kelenföldi lelkész.
 12.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
 12.30 A Székesfővárosi Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. Közreműködik Osváth Júlia.
 1. Doppler: Két huszár, nyitány.

2. Takács Jenő: Soproni barokk muzsika. 3. Johann Strauss: Pázmán lovag, baletzene. 4. Lehár: Dunai legendák, keringő. 5. Lauris Miklós: Ludas Matyi, szvit. 6. Losonczy Dezső: Szeszély, ritmikus capriccio.
 1.45 Hírek.
 2.00 Művészlemez.
 Hubay: A cremonai hegedős, márdóal, éneklő Szabó Lujza. stb.
 3.00 Akiket mindig szívesen hallgatunk, Noiret Irén cseregése.
 3.10 Németk. Ella és Háromy Imre magyar nótáinak énekel. Kisér. Bura Sándor és cigányzenekara.
 4.00 Hangképek innen-onnan.
 4.30 Sikli Béla zongorázik.
 4.45 Időjelzés, hírek.
 5.00 Honthy Hanna emlékkönyvből. Közreműködik Honthy Hanna, Solthy György, Galánfal Zoltán, Pajor István, Pető Endre, Solymosi Sándor, a rádiózenekar Vince Ottó vezénylésével és a Földényi énekegyüttes. - Rendező Kiszely Gyula.
 6.00 Boldog Újévet kívánok. Márkus László cseregése.
 6.15 Hogy tetszik? Hanglemek újdonságok.
 6.50 Hírek.
 7.00 Magyar Zenekari művek. A rádiózenekart vezényli Dohnányi Ernő.
 8.10 Új esztendő - Örök magyar mult.
 9.10 Oláh Kálmán és cigányzenekara muzsikál.
 9.40 Hírek.
 Utána löversenyeredmények.
 10.10 Hírek német, angol és francia nyelven.
 10.40 Ki mit szeret? Szórakoztató hanglemek.
 11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

8.30 Hírek német, román, szlovák, nyelven.
 9.00 Szórakoztató muzsika. Szórakoztató hanglemek.
 7.00 A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrlője.
 3.30 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
 5.40 Radnai Miklós zongora muzsikája. Előadja Wehner Tibor.
 6.00 Szentgyörgyi László vonósnegyese. Tagjai: Szentgyörgyi László, Dömötör Tibor, Kocsis László és Hubert Lajos.
 6.45 Gümöri fizekások. Közvetítés a tornaallai közjóléti szövetkezetből. A közvetítést vezeti Dövényi Nagy Lajos.
 7.10 Tarka műsor.
 10.05 Magyar zenekari művek.
 10.40 Hírek.

KÜLFÖLD

POZSONY: 17.30 Hírek magyarul. Német műsor: 20.15 Szórakoztató zene.

Vasárnap

Január 2.

BUDAPEST I. MŰSORA

7.30 Fohász. - Szózat. - Reggeli zene.
 8.15 Hírek.
 8.30 Oszinte beszéd.
 9.00 Unitárius Isteniszület a Kórházy-utcai templomból. Igét hirdeti Szent-Iványi Sándor budapesti veze őlelkész. Orgonán játszik Nagy Sándor.
 10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Balvány-terti Szent Anna plébániatemplomból. A szentbeszédet mise közben dr. Tihanyi Tibor egyetemi lelkész mondja. Enkel a templom énekkara Kézdi Krén Géza vezetésével.
 11.15 Egyházi ének és szentbeszéd a Rózsák-terén levő görögkatolikus magyar plébánia-templomból. A szentbeszédet mise közben dr. Krajnyák György kanonok-terebános mondja. Előadásra kerülnek népénekok. Orgonán Ordelt Lajos.
 12.15 Levente-műsor.
 1. Szózat. 2. vitéz Major István ezredes újévi köszöntője. 3. Borúra derű. P. Tarcsafalvy Lajos főlelkész előadása. 4. Müller József: Jászku induló. 5. A leventekönyvek Legfelsőbb Védőösszonya-

nak vidéki szemléltetője, helyszíni közvetítés. 6. Jakó Dezső: Magyar lovassági induló.
 12.55 Budapesti Hangversenyzenekar. Vezényel Fridl Frigyes.
 1. Wagner: Rienzi - nyitány. 2. Viski János: Szimfónikus szvit. 3. Johann Strauss: Lagunák, keringő. 4. vitéz Náray Antal: Szivárvány, magyar ábránd.
 1.45 Időjelzés, hírek, vizállásjelentés.
 2.00 Művészlemez.
 3.00 Időszerű gazdasági tanácsadó.
 a) Gazdasági előjárók a gazdalkodás szolgálatában. Dezsényi Elek m. kir. gazd. főfelügyelő előadása; b) Téli magtári munkálatok. Danisska József dr. előadása. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata.
 3.45 Nem való bokréta gyűrűt süveg mellé. Baksa Kató és Orbán Sándor énekel, kísérő Csorba Gyula cigányzenekara.
 Baksa Kató énekszámai: Erőss Asszony lesz a lányból. Hild László: Ki a cigányt nem szereli. Temesváry László: Hej, akinek. Teghze-Gerber Miklós: Icipici kis galambom. Áts Tivadar: Vándorlegény. Népdaok: Cigány Panna. Ezért a legényér nem adnék egy almát, Rámás csizmát visel a lábám.
 Orbán Sándor énekszámai: Pete Lajos: Nem való bokréta gyűrűt süveg mellé. Fráter Lóránd: A templomba vassárnap se járok. - Saucsek István: Hull az eső. Babos Károly: Szegény vagyok. - Népdaok: Valamit sugok magának. Végig mentem az ormódi temetőn. Görgő Tibor: Zúg az erdő zúg a nádas. Népda: Korcsmárosné, szép csárdásné. Szentármay Elemér: Sárka dinnye.
 Közben:
 4.15 Jó halál. - Dallos Sándor elbeszélése.
 4.55 Hírek.
 5.00 Vezényel a szerző. Vince Ottó szerzeményeiből játszik a rádiózenekar. Közreműködik Barabás Sári, Nagykovács Ilona, Szabó Ilonka, Szabó Miklós, a Budapesti Kamarakórus Paulovits Géza veze zetésével.
 5.50 Hosszú ének. Uray Tivadar el mondja Rimbaud: Részeg hajó című versét.
 6.00 A királyné esküje. Operett két részben. Idegen ötlet után Radányi Géza vázlatából írta Orbók Átilia. Zenéjét szerezte Fényes Szabolcs. Rendező Tihanyi Vilmos. Vezényel Endre Emilő, Közvetítés a Fővárosi Operett Színházból.
 A II. felvonás után:
 Hírek, sporteredmények.
 9.10 Róosz Emil szalonegyüttese játszik.
 9.40 Hírek.
 10.10 Hírek német, angol és francia ruszin és horvát nyelven.
 10.40 Felejthetetlen hangok. Iria és összeállította Willant Rezső. Közben hanglemek.
 11.30 Tánccaló billentyűk.
 11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

8.30 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.
 9.00 Jó reggelt!
 12.15 Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes.
 3.00 Szórakoztató zene.
 3.30 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven.
 6.00 Az Operaház előadásának ismertetése.
 6.05 Az Operaház előadásának közvetítése. Bohémélet. Dalmú négy képben. Szövegét írta Giacosa és Illica. Fordította Radó A. Zenéjét szerezte Puccini. Vezényli Falloni Sergio. Rendezte Nádasdy Kálmán.
 Az I. felvonás után kb.
 6.40 Schöppin Aladár beszél Petőfőről.
 7.25 Apró történetek Monte Cristo külföldről.
 9.10 Elfelejtett magyar hadvezérek. Maszó Árpád nyugállományú ezredes beszél Pálffy Tamásról és Miklósról.
 9.35 Mindenből egy keveset. Vidák József és cigányzenekara muzsikál női szalonzenekar játszik. Halmos István énekel az Ostende kávéházról.
 10.40 Hírek.

Javítsa rádióját szakemberrel
 fordítva FERENCZY
 rádiólaboratóriumához, Cegléd-u. 1. telef. 38-35

KÖNYV, IRODALOM

Szondy György: A bőrmedíla lovagjai

Szondy György neve a magyar ifjúsági irodalomban nemcsak ismert, de talán egyedül is, mert ezen a téren a legszegényebbek vagyunk. Alig, alig mondhatjuk el, hogy értékeink vannak, mert inkább csak voltak. Éppen ezért nem ériem, de külön megbecsülendő kincs, ha olyan valaki foglalkozik ezzel a részével az irodalomnak, melyhez nem elég az elhivatás, ennél több kell; szív. Az, akinek a szíve nem egyezik az írói hivatással, lehet jó könyvek szerzője, lehet neves író, de semmi szín alatt se lehet ifjúsági író. Az író szívében át szúrja meg azt, mit és hogyan mondja el azoknak, akiket nemcsak évek, de egész világok választanak el tőle éppen koránál fogva.

zonságot is tett már több esetben itt Debrecenben el, - s ekkor szeretetteljes jószággal rámutatott a nagyon előtérben álló Szondy Györgyre, az akkór még Décsi-intézeti tanárra!...

A magyar szegény ifjúsági irodalmunkban éppen ezért mindig esemény a jó ifjúsági könyvek megjelenése. Nem tartják ugyanúgy számon, mint például egy jó kaland, vagy kulcsregényt, ne is beszéljünk a nagy világ számára készült üzleti író, pénzhozó munkáról, az azonban bizonyos, hogy azok, akiknek lelke túl lát a pénzen és üzleten, ezeket a jó ifjúsági könyveket is megérik, megértik és regisztrálják a magyar nemzet kincsei között. Sőt, talán csak ezeket sorolják be az igaz értékek közé.

Valahányszor, - s is, új Szondy könyvet veszek a kezembe, mindig előttem van és el ez a két évtizedes családias jellegű kedvességgel telített kép és érzem, hogy medek Elek szeme valóban a megátaló volt.

Nem választom ezt a módot, mert inkább azt szeretném elmondani, hogy ennek a könyvnek nem tartalma van, hanem valami olyan csodálatos új értéke, amit tartalom elmondással nem szabad csorbítani. Ugy kell elolvasni, magunkévá tenni, ahogy azt a szerző megálmodta, talán egyszer, valamikor végig is élt. Egészen hiánytalanul. Látván lássa az olvasó, hogy van és volt ilyen ifjúság is és van olyan írójra is a magyar könyvnek, aki nem retten meg attól a gondolatától sem, hogy az ifjú szívemben virágokéket teremj szerelem sarjadzik, sőt, ez a szerelem eltérő és munkáltató kovásza a fiatal életnek. Erről tartalmat nem lehet írni, erről csak azt lehet elmondani, hogy olvassa és nézze a sorokon keresztül a felnőtt, a szülő és nevelő az ifjú lelket, szívet, mely eddig előtte hét pecséttel lezárt titok, félelmesen ismeretlen rejtelem volt. A titok egy része lepattant és a félelmesen ismeretlen rejtelemről megállapítja a szerző, hogy velejárója az életnek. El kellene még mondani, hogy mindez olyan egyszerű, olyan tisztá és világos, mint a legszebb május délelőtti vadvirágos réten. A szavak, a gondolatok, a mondanivaló, ahogy műnyelven írják, kifogástalan köntösbent. Tiszta zengés a nyelv, mely nemcsak élvezetet és örömet szerez de úgy tanít, hogy azt hiszem, ezt, mindezt én is úgy akarnám megírni, elmondani, tehát annyira egyszerű és természetes, mintha belőlem, a lelkemből szakította volna ki a szerző. Jó könyv. A magyar könyvpiac dűltermelő dzsungelében állt, mint amilyen a szótáros szavai szerint a szomorú léleknek egyetlen menedéke.

Es most el kellene mondani, hogy ez az új könyv, mely egy nem is olyan régi könyvnek bővített és ezen új színnel átszőtt új hajtása, milyen is valójában. Igen, ilyenkor szerintem igen tévesen, a kritikuskok és könyvismertetőik elmondják a könyv tartalmát, főleg ennyiből áll a kritika, illetve ismertetés, aztán néhány odavetett jóindulatú vállveregetés, vagy könnyelműen elszórt felelgzős mondat taglózása után lezárják illetékesek, vagy illetéktelenek egy, egy új könyv sorsát.

Nem feladatunk és nem küldetésünk, hogy Szondy Györgyről állapítsuk meg ezeket a fenti megállapításokat, elvélre róla sokkal elhivatottabb, a magyar ifjúság és gyermek világ legnagyobb hőse mindezt szebben és helytállóbban állapította meg itt ebben a városban közel két évtizeddel ezelőtt, amikor a városi Zenede nagytermében az erdélyi írók estjén öt mosolygói jószággal arccal a halgatóság előtt. Ez a hivatott megállapító Benadek Elek volt, aki a megnyitó beszédében kedves visszamelegkezések mög rejtette el az erdélyi fájdalmas sorsú magyarság, s a magyarság között a magyar írók sorsát, kicsit búgászó hangban arról is beszélt, hogy ősz fejjel, bár ifjú lélekkel 6 már átrakészen áll, elmegy oda, ahol megbecsülik azt a nagy, nagy odaadást, mellyel 6 lehajlott a gyermek lelkéhez, mert Jézus tanítványának vallotta magát mindig.

Es most el kellene mondani, hogy ennek a könyvnek nem tartalma van, hanem valami olyan csodálatos új értéke, amit tartalom elmondással nem szabad csorbítani. Ugy kell elolvasni, magunkévá tenni, ahogy azt a szerző megálmodta, talán egyszer, valamikor végig is élt. Egészen hiánytalanul. Látván lássa az olvasó, hogy van és volt ilyen ifjúság is és van olyan írójra is a magyar könyvnek, aki nem retten meg attól a gondolatától sem, hogy az ifjú szívemben virágokéket teremj szerelem sarjadzik, sőt, ez a szerelem eltérő és munkáltató kovásza a fiatal életnek. Erről tartalmat nem lehet írni, erről csak azt lehet elmondani, hogy olvassa és nézze a sorokon keresztül a felnőtt, a szülő és nevelő az ifjú lelket, szívet, mely eddig előtte hét pecséttel lezárt titok, félelmesen ismeretlen rejtelem volt. A titok egy része lepattant és a félelmesen ismeretlen rejtelemről megállapítja a szerző, hogy velejárója az életnek. El kellene még mondani, hogy mindez olyan egyszerű, olyan tisztá és világos, mint a legszebb május délelőtti vadvirágos réten. A szavak, a gondolatok, a mondanivaló, ahogy műnyelven írják, kifogástalan köntösbent. Tiszta zengés a nyelv, mely nemcsak élvezetet és örömet szerez de úgy tanít, hogy azt hiszem, ezt, mindezt én is úgy akarnám megírni, elmondani, tehát annyira egyszerű és természetes, mintha belőlem, a lelkemből szakította volna ki a szerző. Jó könyv. A magyar könyvpiac dűltermelő dzsungelében állt, mint amilyen a szótáros szavai szerint a szomorú léleknek egyetlen menedéke.

11.30 Tánccaló billentyűk.
 11.45 Hírek.

GYOMORGÖRCS,
 kólika, étvágytalanság és általában
 gyomorbetegknél a legkitűnőbb háziszser
 HOLLANDI
 GYOMORCSEPPEK
 Kapható:
 MIALOVITS JENŐ gyógyszerárában, DEBRECEN

Három hét végig a háborus Európán

Darai Béla, a debreceni válogatott ökölvívó mond egyet s mászt a spanyol portyáról

Kevés ember teheti meg ma, a háború ötödik esztendejében, hogy néhány napot szánjon Európa keresztutazására. Anál komolyabb érdekessége van egy utazásnak ilyenkor. Darai Béla, a DVSC kiváló ökölvívója nem régen jött haza a magyar válogatott spanyolországi portyájáról.

Keresztül a háborús Németországban, Svájcban, ahol béke van, megnézni, a megszállt Páris, át a Pireneusokon és körülnézni Alcazar romjain... Egy ilyen utazásról ma valóban történelmi emlékekkel tele tér vissza az utas.

És most gondoljuk el, hogy ennek a 19 napos utazásnak részleteit elmeséli Darai Béla, csendesen, szerényen, mint ahogy nekünk mesélte el a budapesti személyn, Kísújszállástól Szolnokig.

AZ UTAZÁS

Németországból alig látunk valamit. Annyit, amennyit a vonatablakon keresztül lehet látni. Münchenben kiszálltunk néhány órára. Különben is legnagyobb részét éjjel utaztunk. Amit az ember észrevett, — mert néhány óra alatt mégis csak akad valami — ugyanaz volt, amit itthon úgyis tudunk: a német nép hihetetlen fegyelmessé. Egy-két példa a vonaton is akadt, öregasszonyt láttam, amint felállt, hogy átadja a helyét a katonának. Más kérdés, hogy a katona is udvarias volt: nem fogadta el a helyet.

Egyébként utazás... Egyelőre eiegem van belőle. Visszafele három napig egyfolytában utaztunk, még hálókocsit sem kaptunk, illetve, támaszkodva „aludtunk” át a három éjszakát a vonaton. Esetleg akadt hely, hogy végigfeküdhettünk ketten egy ülésen.

SVÁJC

Svájcben ért bennünket az út legkellemesebb pillanata. A zürichi mérkőzés után egy csoport magyar egyetemistával, akik svájci ösztöndíjat kaptak, találkoztunk össze. Eddig nem is tudtam, hogy meg tud örülni idegenben magyar a magyaroknak. Mintha egyszerre egy kicsit hazaértünk volna, amikor magyar szót hallottunk. Sírtak örömeinkben a magyarok, amikor megláttak bennünket. Mérkőzés után együtt uzsonnáztunk, — figyelem! — csokoládét ittunk! Elmentünk hozzájuk a Magyarházba is. Gondolom, hogy örülhettek nekünk, akik már nem néhány nap, hanem esetleg hónapok óta vannak távol hazulról. Svájcben egyébként gyönyörű volt, a tavakat, az egész országra jellemző ragyogó tisztaságot, a csinos és színdús házakat nem felejttem el. Nagyon lelkes közönség a svájci, alig mertünk egy-egy mérkőzés után lemenni a szorítóból, a közönség ott állt körül, ülelgettek, ütögették a hátunkat, persze mind szeretetből, gondolom ezzel akartak gratulálni. Egyébként mikor Zürichben öklöztünk, akkor láttuk, hogy mit jelent nálunk a rendszabály, hogy nem szabad a nézőtérrel dohányozni. Az első menet után már alig látott az emeleten a nézőtérrel. — Spanyolországban láttuk a

már csak mint ködfoltok imbolgyogtak a szorítóban, az a gyönyör, hogy egymásnak is csak a körvonalait látták... Na ez egy kis túlzás. De nemcsak Svájcban, Spanyolországban is lehet dohányozni a teremben.

Még valamit Svájcra? Sok angolnal és zsidóval találkoztunk...

PARIS

Párisban volt időnk alaposan széjjelnézni. Egy délelőtti gőzfürdőt kerestünk, hogy lemoszuk magunkról az út porát. Nem mondom, hogy ragyogóan el tudtunk igazodni a városban, de gőzfürdő sem volt. Legalább is ott a közelben nem.

Ha az ember Párisba megy, szereti a nevezetességeit megnézni. Gondolom idegennek három különleges nevezetessége van: az Eifel-torony, amit a város minden pontjáról lehet látni, a Notre Dame, amit közelről kell megnézni és a párisi nők, akik ugye szintén komoly nevezetességek. Egyik nevezetességem sem látszik meg a háború. Páris különben is szinte sértetlen, bombatámadások nyomát nem is láttuk és a lakosság is olyan elegánsan van öltözve, mintha békeben élne.

Hogy mégis háborús Páris, egy jellegzetes kép jut az eszembe: tipikus, micisapkás párisi stricc, taxi-kerékpárral közlekedik, a hátsó ülésen szerelmes pár... A taxi-biciklit azt hiszem hírből már itt is ismerik.

ALCAZAR ROMJAI

Spanyolországban már évekkel ezelőtt végetért a polgárháború, az ország mégis szinte teljesen romokban hever. Egyes romokat megértettem, Alcazar romjai a spanyoloknak olyan történelmi emlékek lehet, mint nekünk Eger. De hogy más épületeket, városokat miért nem építettek meg fel az eltelt hét év alatt, azt nem tudom. Lehet, hogy azért, mert lusták a spanyolok. Ahogy a spanyolokat megismertem, ez látszik a legvalószínűbbnek.

Alcazarban jártunk. Valamennyien úgy jöttünk ki a romok közül, mintha ócskáspiacon jártunk volna. Egyikünk egy tábori székkel, a másik repeszdarabot, jómagam egy összeropedezett üvegi tábori látesővet hoztam magammal. Látni persze nem lehet, történelmi emlékek a háborús Európából. A városban még a kommunisták elől bemenekült polgári lakosság fekvőhelyei is változatlanul megvannak.

A SPANYOLOK

Hogy az emberekről is mondjak valamit, a spanyolok lelkesek, vadak és szegények. Alig láttam embert jó ruhában, de az ökölvívómérkőzésünkön rengetegen jelentek meg. Nem ellenünk szurkoltak, hanem a gyengébb ellen. Amikor egyik mérkőzésen egy magyar versenyző kiütéssel győzött spanyol ellenfele ellen, szegény kiütött spanyolt, amikor magához tért, úgy megpujjolta a közönsége, mintha hazáruulást követett volna el.

Spanyolországban láttuk a

tengert először. Nézegettük a hullámokat a kikötő lejárójánál, kipróbáltuk, hogy mennyire lehet a lépcsőkön lemerészkedni. Csapódott a hullám, szaladtunk fel, amikor lehúzódtott, mi is lemerészkedtünk. Játék a ritmus-sal...

A LEG...

Befejezésül még néhány kérdést tettünk Darai Bélának.
— Mi volt a legszebb emlék az útról?
— Az alcazari vár romjai.
— A legkedvesebb?
— A zürichi magyarok öröme.
— Mi tetszett legjobban?
— Svájc, a svájci tavak, a tenger, de sorolhatnám még.
— Mi volt a legtanulságosabb?

Hát ökölvívó szempontból tanulságosak voltak a spanyol ökölvívók. Olyanok lehetnek, mint nálunk a lelkes vidékiek. Fejjel, kézzel, lábbal mennek bele, ha szorul egy kicsit a kapca... Úgy egy általános, magassabb szempontból az volt a tanulságos, hogy mennyire fegyelmessé, magyarhoz illően kell nekünk, külföldet járó magyaroknak viselkednünk. Nemcsak azért, hogy a külföld lássa. Azért is, hogy érezzük: ezek se különbek nálunk. Amikor láttunk az ellenfelet össze-vissza bejönni, vagy amikor magyar ruhában, címeresen végigmentünk a spanyol utcákon, ahol úgy szaladtak utánunk a város lakói, mintha ingyen látványosság lennének, akkor éreztem, hogy minden magyar, aki külföldön van, egy kicsit az országot képviseli. És mi úgy próbáltuk ezt a képviselést, hogy ne hozunk szégyent az országra.

Sarkady Imre

Köszönet Debrecen város közönségének

írta: dr. vitéz Keresztes Fischer Ferencné, az Egyesült Női Tábor országos elnöke

Az ősi város történetéből olvashatjuk, hogy Debrecen város tanácsa a XVIII. század közepén megülte a város lakosságának, hogy közülük bárki görög vallásával kössön házasságot, mert egyrészt feltette, hogy református hitét elveszti, másrészt a magyarságnak megszűnik tagja lenni, a keleti szertartású egyház tagjával házasságot kötő debreceni polgár.

Ennek az intézkedésnek a magyarság fennmaradására nézve, példát mutató fontosságát igazolja a történelem, amikor a magyarságot elvesztő és a különböző nemzetiségű népek melegebe elsüllyedő magyarok elvesztését, igen jelentékeny számban erre az okra vezethetjük vissza.

Amikor 1941-ben a vezetésem alatt működő Egyesült Női Tábor 102 gyermekotthonnal szellett az erdélyi magyarság segítségére, már akkor tudtam, hogy Debrecen ebből a munkából híven történeli hagyományaihoz, nem fog elmaradni. Ez tényleg így is történt, mert 1942-ben 52 erdélyi gyermeket, míg 1943-ban 75 szörvány gyermeket látott vendégül, olyan magyaros szeretettel és áldozati készséggel, amellyel követésre méltó példát állított fel.

Debrecen sz. kir. város törvényhatósága dr. Kölcsey Sándor polgármester előterjesztésére 4000 pengő és a minden kényelmet biztosító testvérközösség nyaralót engedte át, felelősen annak fontosságát, mint jelent, ha a magyarság e pusztulásra ítélt ember palántáit a jövő számára megmentjük, a magyar hazának értékes és hasznos polgárává neveljük.

A hivatalos példa olyan követésre talált, amely a társadalom minden rétegét magával vonzotta és csak időrendi sorrendben köszönöm meg itt a nagy nyilvánosság előtt mindazoknak, akik akár saját maguk, vagy testület, avagy intézmény nevében szeltek támogatásomra.

A város közzétartást hivatala elén álló Zöld József polgármesterhelyettes és Balla Bertalan főjegyző minden igyekezetükkel azon voltak, hogy a kis magyarok semmiben sem szenvedjenek szűkséget.

A magyaros áldozatkészség példáját mutatták dr. Csilléri András ny. miniszter, dr. Szabó Béla egy. gh. igazgató, dr. Legeza Irén assz. Hannel Oszkárné, Solymossy Piroška, Mat-

kai Sándorné, Francia Kiss Mihályné, a Hajlított Bujorgyár, a Vas- és Rézbujorgyár, az Egyesült Kelegyárak, vitéz dr. Dávid Géza, Helier Jenő, Galamb Ferencné, ifj. Schneider János, Lajos Béla, dr. Sz. Nagy Samu, a Turáni Vadászok, dr. Magyar Zoltán, Bernardin János, Pál Sándorné, Németh Nándorné, Kovács Ida, Ditről Csily Ödöné, vitéz Bodorné Czeke Vilma, Szentmiklóssy László, Nagy Gyula, Vig László, Kovács Lajosné, Pénztáros Imréné, az Evangélikus Munkásszövetség, Ory Jánosné, dr. Kertész Kálmáné, Rakóczy Mihályné, Polgáry Miklós, Rakóczy Mihály, a Honvédség, Petrik Károly az élén a debreceni textilkereskedők, Jóna Júlia, Szeles László, Tariska Zoltán, Konecz Zoltán, Papp Gyula, Czaja Jánosné, Kozma Eudréné, Szegedy Vilma, a HÉV, a debreceni sajtó, vitéz Udvarhelyi Béla, Ferenczi Lajos, Csomor Gyula, Bera Kajalin és akiket — so helyen kellett volna megemlítenem sok-sok szeretetükért és áldozatos munkájukért, dr. Fazakas Sándor egyetemi magántanár elnöksége alatt működő Hargitaváralja jelképes székelyközösség minden egyes tagját, akik egyénileg, vagy egy-egy kisebb, nagyobb csoport élén segítségünkre szeltek, nagy és felelősségteljes munkánkban, Dr. Sós Jenő, Sass Margit, Blatner László, Rónai Anna vezetők áldozatkészség és fátárságot nem ismerő munkájukért hálás köszönet. A szakra menő segítőársak mögött láthatatlanul élt, nappalá téve fátársított Blatner Béla, akinek külön kell megköszönöm önfeláldozását.

A történelem súlyos napjait éljük s még nem tudjuk, hogy mi hoz a jövőndő, de Debrecen város közönségének s áldozatkész polgárainak megértő támogatása lehetővé tette, hogy az itt járt kis magyarok falujokba visszamenve hírdessék, hogy nem állnak egyedül s minden eselekedetükben, bajalkban ott áll a magyarság közössége.

Köszönöm ezt a munkát s a jövőndő súlyos feladatainak elvégzésében mindenkor számítok Debrecen város polgárságának megértő támogatására, mert ha a magyarság összefog, sorait megbontani nem enged, erős és egységes lesz a magyar társadalom s a magyar igazság győzedelmeskedni fog.

Kellemes és boldog karácsonyi ünnepeket kíván kedves vevőnek és ismerőseinek

Mikó László

posztónagykereskedő

Kassai Sör a mi italunk!

Kérje mindenütt!

Szekerák Jenő

bornagykereskedő pincészete az egész országban vásárol és szállít.

DEBRECEN, SZÉCHENYI-U. 22. Telefon: 13-78.

Kellemes és boldog karácsonyi ünnepeket kíván kedves vevőnek és ismerőseinek

Bohátka és Török

uri- és nődivatüzlete CSAPÓ-U. 10.

Nánássy Lajos

rádió és villamossági vállalata Debrecen, Piac-utca 85. szám.

Telefon: 34-29

Rádió javítás

Kellemes és boldog karácsonyi ünnepeket kíván kedves vevőnek

Szántó Albert

férfiruhaüzlet CSAPÓ-U. 8. Telefon: 33-32.

DEBRECENI CIVISEK

Debrecen városa mostanában divatban van az ország előtt és bizonyos, hogy méltán. De bizony a sajtóban, sőt a Rádióban is sok esetben ferde világlátásban áll az ország színe elébe a köztudatban. Alapos tévedés az, hogy úgy említik, mint nagy Hajdúvárost, mert Hajdú vármegyében fekszik, mint annak székhelye, de azt már csak itt tudják, úgy a hajdúk, mint a civisek, hogy mennyire nem függenek össze.

A város pedig magában úgy él sok más magyar ember tudatában, mint nagy falu, poros és sáros fészek, melynek nincsenek egyáltalában régi patinás épületei sem, pedig a valóságban szinte vezet virágos parkok és zöldelő fasorok tekintetében más vidéki városok előtt. Sőt nevezetes történeti emlékek dolgában sem szegény, ami pedig a kultúrát illeti, éppen Debrecen nevezik iskolák városának, amire teljesen rászolgált az ősi Kollégiumból kiharadt egyeteme pedig, külföldiek véleménye szerint is, első a föld kerékén fekvésének páratlan szépsége miatt, de elsősorban sokszázados tudományos múltja folytán is, a nagy hírű Kollégium folytatásaként.

Lakossága, különösen ősi polgársága éppen színmagyar, mert hiszen Mátyás királynak kiváltságos városa volt, lakosságának még a mohácsi vész követő török világból fennmaradt teljes névsorában egyetlen idegen név sem fordult elő, mind magyar. A debreceni civis sajátosság alakja szinte fogalomvá vált már szerte a hazában, de egyéni tulajdonsága éppen jellegzetes volta miatt nem mindig rokonszenves vonásokkal van megajzolva. Bár némileg humoros színezéssel ecsetelve, bizonyos gúnyval lehet tipusát, mintha bizony más magyarországi város ilyen helyi jellegzetességi alakja nem mutatna hasonlatot, tünetet.

A hazai városok nagy részének német eredetű polgársága magasabb kultúrájú volt már származásánál fogva is, mégis Debrecen város civis társadalma éppen úgy céh-kiváltságokkal dicsekedhetett régóta, amelyeknek keretében pedig magyar nemzeti sajátosságokat rögzített meg magában, feltűnő példaként arra, hogy a magyarság nemcsak a földet szerette, hanem a munkát is. Hiszen Pozsony város Kraxelhuberje vagy Sopron Bahnzüchterje, meg Selmec Krickhaierje éppen úgy gúnyos figurája a német városi polgárságnak, telítve annyi sok hibával és ferdeséggel, amelyeknek kigúnyolására hasonlóképpen részolgált már szinte századok folyamán át.

Sok mindenféle dolog fordult elő mindenkor a társadalmi életben, a magyar vidéki társadalom körében is, az úgynevezett gentry kúriában vagy a bogárhátú paraszti viskókban is egyformán, amiket éles nyelvű embertársai meg-megszíndíjazhattak, minden esetben teljes joggal, de a debreceni civis szemére éppen a kultúra iránt való érzéketlenséget nem lehet

vetni, mert hiszen a sokszázados kultúra-központot: Kollégiumát bőséges áldozatokkal tartotta fenn munkájával szerzett vagyonából.

A hazában lévő idegen nyelvű városok polgársága éppen úgy nem kultiválta a tudományokat, mint a magyarság népének zöme, a könyvek nem találtak otthonra sem a németek, sem a magyarok ezreinek gazdag vagy szegény háztartásában, de az áldozathozás készségét a legegyszerűbb debreceni civis-polgár is szinte eleitől örökölt buzgósággal gyakorolta, sok nemzedéken folytatva egészen mostanig is, buzgó adományokban és hagyományokban iskolának és egyháznak egyaránt.

A tudományosság fénye Debrecenből nemcsak a közvetlen Tiszántúl egyszerű magyar népére, hanem sok tekintetben egész hazánkra is kiterjedt, más kulturális központokat megelőzve. Hatvani István fizikusnak és Maróthy György matematikusnak, meg Dőszeghy Sámuel botanikusnak kiváló alakja fényes tanulság erre is, vagy Szilágyi Sámuel református püspök szerepe a magyar kultúrpolitikában jelentős volt saját korában.

A magyar szépirodalomnak gyöngye: Csokonai költészetét a debreceni levegőből táplálkozott és hogy a lanpengetés mellett korának hatalmasaival, hadilában volt kénytelen állani, abban éppen úgy részes lett volna, ha bármely más, esetleg német város falai között élt volna is, mert a Lira szépsége iránt valami feltűnő érzéssel szel sem lelkesedtek. Később azután Petőfi vagy utóbb Ady sem éltek Debrecen városában boldog életet, míg Szabolcska otthonára talált a Nagyerdőnek, amiből nem a debreceni civis maradt szelleme volt egyes-egyedül a hiba forrása, mert a maradiság bűnéből a maradiság erőnye vált.

A művészeteknek nem áldozott a város, az igaz, de ez már teljességgel nem a debreceni civisek lelki fogyatékoságából következett, hanem a reformáció puritán szellemének talán ferdén értelmezett következménye. Más hazai városokban sem a polgárság járt elől ezen a téren, hanem az egyház vagy a gazdag patrónus főurak. Annál inkább virágzott már jó korán a magyar színjátszás művészete, mely az édes magyar nyelvet művelte, hűbába érte utólagosan e részben a gúnyolódás és nyílt a civis társadalom alakjait, hiszen másutt még üldözték is.

Sőt a maradt lelkületűnek gúnyolt civisek társadalma, mesterekből és kalmárokból vagy gazdag muskotály és szegény sippantó mind egyaránt önként ismerte szellemi vezetőjének a régi nemesi rend kiváló tagjait falai között, amikor a vértanu Vigkédvű Mihály főbírótól egészen Poroszlav Frigyesig, az első polgármesterig ilyenek voltak civis-társakká és vezették Debrecen politikai életét úgy, hogy szellemi és anyag erőben naggyá vált és színmagyar maradt.

Calamus dr.

Nagyapám ősei

Nagyapám ősei
Zala földjét túrták,
Zala patakjánál
örültek a búzáat.
Zala földjét túrták...

Nagyapám ősei
kuruc nótát fújtak,
egyformán szólottak
parasztoknak és úrnak.
Kuruc nótát fújtak...

Nagyapám ősei,
rég elporladatok,
nem hallatok többé
csalágnál patakok.
Rég elporladatok...

Emléketek fölött
én vagyok a pásztor,
ősi dalokat
lantomon eljátszom.
Lantomon eljátszom...

Benedek István

Magyar hangverseny Bihary Gizella zenetanárnő közreműködésével

Bihary Gizella zenetanárnő, magyar hangversenyt rendez január 15-én este fél 9 órai kezdettel a MANSZ helyiségének földszinti termében (Ferenc József-út 36.). Műsorja a legszebb magyar számok keretében, Fráter dalokból, Verbunkos zongora szám, opera részletek címből, amon és énekszámok, valamint szavaltatok tartalmát az élvezetesnek ígérkező magyar hangverseny eszt.

Bihary Gizella művészi játékát réggen nem élvezte már Debrecen közönsége, most ezen az estén ismét meg csillogtatja élvezetes zongora játékát.

Közreműködnek még Cellár Ida egy felolvasással, Györkö Sziárdka szavaltattal, Györkö Kornélia szintén szavaltattal, felolvasással, Balogh Gézánné, Táncot lejti Nánássy L. lke. Cimblom kettes játszik Karap Irénke tanítónő és Bihary Gizella zenetanárnő.

Helyárak: ülőhely 3—, 2— P és 150. állóhely 80 fillér.

Jegyek előre válthatók Kántor Ernő és Társa játékarú kereskedőnél és a hangverseny napján fél 3-tól a pénziárnál.

A közönség részéről annál is inkább megérdemli Bihary Gizella magyar hangversenye támogatást, mivel fizeti magyar számokból állította össze műsorát és ugyancsak a bevétel fizeti a jövedelmének egy bizonyos részét a sebesült honvédek javára juttatja el.

Az író

Gondfelhőkötől árnyékolt homlokokkal merően bámult maga elé, — a ve-rejtek csak úgy viharzott sápadt arcán. Dolgozó szobája elcsendesült csatátér visszükében suttogóztak a beémlő arany sugarak fényében. Hirtelen homlokára csapott. Oh én vén száma! Ott keresem ahol nincs. Le-hajolt, hogy a padlóra hullott köny-veket összeszedje. Csontos ujjával végig simogatta őket, mintha ezzel akarta volna kiengesztelni a megaláztatásért a saját munkáját, melynek fedelén ott ragyogott aranyos betűkben a cím: A lélek rejtélyes hullámai. A vihar által ledöntött tölgy. stb. Egy ifjúkori kézirat so-rai lopakodtak be álomvilágába, ami-nek témája ma nagyon is időszerű. Ezért dűta fel íróasztalát, könyv-szekrényét.

Székre állott, hogy a szekrény te-tejéről leemelje az évek óta ott szunnyadó kis ládikát, melynek szí-nét az idő, vagy a rajta lustálkodó por teljesen megfakította. Egy kis halvány mosoly húzódott meg szája száján szögletén, mikor a keresett írás aő került a doboz aljáról. De nini... szemüvegét átdörzsölte, hogy jobban lásson, mert a kézirat mellett régi, avult levélpapírok, borítékok, össze-öbört szirmú viráglevelek hullottak aába elő... Hát ez hogy került ide? Ki tette bele?... Érdekes... for-gatja, nézegeti, tolvaj módra, lopva mer bele pillantani... De hirtelen kirántja a borítékból egy régműlt adóbból írott levelet. — Anna — al-frással. Anna... Anna... Az Annus-ásson, aki arra kérte, hogy el ne fe-jejtse a napot: „jún. 27. — születése napját, s az ígért leánykerést... Szent István! Milyen szörközött le-hetett, hogy mennyire megfedekez-zett... tűnődött el a feléje mosolygó leány arcát nézve, s a fényképet aj-kához vonta lassú fíradt kezével. Ejnye... ejnye... Ezt a hibát hely-re kell hozni... A kislányt ki kell engesztelni. Gyorsan öltözni kezdet, a mentőgondolatok csak úgy cikáz-

tak keresztül-kasul az agyán... hogy nagyon sok munkáját kellett volna át dolgozni, befejezni, az új gondolatokat felépíteni, megírni, hogy nevért majd az utókor úgy emlegesse, mint a világháború hőseit, halhatatlanait. Ezt mind Gerte a drága, a szeretett kislányért tette... Gerte áldozta fel életét... Most ki kell békíteni, meg kell engesztelni, hibá-ját helyre kell hozni... Meg kell kérni a kezét... Hatalmas csokorra a kezében fog utat törni a leány szí-veig... A róza, szegfű, gyöngyvirág... ha megkezdik halk süttögá-sukat... Felolvad az a jégbilincs... ismeri a multból leány duzzogó sze-szélyét.

— Csak a legszebbeket kedves kis-asszony — mondta a virágüzletben. — Tessék talán választani — szólott a virágárus lány, aki kutató tekintettel fűrészelte az írónak izás-ba gyűlt szembogarát. Vajjon ki lesz az a szerencsés halandó, aki meg tudta hódítani a hét pecsét alatt örzött írót szívet. Mialatt a virágfe-jek között kutattak reszkető ujjai, tekintete a mellette álló nagy tá-körre esett... Hirtelen felegyenes-egett, merően bámulta azt az idegent, aki beesett mellette, szögletes vállal, görnyedt, hajlott háttal szomorú né-zéssel mintha azt kérdezte volna tőle: Mit akarsz ezekkel a virágokkal? Halottak? Hát Te nem látod meg, hogy az élet elment melletted? Vagy Te mentél el mellette észre-véten?... Futottál a hírért, dicsősé-gért... Ezek vajjon kárpotolnak majd a mulasztásodért? Zsebében kapott, mintha keresett volna vala-mit...

— A címet otthon feledtem. Tele-fonon azonnal bemondom — s ezzel kifordult az üzletből sietve.

Este nem tudott elaludni, a vég-köst okolta — keménynek talátta — pedig csak a gondolatok keményed-tek meg a felébredés tudatától.

VERESSNÉ FÖZÖ-ERZSÉBET

Bedecs Elemér

épitőanyag kereskedő
Böszörményi-ut 2--C)
Az országos hírű BOHN cserepek és speciális téglanyagok kizárólagos raktára.

TÓTH TESTVÉREK

épitészmérnökök:

Működésük: cement- és mozaiklapok, betoncsövek, kútgyűrűk.
Fatelepe: faragott fa, deszka, léc, cement, mész, épitési anyagok
Tiszántúli tűzifatelepe: tűzifa, szén.

Kellemes karácsonyi ünnepeket kíván kedves vevőinek és ismerősöknek
Marczi István
rádlószaküzlete
KÁLVIN-TÉR 2. SZ.

Kellemes és boldog karácsonyi ünnepeket kíván kedves vevőinek

Korcsm Kálmán
hentesmester.

Debreceni
Vásárpénztár
Részvény-
társaság
Diószegi-ut

I R Ó G É P
sokszorosítás -- leírás -- kölcsönzés
B O R Y
IRÓGÉPVÁLLALATNÁL Tel. 20-51.

Hajdu megyében 1942 végéig 1955 család 9368 gyermekkel 2.787.005 pengőt kapott az ONCCsA-tól

Beszédes számok a szociális alap első évének eredményes munkájáról

Az Országos Nép- és Családvédelmi Alap felügyeleti hatósága, az országos szociális felügyelőség hatalmas kötetben számolt be az alap elmúlt két évi működéséről. 1940, 1941, 1942. év adatait tartalmazza ez a nagy gondtal és hozzáértéssel összeállított könyv és hű képet nyújt arról a nagyszerű, szociális munkáról, amelyet a kormányzat erőteljes támogatásával a Nép- és Családvédelmi Alap végez immár több év óta.

SOKIRÁNYU MUNKA

Ismerteti elsősorban az Országos Nép- és Családvédelmi Alapról szóló törvényt és rendeleteket, a feladatokát, a Közjóléti Szövetkezetek megalkotását és azok célját, a házassági kölesön jelentőségét, a bajtársi szolgálatot, az ár- és belvízkárok leküzdésére szervezett mozgalmat, a munkaközösségeket, kispárosok, kiskereskedők támogatását és egyéb juttatásokat.

Ennek a hatalmas munkának az iránítást Debrecen városban és Hajdú vármegyében dr. Kerék Mihály szociális felügyelő végzi, aki egyben Fejér, Heves és Jász-nagykunszolnok valamint Székesszentgyörgy város szociális felügyelője is.

Debrecen város Közjóléti Szövetkezetének igazgatója dr. Kerécsy Kálmán, a hajdúmegyei pedig László Sándor.

Megemlíti a könyv, hogy a szakigazgatás továbbfejlesztése érdekében a debreceni m. kir. gróf Tisza István Tudományegyetem jog- és államtudományi karán 1943-ban szociális tanfolyam kezdte meg működését.

1.020.000 PENGŐ KÖLCSÖN, 85.000 PENGŐ SEGÉLY ÁRVIZKÁROKRA

Legérdekesebb talán a könyvnek az a része, amely adataikat közli az Országos Nép- és Családvédelmi Alap működéséről.

Az egészségügyi védőnők Hajdú megyében 1942-ben 650 környezeti tanulmányozást és 1222 családlátogatást végeztek. Debrecenben ugyanekkor 380 volt a környezeti tanulmányozások és 180 a családlátogatások száma. Ugyanekkor Hajdú megyében a szociális gondozók 1504, a kisgyermek szociális gondozók 118 környezeti tanulmányozást, Debrecenben pedig a szociális gondozók 18, kisgyermek szociális gondozók 625 munkaközösségi tagok 720 környezeti tanulmányozást végeztek.

Hajdú megyében a szervezés teljesen létrejött, itt minden kétség nagyjából a maga munkaközösségét. Az országban még csak nyolc vármegyé van ilyen.

Az egész ország területén 1942-ben 3647 házassági kölesönt folyósítottak 2.349.353 pengő összegben. 1941, 1942-ben 42.898.442 pengőt fordítottak házipénzre, illetve házvételre. Ebből az összegből két év alatt 6870 ház építését kezdték el. Az árvíz és belvíz által rombadöntött 10.000 ház felépítésének és 40 ezer megrongált ház tatarozásának anyagellátását és anyagelosztását a műszaki ligosztály látta el. Az árvíz és belvíz által okozott károk helyreállítására Hajdú megye 1942. december 31-ig 890.000 pengő kölcsönt és 60.000 pengő segélyt kapott még Debrecen 130.000 pengő kölcsönt és 25.000 pengő segélyt.

A megélhetésükben veszélyeztetett családok támogatására a törvényhatósági városok közül Debrecen kapta a legtöbb támogatást.

A TÖRVÉNYHATÓSÁGI VÁROSKÖZÜL DEBRECENBEN VAN A LEGTÖBB SOKGYERMEKES CSALÁD

Hajdú megyében 4840 sokgyermekes családot tartanak nyilván 23.632 gyermekkel, 4323 megélhetésben veszélyeztetett családot 21.123 gyermekkel. Ugyanekkor Debrecenben

2978 sokgyermekes családot 14.838 gyermekkel, ezzel a létszámmal Debrecen vezet a törvényhatósági jogú városok között. Itt a megélhetésben veszélyeztetett családok száma 2453, a gyermekek száma 12.298.

Hajdúbüszörményben van 1187 sokgyermekes család 5793 gyermekkel. Hajdúbüszörmény negyedik a megyei városok között. Hajdúnánáson a sokgyermekes családok száma 668 3360 gyermekkel, Hajdúszoboszlón 475, 2320 gyermekkel.

Hajdú megyében 93 családnak juttattak házat. A gyermekek száma 573. A felhasználott összeg 902.670 P. Debrecenben 367 gyermekkel rendelkező 53 család kapott házat 499.822 pengő értékben. Hajdúbüszörményben 15 család 107 gyermekkel, — 190.768 pengő értékben, Hajdúnánáson szintén 15 család 95 gyermekkel 125.306 pengő értékben.

Kijavították Hajdú megyében 71 család (179 gyermek) házat 42.674 pengővel, Debrecenben 15 család (78 gyermek) házat 9418 pengővel.

ALLATJUTTATÁS, KISIPARI, KISKERESKEDŐI KÖLCSÁN

Telekhez, földhöz juttattak Hajdú megyében 108 családot 576 gyermekkel 140.554, Debrecenben 81 családot 498 gyermekkel 63.375. Hajdúbüszörményben 311 családot 1311 gyermekkel 28.324, Hajdúnánáson 1 családot 11 gyermekkel 378 pengő értékben.

Teheneit kapott: Hajdú megyében 191 család 1026 gyermekkel 172.565, Debrecenben 131 család 709 gyermekkel 102.546, Hajdúbüszörményben 9 család 13 teheneit (54 gyermek) 8559, Hajdúnánáson 9 család 62 gyermekkel 7731 pengő értékben. Lovait kapott: Hajdú megyében 37 család 170 gyermekkel, 24.780. Debrecenben 53 család 308 gyermekkel 49.222, Hajdúbüszörményben 2 család 12 gyermekkel 1230, Hajdúnánáson 4 család 19 gyermekkel 1776 pengő értékben.

51 sertést kapott Hajdú megyében 51 család 213 gyermekkel 11.129, 147 sertést Debrecenben 76 család 420 gyermekkel 16.759, 58 sertést 58 család 304 gyermekkel 16.897 P értékben Hajdúbüszörményben, 13 sertést 13 család 71 gyermekkel 2266 P összegben Hajdúnánáson.

Juhval, kecskével együtt az állattartásokat mérlegre: Hajdú megyében 345 állatot 345 családnak 1697 gyermekkel 215.190, Debrecenben 466 állatot 282 család 1620 gyermekkel, 171.849, Hajdúbüszörményben 91 állatot 86 család 446 gyermekkel 27.760, Hajdúnánáson 35 állatot 35 család 217 gyermekkel 13.188 pengő értékben kapott.

Kisipari és kiskereskedői kölcsönt kapott Hajdú megyében 12 család 70 gyermekkel 11.452, Debrecenben 64 család 326 gyermekkel 28.141, Hajdúnánáson 7 család 45 gyermekkel 2036 pengőt.

A juttatások összege összesen Hajdú megyében 848 család 4266 gyermek részére 1.542.254, Debrecenben 680 család 3040 gyermek részére 791.572, Hajdúbüszörményben 371 család 1710 gyermek részére 312.018, Hajdúnánáson 56 család 352 gyermek részére 141.161 pengő.

A CÉL: ÉPÍTŐ, MUNKÁS EMBEREKET NEVELNI

Hajdú megyében a Közjóléti Szövetkezet 2 mezőgazdasági üzemben 16.430 pengős tőkével 42 időszakos munkást, Debrecenben 1 mezőgazdasági üzemben 149.128 pengős befektetéssel 16 időszakos munkást foglalkoztatnak.

Hajdúnánáson 1 üzem 121.022 P befektetéssel 7 munkavezetőt, 115 — 3263 időszakos munkást foglalkoztatnak, akik részére munkabér címén 778.570 pengőt fizettek ki.

Hajdú megyében 1942-ben 24 nári gyermekotthon működött, ahol összesen 1086 gyermeket gondoztak. Beszédes számok ezek. Bizonyítéka annak, hogy a kormányzat

ilyen óriási feladatot vállalt a sok gyermekes családok istápolásával. Az Országos Nép- és Családvédelmi Alap munkája sikeres volt már a kezdet első éveiben is. A fent számolt adatok csak 1941, 1942. évi adatokat tartalmaznak. Azóta sokat fejlődött, bővült a szociális munka s mindenképp bebizonyosodik az a tétel, melyet felállítottak az ONCSA megalkotásánál: az a legnagyobb és leghatékonyabb segítség, ha nem munka nélkül, hanem munka ellenében juttatunk. Mert így nem esőkken az emberek öntudata, hanem erősödik s így valóban hasznos, munkás, építő tagjai lesznek a társadalomnak.

Csillik Éva születésnapjára

Ugy neveltek, mint féltett virágot, Aki bánatot sohase látott, Leleked ezért lett kristályos, tisztá: Derűs napjaid vetíti vissza

Virág vagy Magad is, — hamvas rózsák Eleted lyra s nem rideg próza, Tele van daljal, örömmel, fénnel, Csodára váró, bizó reménnyel.

Születésed: a „Szeretet” napja, A szíveket mindenütt átjárja... Aki él, ma szeretetre vágyik Kis konyhó! — fényes palotáig.

Legyen úgy minden, ahogy Te látod Hívó szemmel a romlott világot: S mindazt, mit ad e szeszélyes élet: Erezd igaznak, fehérnek, szépnek.

WAGNERNE SZÖTS ADEL

A szeretet kálámhoszán

BALÁZS ZSIGMOND zls a K-682 tábori posta számról küldi üzenetét Debrecenbe:

— Karácsony van. Ünnepi érzésekkel gondolunk haza kis csatárdunkra, hazánkra. Otthon ilyenkor harang szava szólít Isten elé. Mi most hiányzunk az ünneplő gyülekezetből. Lélekben azonban együtt vagyunk szeretteinkkel, ismerőseinkkel. Ók otthon imádkoznak értünk és mi is itt ő értük. Mi itt nem mehetünk köből épült templomba. Mezőn, erdőn, de ebben a hideg télen leginkább egy épületben gyülekezünk. Talán csak néhányan vagyunk, vagy egyedül kell énekelnem Krisztus Urunknak áldott születésén... Mindegy, hogy hol, vagy hányan vagyunk. Énekelünk, imádkozunk, mert nekünk is hirdeti az angyali sereg, amit kétezer évvel ezelőtt a bethlehemi pásztoroknak énekelt: „Dicsőség a magasságos menynekben az Istennek, és a földön békeség és az emberekhez jóakarát!”

Ezeknek a gondolatoknak a jegyében kíván Edesanyjának, Testvéreinek, rokonainak és minden kedves ismerősének örömteljes és bekésséges karácsonyi ünnepeket. — Balázs Zsigmond zls, Tp. K-682.

Kérje mindenütt a Vidoni vadász-szalámit

HANGYA

szövetkezet

(fűszer és csemegeáru üzlete)

Piac-u. 40

Hangya-bérház.

Szőnyeg, függöny.

Ágyterítő, paplan

Horn Rezső szőnyegházában

Kossuth-utca 19. szám.

Boldog karácsonyi ünnepeket kíván kedves vevőinek és ismerőseinek

Kostya János

szakorás és ékszerész cég.

Kellemes és boldog karácsonyi ünnepeket kíván kedves vevőinek üzletfeleinek és ismerőseinek

Báthory K. László

óranagykereskedő

Debrecen

Szilveszteri ünnepek kellemes lesz ha zenét visz lakásába SZENDRŐ SÁNDOR

zongora-, gramofon-, rádió-, hangszeráru- és zeneműkereskedéséből, BATHYÁNYI-U. 22. SZ. — Gramofonlemez nagy választékban. Lemezvásárlásnál anyag beosztásait kértem. Telefon 31-29. Alapított 1876

Vendéglősök, korcsmárosok! szükségletüket legolcsóbban

Pótor László

bornagykereskedőnél szerezhetik be.

Hatvan-utca 35.

Telefon 32-17.

ASSZONYOK, LÁNYOK

Gyermekek fehérnemű divatja

Elérkezett az év legszebb ünnepe: karácsony, kicsiny Jézus születésnapja. Minden ember magába száll ezen a szent ünnepen. Ajándékoz, vagy ajándékot vár. Kint a fronton harcoló szeretteink szívvel gondolkodni itthon maradt családtagjainkra. Ezen az estén azonban, mint ha láthatatlan híd lenne a szeretet, közelebb hozza őket hozzánk. Néki ajándékot küldeni a legfelemelőbb érzés most. Azok akiknek nincsen harcoló ismerőse, küldhet azért csomagot, hiszen ott kint is vannak olyan katonák, kiknek hozzátartozók nélkül üres és szomorú a karácsonyuk. Vidámituk meg az ilyen derék magyarok szívét és juttassunk nekik a karácsonyi szeretet melegéből valamit.

A karácsony elérkezésének azonban talán mégis a gyermek örül a legjobban. — Olyan időköt élünk, amikor a bosszúság a legtöbb utánjárás ellenére sem kielégítő. Csekélységgel is lehet azonban örömet szerezni, különösen gyermekeknek. A legapróbb ajándék is ha szeretettel adjuk örömet nyújt. A szeretet és a lélek a legnemesebb ajándék, különösen most, amikor a világban dúló harc folyik. A szülőknek gyermeküket a kevesebb ajándék kárpótlásául szeretettel kell körül venni. Azt a kevés ajándékot pedig, amit mégis nyújtanak, kis ügyességgel és ötletességgel úgy kell díszíteni, hogy a gyermek ugyanúgy örüljön neki, mint más években a gazdag ajándékoknak.

Most már késő arról írnom, hogy miket ajándékozunk kicsinyeknek, hiszen a szent este elmúlt. Az alatt készült kis rajzok azonban azok részére készültek, kik fehérnemű-anyagot ajándékoztak kicsinyeknek. Nem feltétlenül szükséges a gyermek fehérneműnek új anyagból készülnie. A kicsik érzékeny bőrnek még jobb a mosott anyagból készült fehérnemű. A megvarrások azonban legyenek kedves és izléeses. Kevés hímzéssel és rátéttel monogrammal díszítsük az apró holmikat. Egy-egy virág, pillangó, vagy más

motivum kedvesebbé tesz a gyermek előtt minden egyes darabot.

PAL ILONA.

KOZMETIKA

Néhány nap óta a hőmérő fagypont alá szállott és ezt különösen azok érzék meg, kiknek valamely testrésztük meg van fagyva. Kellemetlen szűró, egyben viszkető érzés kínozza őket. A fagyás nem egy esetben okoz komoly szépséghibát. Éppen ezért kell, hogy vigyázzunk, nehogy valamelyik testrésztünk megfagyjon.

A fagyást legtöbb esetben vérkeringési zavar okozza. Előfordul azonban kóros vérszegénység következtében is. Ügyeljünk arra, hogy kesztyűnk jó meleg és bőveket legyenek. Legkönnyebben megfagy a füll és az ujjak vége, sarok stb. (azok a helyek ahova a vérelhosszabb út után jut) A sarok feletti rész sok esetben ha megfagy el is gennyesedik. Ezért nem szabad télen olyan lábbelit viselnünk, ami szorít.

A fagyás ismertető jelei: a bőr eleinte fehér, majd kékes pirossá változik. Meleg szobában türelmetlen viszkető szűró és égő fájdalommal jár. A fagyás okozta tünetek tavasszal elmúlnak, ősszel azonban a hideg idő beálltával újból előjönnek. Segíteni rajtuk nagyon nehéz. Legjobb ha a bajt megelőzzük. Edzünk bőrünket nyáron napozással dörzsöléssel, ősszel kvarcbesugárzásokkal. Ha mégis fagyás következne be, nagyon hasznos a váltófürdő és a fagyott rész masszírozása, valamint különböző fagybalzsamok. A váltófürdő úgy kell venni, hogy olyan forró vízben, amilyent csak ki lehet bírni: 2-3 percig tartjuk a fagyott részt, utána közvetlenül állott hideg vízbe tesszük egy percig. Komolyabb esetekben azonban elengedhetetlen, hogy orvoshoz ne forduljunk.

DIVATAPRÓSÁGOK

Az igazi elegáns dáma, mindig az idők szavához igazodik. Könnyen rászokott a háború diktálta kombinát

ruhákra. Nem készítet magának 3 néterből ruhát. Alakított és úgy változtatja ruháit, hogy senki nem tudná felismerni régi ruháját benne. A ruha rövidsége szintén anyagmegtakarítást jelent. Ektélendő dolog az is ha valaki egy-egy szezonban 8-10 ruhát készítet magának, akkor amikor más egy ruhát alig tud megvartatni magának. Spóroljunk ez a háborús jelző! Régi ruháinkat mindig felfrisítt egyegy fehér gallér. Szövet ruhákat divatosá tehetünk egy szőrmővel gallérral és zsebbel díszítve. Zsinórozással is új ruhát varázsolhatunk a régiekből. Nagyon csinosak a kerámia gombok, amik különböző állatfigurákat és virágokat ábrázolnak.

Svejcben újfajta hőszigetelővel látké divatba. Két színű celluloid lap helyettesíti az üvegeket és a két lap között egymilliméternyi köz van. Ez az újfajta szemüveg összehajtható nem törik és nagyon sok szép változatos formában készül.

Más években — békében — ilyenkor már mindenkinek fejtörést okozott az estélyi ruha gondja. Az idén legfeljebb arról lehet szó, hogy valamelyik régi délutáni ruháinkat újból díszítsük gyönggyel, vagy egy új szép virággal. Szórakozásra kevés alkalom van. A néhány társas összejövetelen pedig egyetlen estélyi ruhát nem lehet látni. Estélyi ruhákat még a szalonok is csak színésznek számára készítik.

Téli sportruhának legalkalmasabb a vastag szövetből vagy kötött anyagból készült trolloi drindli. Fialos díszít nagyon jól hatnak ezeken a ruhákon a rátét munkák. Filcből különböző havasi virágok, szarvasok, állatfigurák díszítik. Hatalmas kényes fagombokkal gombódnak. A gombot vastag gyapjúfonálal varrják fel és masmra kötik a gomb tetején. Az együttes kiegészítője az egyűjjas keztyű és kézzel kötött vastag trolloi harisnya. — Ezekhez a ruhákhoz különösen elegendés a most olyan nagyon bevált kecske bunda.

PAL ILONA.

HAZTARTÁS.

Ha a pecsenye véletlenül edés,

rögtön másik edénybe kell tenni és vízzel felöntve kevés vöröshagymát, vagy kenyérhéjat tenni melléje. Újra felfőzve nem érik a pecsenyén az égés íze és barna színt is elveszti. Ha meszes vízben mosunk ajánla-

tos a vízbe egy darabka márványlapot tenni. Ez magába szívja a vízben lévő mesz tartalmat és a víz megállgyul és jobban alkalmas lesz mosásra.

GYERMEKROVAT

Itt a Jézuska!...

Nagy pelyhekben esett a hó. A fák tele voltak csillogó zuzmórával. A levegőben angyali zene csengett. Sok dolguk van ilyenkor az égieknek. Az angyalkák készítik a sok-sok díszeket, hogy örömet szerezzenek vele a jó gyermekeknek.

A kis Tamáska, — ki egyetlen gyermeke volt fát, középszályú szüleinek, — nagy izgalommal várta a Jézuskát. Edesanyja már hetekkel ezelőtt tanította vele a karácsonyi éneket: „Mennyből az angyal, le jött hozzátok...”

Már hibátlanul tudta és hét óra-kor, mikor a kis csengő megszólalt, reszkető hangon kezdte énekelni. — „Alig bírta mondani a szöveget, oly különös érzés futott rajta végig. — Anyja mellé húzódt, mert cskarta érezni, hogy ott van mellette, hogy nincs egyedül. S mikor végelett az ének edesanyja megfogta reszkető kis kezét és átvezette a nagy ebéd-lőbe, ahol amennyireztig érő nagy karácsonya mellett ott állt egy magas sovány ember, hófehér ingben, hosszú hajjal.

A kisfiú óhítattal nézett a különös emberre, aki a gyertyákat gyújtógatta, azán széllárt karokkal várta, hogy közelebb lépjen hozzá az állszelleműt gyermek.

— Edesanyukám, ez a bácsi a Jézuska? — kérdezte suttogva. — De nézd csak... nézd csak, pont olyan cipője van mint Edesapámnak. — Hát a Jézuskának is lehet olyan — válaszolta mosolyogva az edesanya.

Es ekkorra a gyertyák mind égtek s a Jézuska megsimogatta a kis Ta-

máskát. Dícsértesséket köszönt az anyukájának és vakító fehér alakja előtt az ajtó mögött.

Tamáska bátorítlanul tipegett a nagy csillogó fa felé — Anyuci! nézd csak milyen nagy autó van itt, meg milyen nagy vonat, hosszú sínnek. Anyukám!... Anyukám!... repülőgép! Nézd zuhanóbombázó, Es mellé őt a szőnyegre, húzta, a rugót, csavarta a kelepécét beindította a vonatot, dudált az autóval. Pillanatok alatt olyan zajt teremtett, úgy elfoglalta magát, hogy el is felejtkezett a Jézuskáról.

— Szervusz!ok drágám, — köszönt az apa. — Ugy szerettem volna korábban jönni, de rengeteg dolgom volt a hivatalban.

— Edesapám, képzeld el, itt volt a Jézuska és pont olyan cipő volt rajta, mint a tied. De nézd ide miket hozott nekem. Te még biztosan nem ültél ilyen gyönyörű nagy repülőgépen.

A szülők boldogan nézték gyermekük örömet.

A kis Tamás játszott-játszott, míg álom nem jött kis szemére. Es ott a lámpák mellett elaludt és újból látta azt a főságos fehéringes embert, aki olyan fényessé tette a fát és olyan nagy örömet szerezett neki. Kató néni.

Kedves Gyermekek olvasóim! Kívá-nok nektek nagyon boldog karácsonyt, hozzon sok mindent a Jézuska. Mert remélem mind-mind nagyon jók voltatok? A jó gyermekekről pedig nem feledkezik meg egy kis angyal sem. Kató néni

Ünnepekre ajándékot Takácsné ékszerboltjából
Arany, ezüst és valódi borostyán-ékszerek, márkás órák és ólomkristályok.
Plac-utca 5B. Megyeháza mellett.

Kellemes és boldog karácsonyi ünnepeket kíván kedves vevőinek
ÓVÁRI JÁNOS
úri szabósága és készruha kereskedő.
FERENC JÓZSEF UT 67.

Újvegre gyermekjátékok, ajándékok Tóth Gyula
vasútlejében szerzetők he. Ferenc József-ut 20. szám.

Kellemes és boldog karácsonyi ünnepeket kíván kedves vevőinek
Nagy László és Balla Ferenc
uri és női divatkereskedők
FERENC JÓZSEF-UT 44

HIREK

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PARTIRODA: Arany Bika szálló télelelet, ahol a párti szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvessznek minden hétköznap délelőtt 9-1 óráig.

HAJDÚ VÁRMEGYE MAGYAR ÉLET PARTI VEZETŐSEGE minden hétfőn és pénteken a főispáni hivatalban délelőtt 9-12 óráig pousznapot tart, amikor is a kérelmek és panaszok a vármegyei központi HÉLP. titkárnak adhatóak.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLATA

"Kossuth" Lux Arnold, Piac-utca 26. Telefon: 29 56. — "Magyar Korona" Káposztássy Géza, Kálvin-tér 15. Telefon: 16-06. — "Arany János" Bozók György, Csapó-utca 66. Telefon: 11-78. — "Hungária" Szoboszlai Szabó Jenő, Szoboszlói-út 4/f.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara az idén is csinos és zsléses kivitelben kapta naptárát Tiszántúli Gazda Kalendárium címmel. A naptár értékes díjportokban, cikkekben a tiszántúli mezőgazdasági élet egy-egy jelentős eseményéről, szak-zerü felvilágosításokat nyújt dőszerű kérdésekben. A gaz- lag, magasszínvonalú tartalmú kalendárium igazán kedves és értékes ajándék lesz a tiszántúli gazdáknak.

Felhívás az aeró-körök mo- llező ifjúságához. A Magyar Aero Szövetség központi mode- ező osztályán a munka megin- lult. Minden hétfőn és szerdán lélután fél 5—fél 7-ig kezdő, ngy kedden és csütörtökön dé- lután fél 5—fél 7-ig haladó mo- llellezők nyerneik kiképzést és rapnak anyagot.

A Szt. László Dalegylet ka- rácsonyi első napjának ünnepi tagymiséjén Kempter P. Missa Pastoralis miséjét adja elő ze- tekari kísérettel. Graduále, Harmat Artur: Adeste fidelis, Offertorium: Seyler: Puer na- us est. A szólokat dr. Rex Kiss Béláné, Sarkadi Sándorné, Haj- lu Péter és Sashegyi Sándor meklük. Vezényel Kollwenz K. carigazgató, orgonán kísér: dr. dustó Sándor.

A Debreceni Repülő Club vitorlázó osztálya felhívja az 927-28-29. évfolyambeli kö- répiszkolások figyelmét arra, hogy vitorlázó kiképzésre de- cember 27-től jelentkezhetnek a dub városi irodájában.

Minden hazafias kereske- lőnél kaphat repülőbélyeget.

Karácsonyi előkészületek szegénységélyezés a Csapó- teriben. Ünnepe előtti héten a reggeli istentiszteletek mellett istelli áhitatok tartatnak a hívek számára, melyet dr. Dancsházy Sándor lelkipásztor és Balogh József s.-lelkész végeztek. Pént- eken, ünnepe szombatján 8 óra- tor volt a szegények számára ajándékkiosztás, mely hús, bur- zonya és tüzelőanyag volt kb. 300 P értékben. Balogh József s.-lelkész intézett beszédet az összegyűlt szegényekhez. Ének- és, imádság kereteztek az áhi- atos. Azután vitéz Hatvany Sándor igazgató-tanító vezetésé- vel a női kör tagjai kiosztották az adományokat. Az iskolás gyermekek segélyezése később- ben lesz, melyre eddig mintegy 1000 P gyűlt össze.

MAGYAROK KARÁCSONYA

Be szép volt egykor, Istenem Karácsony ünnepe l...

Dacca, kínja és büszkesége Kacagott, sirt és lelkesült l...

A Kárpátok egy karácsonyfáját Istenkéz ahogy elültette, A fenyveserdők e roppant fája Valódi hőben csillogott S millió színt festettek rája A hold s az égő csillagok, A tó jó píráló lánggal égett Az Adriától Orsováig Es Istenéd meg büszke ének Zugadozta szent áriát.

De vannak szörnyű viharok, Mik földet zúznak, összetörnek, S a Kárpátok karácsonyfája Nemnemsohó — magyaroknak Szívébe mártult éles tőr lett...

Im születésed ünnepeljük Te Jákób-letrás Istenember, Ki igazságot hoztál a földre, Hogy az győzőn s ne a fegyver!

A Kárpátok volt egymaga A mi szent karácsonyfánk, A mi kincsek, dal, öröm, Valódi hűzök, völgyek, rónák Millió játéka fekdűt. A magyar nemzet nagy ezeréve

Igazságoddal jöjj felénk, Mert judáscsókos sorsba estünk, Add vissza szent karácsonyfánkat, Hogy végre ismét ünnepejünk!

DR. VITEZ GEREFFY GEZA

CSALÁDI ÉRTESÍTŐ

— Eljegyzési hír. Zádorfalvi Deme Irén tanárnő és dr. Ede- lényi Béla tanár jegyesek.

NÁNÁSSY JUDIT és NEUBAUER ISTVÁN földbírtokos, tart. hu- szárföldhadnagy f. hó 28-án dél- ben 1 órakor tartják esküvőjüket a debreceni evangélikus temp- lomban.

A törzskönyvelt kancalovak igazolványának átvétele. Fel- hívja a Debreceni Gazdasági Egyesület azon lótulajdonosokat kiknek kancá lovai a törzsköny- vezés alkalmával T-2. osztály- zatra minősítettek, hogy az er-ről kiadott igazolványokat a Debreceni Gazdasági Egyesület titkári-hivatalában mielőbb ve- zessék át, hogy azokat a közelj-övőben megtartandó párosítási vizsgálatnál előmutathassák

A gyermekek szíve. A nyi- lüsteleni római katolikus nép- iskola növendékei december 19-én kedves ünnepséget rendeztek, amelynek tiszta jövedelmét a gyermekek a Vöröskeresztnek ajánlották fel. A jószívű ad- onányt köszönettel nyugtazzuk és illetékes helyre juttatjuk.

Gyermekről otthonában ragyogó felvételeket készít Ber- zéki-műterem, Piac-u. 38. Tele- fon: 81-25.

Országos iskolán kívüli népművelési intézetet állítanak fel. A kultuszminiszter rendeletet adott ki, amely kimondja, hogy az iskolán kívüli népművelés fel- adatainak szakszerű tanulm- nyozására és az iskolán kívüli népművelők rendszeres kiképzé- sére Budapest székhellyel orszá- gos iskolán kívüli intézetet állí- tanak fel. Az erre vonatkozó rendelet, mely részletesen is- merteti az új intézet szerveze- tét, január 1-én lép hatályba.

Modern ékszerek, dísz tárgyak, ezüstneműek nagy választékban Invár-, Honvéd-, Levente- és Turul-órák raktáron **özv. Boross Géza** Bathányi-utca 2.

EGY KOL- DUS HIRTELEN HALÁLA

Néhány nappal ezelőt a deb- receni rendőrségre előállították Szabó Imre 38 éves foglalkozás- nélküli egyént, Vendég-utca 46. szám alatti lakost, akit koldulá- son értek. A rendőrorvos meg- állapította, hogy a férfi súlyos beteg. Kezelés alá is vették, de segíteni már nem tudtak rajta, mert hirtelen meghalt. Elren- delték felboncolását annak meg- állapítására, hogy mi okozta ha- lálát.

ELELMISZERJEGY- LOPÁSOK

Rosenfeld Zoltánné, Kút-utca 10. szám alatti lakos nyitott la- kásából ismeretlen besurranó tolvaj ellopta kenyér-, liszt- és cukorjegyét. Ugyanekkor Toka- ji Jánosné, Bellegelő 291. szám alatti lakos, lómészáros felesége szintén élelmiszerjegylopásért tett feljelentést a rendőrségen. Ő néhány percre üzletük vágó- asztalára helyezte élelmiszer- jegyeit. Ismeretlen tettes ellopta azokat. A rendőrség megindította a nyomozást a tettesek kézrekeri- tésére.

Kellemes és boldog kara- csonyt kíván n. b. vendégei nek és ismerőseinek

özv. Gömörly Menyhértné

OTTHON SÖRÖZŐ ÉS ÉTTEREM. SAS-U. 2.

5 drb hibátlan, keveset használ Salgótarjáni Perpetuum ÖRÖK ÉGŐ KÁLYHA FLADO. Automo- bília, Szatmárnémeti, Horthy-tér 6. szám.

Kellemes és boldog karácsonyi ünnepeket kíván kedves vevői- nek és ismerőseinek

BŐR ISTVÁN

FERENC JÓZSEF-ÚT 20. (városházépület)

Zseb-, kar- és faliórák, dísz tárgyak nagy választékban Min- denféle órák szakszerű javítása **STASIK LAJOS** órás és ékszerész, Széchenyi-utca 3.

Legszébb gyermek- és feher- nemű-cikkek újévre **Neuwirthol** Kálvin-tér 3 szám Telefonszám 39-76

Órák, ékszert, ezüstáru, ólomkristályt vásároljon bizalom- mal **SRETTÉR JÁNOS** ékszerésznél Bathányi utca 13 sz.

Kellemes és boldog karácsony ünnepeket kíván kedves vevői- nek és ismerőseinek

HORA ENDRE

órák és ékszerész Kossuth-utca 2.

Gyászrovat

Budán András 77 éves korában elhunyt. Temetése szombaton, karácsony első napján délután 2 órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint. Lakás: Monostorpályi-út 39. — Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Bihary János gazdálkodó 70 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap, karácsony másodnapján délután 2 órakor lesz a Köztemető ravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint. Lakás: Bellegelő 484. Temetését a Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Nagy Miklós m. kir. alezredes, a debreceni m. kir. 6. honvéd élelmező raktár parancsnoka 53 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután fél 4 órakor lesz a Köztemető diszravatalozó terméből. Dankó temetkezés.

Özv. Váradi Pálné Zales Eszter 84 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 3 órakor lesz a Köztemető II. a. ravatalozó terméből. Lakás: Honvéd-u. 60. Dankó temetkezés.

Tóth István 54 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 3 órakor lesz a Köztemető IV. ravatalozójából. Dankó temetkezés.

Vojtek Györgyné született Szerepi Jullánna 33 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután félháromkor lesz a református egyház szertartása szerint. A temetést Csurka temetkezési vállalat rendezi.

Horváth Lalka 3. hetében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozójából. Lakás: Tancsics-u. 71. Temetését Bartha vállalkozó végzi.

Surányi Katalin 21. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető II. a. ravatalozó terméből. Lakás: Dalmi Tibor-utca 16. Temetését Bartha vállalkozó végzi.

Özv. Oiah Lászlóné Tarr Vilma 69 évében elhunyt. Temetése vasárnap délután félhárom órakor lesz a Köztemető II. b. ravatalozójából. Lakás: Sárkány-utca 3. Temetését Bartha vállalkozó végzi.

Vitéz Sándorné Szabó Róza 48. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozójából. Lakás: Széchenyi-utca 30. Temetését Bartha vállalkozó végzi.

Közönetnyilvánítás. Szeretett férjem, édesapám és nagyapámnak, id. Ormos Jánosnak a temetésén megnyilvánult részvételért, a ravatalára küldött koszorúk- és virágokért ezúton mondunk hálás köszönetet. A gyászoló család.

Közönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik boldogemlékű édesapám, felsőbbfokú Bereczky János nyug. Máv. segédját temetésén megjelentek és a Horty-dalkör igen tisztelt közreműködő tagjainak, kik nagy bánatként osztoztak, köszönetet mondunk. A gyászoló család.

polg. Varga Gábor

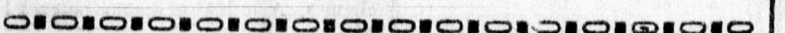
gazdálkodó
65 éves korában elhunyt. Temetése szombaton, karácsony első napján fél 4 órakor lesz a diszravatalozó terméből. Gyászolóják: bánatos felesége, nevelt fia feleségével és kislányával, testvérei, sógora, apósa és a kiterjedt rokonság. Lakás: Arpád-tér 4. Gebauer rendez.

Mi a magyarázata a buzakötvény nagy népszerűségének

Alig néhány napja lehet vásárolni a magyar pénzpiac új értékpapírját, a most kibocsátott buzakötvényeket a szinte hihetetlen, hogy máris milyen népszerűsége tett szert ez a kötvény. Kiderült, hogy okosan, ötletesen járt el a kincstár, amikor a buzához kötötte az új értékpapírok árát, mert ezzel igen nagy bizalmat szerzett a legegyszerűbb egzisztenciák között is ennek az új értéknek. A köztársaság szinte megostromolja azokat a helyeket, ahol a buzakötvény vásárolható.

Ha az igazi okát kutatjuk a buzakötvény rendkívüli kelendőségének, elsősorban azzal magyarázhatjuk, hogy a buzakötvény-kötvénynek lefelé mindenkorra biztosítva van a fix árfolyama, mert az a buzának ma és a kötvénykibocsátásánál alapul vett mázsánkénti 40 pengős ára alá nem eshet. A címletek névértéke

tehát akkor sem változik majd, ha a búza forgalmi ára egy időben pl. nem negyven, hanem csak 30 pengő lesz! A kötvény ebben az esetben is a névérték után hozza meg a 3 százalékos kamatot. Ilyen kitűnő értékpapír nagyon régen nem került már forgalomba a magyar piacon és a címleteket úgy állapították meg, hogy azokhoz a kistöke is hozzányúljon, ugyanis már 200 pengős kötvény is vásárolható, amely a 40 pengős alapárát véve 5 mázsa búzáról szól. Megjegyezzük különben, hogy a tőkebefektetésre többek között azért is célszerűek a kötvények, mert nemcsak a tőzsdén vezetik be azokat, ahol bármikor érvényesíthetők lesznek, hanem üzleti biztosítésként és bányapénzül is felhasználhatók majd, továbbá a gyámoltak és gondnokoltak pénzét is szabad buzakötvénybe fektetni.

KÜLÖN KANCA MENÉS FELAL-LÍTÁSA A HORTOBÁGYON!

A Debreceni Gazdasági Egyesület Létényszítési Szakosztálya az 1944. évtől kezdve a Hortobágyon külön kanca menést akar felállítani, ahol a minősített kanca csikók részére a legelőt trágyázással, boronálással, tövis- és gyomirtással jobban kívánja tenni s egyben gondoskodni óhajt arról, hogy a legelő leresése esetén a kanca csikók takarmányozásban részesülhessenek.

Felkérjük azokat a debreceni gazdákat, akik ismert származású (esetleg lebélyezett) jobb küllemű kanca csikóikat ebben a menésben akarják használni, ezt a szándékukat a Debreceni Gazdasági Egyesület hivatalos helyiségében kitett íven 1944. évi január hó 9-ig bezárólag jelentésük be A jelentkezés alkalmával a kimutatás előírt rovatainak megfelelőleg a tulajdonos nevén és lakcímén kívül be kell írni a csikók nevét, apjának, anyjának nevét, valamint azt is, hogy le van e bélyegezve.

SZÁMOLÓGÉP

JAVÍTÁS, UJJÁÉPÍTÉS.
HURAY műszerész m. IPARKAMARA

Karácsonyi ösztánok a Koronában. első napján a vizsga, másodnapján ösztánok, délután 5 óráig. Január 4-én új tanfolyam kezdődik.

Ügyvédi hír. Dr. Kovács László ügyvéd hivatási szolgálatából bizaérkezett. Iroda: Ferenc József-út 63. sz.

Függetlenségi Kör kebelében alakult „Kalászgárda” dec. 31-én este 5 órai kezdettel tartja szokásos Szilveszteri estélyét.

A Déri Múzeum Évkönyve most jelent meg értékes és gazdag tartalommal. A Debreceni Múzeumbarátok Köre elnöksége a nehéz postai szállításokra tekintettel ezúton kéri tagjait, akiknek tagdíjuk fejében jár a remek könyv, hogy azt személyesen vegyék át a múzeumban.

CÉG-TULAJDONOSOK : SESZTINA-NAGYBÁKAY JENŐ ÉS NAGYBÁKAY ANTAL ALAPÍTVÁ 1819. ÉVBEN.

SESZTINA LAJOS

vasnagykerekedés
Debrecen, Ferenc József-út 23 sz.
Ipari, mezőgazdasági és háztartási vasáruikkal nagy raktára
Lég- és gázvédelmi cikkek beszerzési helye.

Debreceni Újság-Hajduföld I sakkrovata

Rovat vezető: **CSOCSITS LAJOS**

CARO-KANN VEDELEM

Játszották a csehnelet—magyar távsakkmérkőzésen.
1936 XI. 2.—1937. III. 4. — 6. tábla.
Boros Sándor Dr. H. G. Schenk
1. e2—e4 c7—c6
2. d2—d4 d7—d5
3. f2—f3 d5×e4
A cselváltozat eddig 3. —, e6 4. Fe8, Vb6! a helyes folytatás.
4. f3×e4 Hg8—f6
Uj utakat keres. A szokásos 4. —, e5 5. Hf3, ed 6. Fe4 után világos előnyösebben áll.
5. e4—e5 Fe8—g4?
A játszmavezetés oka, Vizsom 5. —, Hd5 6. Fd3 után sötétre hátrányos Aljehin-vedelem áll elő, mert a c7—c6 lépés tempóvesztésnek bizonyul és a c8 futó nem tud jól fejlődni.
6. Ff1—e2 Fg4×e2
7. Hg1×e2 Hf6—d5
8. e5—e6! f7×e6
Nincs más! Az 5. lépés következménye.
9. 0—0 g7—g6
10. e2—e4 Hd5—c7
Aránylag a legjobb. 10. —, Hf6 megszünteti ugyan az f-vonalra neheredő nyomást, de Hf4 és He6: teljesen megbénítja sötét állását, 10. —, Hb6-ra pedig 11. Hf4, Hc4: 12. He6: Vd6 13. Hf8: Bf8 14. Bf8: sakk Kf8-ra 15. Vf1 sakk meglepő tisztinyerés következne.
11. Vd1—b3 Ff8—g7
A „b” gyalogos nem védhető, mert 12. Vf3 és 13. Vf7 sakk is fenyeget. 12. Vb3×b7 Vd8—d7
12. —, Fd4: sakk 13. Hd4: Vd4: sakk 14. Kh1, Vd7 (14. —, Vc4? 15. Vc8 mat!) 15. Hc3 és a Bd1 fenyegetés nyer, mert 15. —, Bf8-ra 16. Fh6! következik!
13. Hb1—d2!
Melegpő. Sötét eddig főleg azért állt rosszul, mert Ff6-ra mindig Fh6 következett volna és így a sáncolás nem volt keresztülvihető. A szövegkérés átmenetileg bezárja a c1 futót és így sötét elszámolhat, erre azonban erősek mattkombináció követhetnek. Például: 13. —, Ff6 14. Hf3, 0—0 15. Fh6, Bf7 16. He5, F:e5 17. de, Bf1: sakk (különben világos út 17-re 17. —, Bf5-re pedig 18. g4! következik!) 18. Bf1: és most Hb6-ra 19. Vh8! sakk: Vd8-ra pedig Vc7! vezérelőzetek vezetnek matting.
13. — — — Hb8—a6
14. Hd2—b3 c6—c5
Nem nagyon szerencsés kombináció sötét azonban mindenképpen veszeve van.
15. d4×c5 Ha6×c5
16. Hb3×c5 Fg7—d4?
17. He2×d4 Vd7×d4?
18. Kg1—h1 Vd4×c5
19. Fc1—f4! e6—e5
20. b2—b4! Sötét feladta.
20. —, Vc4:re 21. Fe5! (nem Be1, Va6! miatt)
20. —, Vb6-ra 21. Vb6: ab 22. Fe5 nyer.
20. —, Vd6-ra pedig 21. Bd1, Ve6 22. Fe5: Ve5: 23. Vc8 mat! következik.
A M. Sv. számára elemezte **Boros Sándor**.

SZINHÁZ

SZINHÁZI MŰSOR:

December 25. szombat délelőtti 11 órakor: **Mátyás király aranyszörő bányája.** Mérsékelt helyárak. — Délután fél 4 órakor: **Déryné.** Rendes helyárak. — Este fél 7 órakor: **Údvarolni felesleges.** Rendes helyárak.
December 26. vasárnap délelőtti 11 órakor: **Egy nap a világ.** Mérsékelt helyárak. — Délután fél 4 órakor: **Fekete Péter.** Rendes helyárak. Este fél 7 órakor: **Déryné.** Rendes helyárak.
December 27. hétfő: **János vitéz.** A-bérlet.
December 28. kedd: **Marica grófnő.** Munkáseleődés.
December 29. szerda: **Déryné.** C-bérlet.
December 30. csütörtök: **Déryné.** A-bérlet.

IRODALMI KAMARASZINHÁZ A DÉRI MUZEUMBAN:

December 27. hétfő: **Monna Vanna.**
December 28. kedd: **Monna Vanna.**

SZINHÁZI MOZAIK

A SZINESZEK KARÁCSONYA

Beleznal Unger István, a Csokonai színház igazgatója gavalléros gesztussal közel 10 ezer pengő értékű ajándékok osztott szét elmúlt nap, hemsőséges háziúnnepség keretében színtársulatának tagjai között. A tagok részben készpénz, részben pedig természetben ajándékokat kaptak.
A Déryné című operettájdonság szövegkönyvének szerzője, Bekényi László kassai hírlapíró Debrecenben van. Mint elmondotta, ez a harmadik operettje, amely színpadra került. Most dolgozik egy újabb operettjén. Péntek délután került bemutatásra a „Mátyás király aranyszörő bányája” című hangulatos gyermekoperett. Szereplői Márky Géza, Kés-náry Kálmán, Dalmady Géza, Csengeri Aladár, Hortobágyi Artur, Doka János, Oláh György, Nagy Csilla, Ujvárossy Kató, Fáskertő Mária és Turcsi Gitta voltak. A darabot Szabó Samu rendezte.

Bereza Gédon: „Sakk” e. könyvből Remis-kombináció.

A kombináció célja nem mindig a matt. Előfordul, hogy az egyik fél olyan anyagi hátrányban van, hogy örülnie kell, ha döntetlenül szabadul, mint azt az alábbi játszmában látni fogjuk.
Világos: Walker, Sötét: dr. Nagy Géza. (Győr 1924.)
Állás: Világos: Kh2, Vg4, Fh4, gy: a3, b4, e4, f2, f6 és h3 (9). Sötét: Kf8, Vf7, Bd3, gy: a6, b5 és e5 (6).
Futón + 3 gyalog többet ér, mint a bástya, világos tehát anyagi fölényben van. Telhetetlenségében azonban nem elégszik meg a már meglévő túlerővel, szeretni akar hozzá még egy gyalogot. Ez a mohóság aztán „patt-gombóccá” változtatja az eredményt, ami mezefereszi a gyomrát.
Következik: Vg4—c8 +, Vf7—f8 2. Vc8×a6?, Bd3×h3+!!! 3. Kh2×h3, Vg8—e6+!!! Vezér-vesztés, nagy pat.

MEGHÍVÓ.

A debreceni sakk-kör 1945 december 30-án este 20 órakor a „Gambrinus” különtermében tartja évi rendes közgyűlést a következő tárgysorozattal:

- 1. Elnöki megnyitó.
- 2. Főtákar jelentése.
- 3. Pénztárnok jelentése.
- 4. Ellenőr és számvizsgáló jelentése.
- 5. Költségeloirányzat.
- 6. Tiszújítás.
- 7. Indítványok.

SAKKHÍREK

Kedves kihívást kapott a Debreceni Sakk-kör a Szatmárnémeti „Térekvés” Sakk-körtől. Tekintettel az utazás nehézségeire, levelezős játszmát óhajtanak játszani. A sakk-kör elnöksége jobb, mint valószínű, hogy elroga-tja a Kiss Ernő főlevéljárós által vezetett szatmári csapat kihívását és így létrejön a mérkőzés.

Hangulatos Szilveszter a Gambrinusban

KISS Testvérek bőrgyára részvénytársaság Debrecen

„Női kalapkészítőnő”

(önálló mamelet) állandó alkalmazásra felvétel, esetleg ellátással is. **BERGERNÉ, KLEIN MARGIT, Miskole, Széchenyi-utca 50. szám.**

HANGULATOS SZILVESZTER AZ

„OTTHON” sörözőben

SAS-UTCA 2. ASZTALFOGLALÁS TELEFONON IS 15—54. SZÁM.

Nagy Mihály Hotel „TURUL” szálloda

TELEFON: 20—86. MEGYEHAZÁVAL SZEMBEN POLYÁVIZ, KÖZPONTI-FÜTÉS, FÜRDŐ.

Betétjét jól kamatoztatja

vállalkozásokat finanszíroz, értékpapírok! ad. vessz **Váradegyház megyei Takarékpénztár R.-I.** Debrecen, Piac-utca 43.

KÖZGAZDASÁG

A debreceni ipartestület sürgeti az IPOK reformját

A debreceni ipartestület legutóbbi ülésén kimondta, hogy több fontos kérdésben javaslatot terjeszt az ipartestületek Országos Központja — az IPOK — január hóra tervezett közgyűlésére. Az ipartestület felkérésére el is készült a következőket tartalmazza:

1. Indítványozzuk: mondja ki a közgyűlés, hogy sürgősen és törvényhozási úton megvalósítandónak tartja az iparosnyugdíj ügy, valamint az ipartestületi tisztviselők fizetése rendezésének és nyugdíjának kérdését, a tisztviselői illetményekkel kapcsolatban állami támogatást, illetve hozzájárulást.

2. Indítványozzuk: mondja ki a közgyűlés, hogy mindaddig, míg a földelgőző ipar részére megfelelő mennyiségű anyag nem áll rendelkezésre, a fejadag elosztási rendszer tartassék fenn s ebben az irányban előterjesztést tesz.

3. Indítványozzuk: mondja ki a közgyűlés, hogy az ipart érintő rendeletek és szabályzatok, de különösen az anyagellátással kapcsolatos rendelkezések kiadása előtt hallgatassék meg az ipartestület, egyben pedig a vidék sajtós viszonyaira iránymű fordítassék és ne vételessék alapul a főváros adottsága, mert a vidék hátrányos helyzetbe kerülne.

4. Indítványozzuk: hívja fel a közgyűlés a miniszter úr figyelmét arra, a helytelen gyakorlatra, amely különösen a közlekedés terén és az anyagszolgáltatás körül fennáll, nevezetesen az, hogy egyes hatósági szervek az ipartestület megkerülésével, illetve meghallgatása nélkül döntenek olyan kérdésekben, melyeknél gyakorlati tapasztalatok, az ipartestület tájékoztatása igen üdvözlendő volna és elkerülhetnének sok ellentét és eszalódás, ami jelenleg előáll. Ezért oly irányú rendelkezés volna kiadandó, mely szerint az intéző hatóságok és szervek tartoznak döntés előtt az ipartestület tájékoztató javaslatát kikérni és érvényesíteni.

5. Indítványozzuk: mondja ki a közgyűlés, hogy újítsa az IPOK alnökségét az IPOK reformjára vonatkozó javaslat előkészítésére és előterjesztésére, melyben hatáskörök a kívánalmakkal, a viszonyoknak megfelelően pontosan megállapíttatik.

6. Támogatjuk a királyhalmi járási Ipartársulat részéről a tekintetes alnökséghez beküldött indítványát, amely az anyagkiutalás folytonosságára vonatkozik.

Indítványainkat a közgyűlésen szóval fogjuk megokolni.

A méznád és az édescirok

A nádnak ürege, a ciroknak tömege a szára, tehát két különböző növényről van szó. Azonban úgy a nádnak, mint a ciroknak vannak olyan fészegei, amelyek sok cukrot tartalmaznak. A helyes elnevezés tehát az egyikre a méznád, és a másikkra az édescirok.

Mielőtt a cukorrépa termelése Európában meghonosodott, a Nyugat-amerikai cukornád termelő gazdaságok látták el Európát, rendkívül magas áron cukorral. Az Antillák nádcukor világhatalmát a cukorrépa tört le. Ebből ma már Európa 6-7 millió tonna cukrot állít elő. Mivel a nádcukornak a gyógyászatban és a vegyészeten a répacukorral szemben előnyei vannak, a Németek kísérletet tettek a cukornádat Európában való meghonosítására. A kísérlet sikerült Prága mellett, ahol földgázzal fűtött kertészetben különböző cukornádtermelők, mint az Antillákon amelyen terem. Jövőre már sok ezer holdnyi területet ültetnek be cukornáddal Görögországban és Olaszországban a Pó völgyében.

Meglehet, hogy a cukornád annyira meghonosodik Európában, hogy a magyar földön is termelhető lesz, ez azonban a jövő zenéje. Addig is, amíg ez megtörténik, megvan a mi magyar földünknek a cukornád és a cukorrépa pótló növénye az édescirok, amelynek magva Szerém-megyéből került hozzánk. Dudás István szerémmegyei nikitri-i lakos ajánlotta termelésre 1912-ben, azonban az 1914-ben kitört háború megakadályozta a termelést. Lublóváry Gaszton miskolci lakos 1936-ban kapott egy szerémmegyei ismerősétől néhány szem édescirok magot, amiből húsz szemet átadott Bergendy Szilveszter kiskunhalasi lakosnak, aki félt gondnal tovább szaporította. Az ő révén terjedt el az egész országban ez a hálás növény.

Folyó évben már Debrecenben is termeltek néhány édescirokot. A termelők közül megemlíthetjük Dr. Sz. Nagy Samu ügyvédet, aki 50 négyszögletű területen termelt édescirokot. Saját bevallása szerint ezen a kis területen termelt édescirokból 30 liter méz és 15 liter szőlőprést. Az édescirok termelését útján annyira megsűrítette, hogy végül száradt halma-állapotú cukrot kapott belőle. A másik termelő Geguss Endre számvevő volt, aki 150 négyszögletű területre elvetett

25 kgr. magot május 1-én, közönséges cirok távoltságra. Egyszer leszedte a fiatal hónaljajtásokat, kétszer megkapta és magéréskor levágta a 2-3 méter hosszúra nőtt termést. A levágott szárat kővébe kötötte, magvát lefésülte és kapott 50 kg. magot. A levél leszedése után kopaszon maradt szárat szeszaká darabolta, a levét szőlőprésszel kinyomta, kapott 300 liter édes levet, amiből besűrtítés után 150 liter szőlőprést, amiből készített 30 liter pálinkát, valamennyi bort és ecetet. Geguss tehát az első ízben remekelt.

Tudomásunk van más termelőkről is, mint Szoboszlay János, e sorok írója stb. Azonban azért foglalkoztunk egyrészt a Dr. Sz. Nagy Samu, másrészt a Geguss Endre-féle termelésekkel, mert az előbbi kötött fekete földön, utóbbi pedig homokon termelte a szobanoró édescirok és mindkettő termelését a f. év hónapokig tartó szárazsága egyformán sújtotta. Ugyancsak tudomásunk van arról is, hogy a b' harmegyei sárótvári községben egy kiscsáza 4 trb gyenge malaccal etette az édescirok szárát, mitől az állatok teljesen és úgy meghízta, hogy a növényedések megállott.

Rátányi Papp Gedeon, a „Párlat” szerkesztője az édescirok termeléséről, feldolgozásáról és nemzetgazdasági jelentőségéről, 40 oldalra terjedő, igen sikerült és jó könyvet írt, amelyben röviden, tömören ismerteti mindazt, amit az édescirok termeléséről és feldolgozásáról tudni kell. A könyv ára 4 P 40 f. kapható minden könyvkereskedésben. Ebből a könyvből adjuk a következő adatokat. Papp Gedeon több éven át termelte az édescirokot kizárólag méz és szőlőprésszel. Ebből 10-15 négyszögletű területen. Erről a kis helyről kapott 1 és fél 2 mázsa szárát, amiből kinyomott 60-80 liter levet és ebből kapott 12-16 liter pompás, zamatos, barnássárga mézet. A kinyomott szarát baromfi, sertés és tehén és juh a legjobb étvágyal fogyasztja, magva pedig minden háziállatnak kedvelt eledel. Termelte később nagyban is szesznyerés céljából, mit a legnagyobb sikerrel úgy ért el, hogy a kinyomott törkölyt hordókba bedöngötte földdel lenyomtatta és amikor erősen szesz szaga lett kifejtve és kapta a zamatos mézpálinkát. Mikor a hordók megteltek a kimaradt szár-

ral megszáritotta, házidarálón liszté őrlőre, miből a legzöldebb téztafélék és sítomények készültek, a korpája pedig csodálatos abraktakarmány volt.

Dr. Hatos Géza az m. kir. Állatelettani és takarmányozási intézet igazgatója szerint, ha takarmánynak termeljük az édescirkot 0.8-1 méterre hagyjuk megnőni, akkor lekaszáljuk, 1-2 napig fonnaszítjuk és felszecsézés után etetjük. Amit nem tudunk így feleltetni, azt legjobb besavanyítani (silózás, zsombolyás) mert a szénávé száritása nem sikerül. Az első hajtása amíg legalább a 80 cm-t magasságot el nem érte, zölden azért nem etethető mert mérget tartalmaz és attól az állatok elhullnak. Levágva, fonnaszítva, savanyítva, nem ártalmas, sarjú hajtása pedig zölden is etethető, az nem mérgező, de csak akkor, ha ez is elér legalább 60 centi magasságot.

Amint ezekből, a nagyon is illetékes helyről jövő adatokból látjuk, csak a fiatal, zsege növény zölden való etetése okoz veszedelmet, mert ilyen állapotban tartalmazza a legveszedelmesebb mérget a ciánt. Ez azonban nem csak az édescirokra, hanem minden más cirokra áll.

Dr. Sz. Nagy Samuak igazga van az édescirokról tömören adott abban a meghatározásban, hogy ennek a növénynek a gyökere kívül nincs olyan része, amely számottevő értéket ne nyújtana. Nem vitás tehát, hogy az édescirok a jövőben a mezei gazdaságnak valószínűs áldása lesz. Már az eddigi kísérletek igazolják, hogy szesztermelés szempontjából jobb nyersanyag a burgonyánál és a cukorrépánál, mivel 1 q. szárból 35 liter 15 cukorkoros lé nyerhető. Minden háziállatnak, amint a fentebbiekben láttuk, — elsőrangú takarmány és mivel magyárból kenyér is készíthető, emberi táplálkozásra is alkalmas.

Az édescirok magvának a termeléseivel Debrecenben a Tiszavideki Mezőgazdák Szövetkezete, Piac-u. 57. foglalkozik. Innen nyert adataink szerint az édescirok megkivánja a jórésben lévő, lehetőleg friss trágyázás, őzi mélyszántású földet. Vetni olyankor kell, amikor már fagyot nem kaphat. Egy kat. holdra 2-3 kilo mag kell. A vetőmag mennyisége attól függ, hogy milyen célra termeljük. Szára 2 és fél méter magasra nő és holdanként 250 mázsa terem. Egyedüli növény, amely a szárazságot jól bírja. A nevezett szövetkezet iradjában az érdeklődők bővebb felvilágosítást kaphatnak.

Karácsonyi ima

Ujra felvirradt ránk karácsony ünnepe. Krisztusi szeretet, minden lelket tölti be. Gyilkolja, pusztítja egymást a sok nemzet, Szeretet ünnepeén tombol a gyűlölet.

Isten, gyermeked gondviselő Atyja, Tekints le a bűnben tévelygő világra. Legyen mindenkinek boldog karácsonya, A szeretet töltésén be minden szíved ma.

Hallgasd meg imánkat, Mindenható Isten. Hiss a Te kegyelmed irántunk végtelen.

Az egész világon legyen újra béke, Karácsonyi esoda, teljesedj be végre.

III. BENKŐ JÁNOS.

SPORT

DEBRECENI SPORTJA 1943-BAN.

Az utóbbi években Debrecen sportja állandóan fejlődött és ma már ott tart, hogy országos viszonylatban is beszélhetünk róla. A debreceni ember minden sportágra hajlamos és igen szép eredmények produkálására képes.

Labdarárásban kellemes meglepetéssel szolgált a DVSC. A debreceni vasutasok bajnokságot nyertek, majd az idegült osztályzó mérkőzéseken keresztül beverekedték magukat az NB. I. osztályába, hol debreceni csapat nem játszott a Boesky megcsúszása óta. A Villanygyár a kerületi bajnokság megnyerésével verkedte be magát az NB. III-ba és itt játszik a DVSC tartalék csapata is. A DVSC kis szerenésével jó középcsapat lehet az első osztályban, de aggodalomra így sincs ok. A tartalék csapat és a Villanygyár elsőkelő helyet foglal el csoportjában. A kerületi amatőrök közül az ifj. főtűnt Tiszthelyettesek első helyen végeztek, a feljavult munkások pedig a második helyet biztosították maguknak. A Tiszthelyettesi Kupa mérkőzések során a 11/II. sz. és Repülők csapata szerepelt a legjobban és igen szép helyezést értek el a debreceni levente labdarúgó csapatok is.

Vívásban a Békessy Béla Vívó Club és a DEAC vívói tettek ki magukért. Több országos versenyen szerepeltek, legutóbb Kolozsváron nyertek bajnokságot.

Tornában szintén az élvonalban vagyunk. Debrecen tornászai megverték Budapest válogatottját és a finnek ellen is négy válogatottal

adunk. Hölgytornászaink is szép eredményt értek el Budapest ellen. Ökölvívásban a DVSC ökölvívó szakosztálya remekelt. Az új szakosztálynak igen nagy jövőt jósolunk.

Birkózásban a DVSC birkózői tettek ki magukért az országos csapatbajnoki küzdelmekben, de az egyéni számokban is jó eredményt értek el.

A kosárlabda szakosztály még csak az idén alakult meg Debrecenben, de mind a DVSC mind a DEAC szép eredményekre jogosít. A kézilabda szakosztály is bontogatta már szárnyait, de komoly erőpróba ebben a sportágban még nem volt.

Kerékpárban szintén a DVSC kerékpárosai vezetnek. A szakosztály több országos versenyen indult és jó eredményt ért el.

Az atlétikában is igen szép eredményeket értek el a debreceni atléták. A válogatásnál való mellőzés azonban elkedvetlenítette őket és a visszavonulás gondolatával foglalkoznak. Ez pedig évekre visszaveti Debrecen atlétikai sportját.

Teniszezőink szép versenyekről gondoskodtak s ezen az ország legjobbjai adták találkozót egymásnak. Ebben a sportágban is fejlődésre van kilátás.

Úszóinknak nem igen volt alkalma edzésre, de ha a fedett uszoda készen lesz ebben a sportágban is felendülés várható.

Ezenkívül az asztalitenisz szakosztály ért meg el említésre méltó eredményt. A jégsport szintén fejlődésben van Debrecenben. Egyedül a hósport az az ág, melyben Debrecen nem tud eredményeket felmutatni, mert erre nem nyílik lehetőség.

A Szabadkai AFC is meghívta a DVSC-t karácsonyi tornára, de a játékosok ma megkezdtek téli pihenőüket és így a meghívást nem fogadták el.

Ma és holnap Budapesten karácsonyi tornát rendeznek, a Ferencváros, Nagyvárad, Florisdorf és HASK részvételével.

HÉTFŐN DELBEN

olvashatja a részletes helyi sporteseményeket a Tiszántúli Déli Hírlapban.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál

Kiadja: Alföldi Sajtóvállalat Kft.

Felelős kiadó: Balogh István.

APRÓHIRDETÉSEK

Állást kereső nők

21 éves elvált asszony vagyok, négyhónapos kisgyermekkel, felfüggetlenül elhelyezkedni. Háztartásban mindenféle munkát, jaksá ritást, főzést jól értem. Szerény fizetés mellett, gyermekszerező családdal állásba mennék, hol kis fiam is mellettem lenne. Szíves megkeresést kérek. Tamási Irén, Kassai Állami kórház, V. pavilon. 777

Nyomozó iroda

Jánosy magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág utca 21. Telefon: 23-78.

Gálcseny tízennyolc éves nyomozóirodája vidéken is diszkrétan nyomoz és megfigyel. Zöldfa-u. 3. T.: 23-72.

Betöltendő állások

Gép- és gyorsíró nagy vállalatokhoz azonnali belépésre felvételt. Német nyelvtudás előnyben. Kéz írt ir. ajánlatokat a kiadóhivatalba „Perfek” jellegre. 794

Déli Hírlap kézbesítésére: asszonyokat, vagy férfiakat felvesszünk Munkaidő déli 1 óráról 3 óráig. Jelentkezni Ferenc József út 56. szám. „Debrecen Újság-Hajdúföld” kiadó hivatalában lehet egész nap. 357

Könnyebb beteghez egyszerű intelligens nő felvételt. Baltazár Dezső u. 20. 8-10 óráig. 811

Háztartási alkalmazott

Bejáró két személyre felvételt, Csapó-u. 50. 793

Lakással, fizetéssel egész napra bejáró azonnali felvételt, Timár-u. 25 813

Betöltendő állás térlaknak

Ügyes, megbízható kifüggető felvételt, Bory Iró gépvállalat, Deák Ferenc utca 2. 762

Tanuló írógépműszerésznek nyugdíjbiztosítással felvesz Huray Iró gépvállalat, Iparkamara-épület. 808

Gép-gyorsíró irodák gyakorlattal, nyugdíjbiztosítással felvételt. Részletes ajánlatot „Perfek” jellegre kiadható. 809

Nyirbogát község előjárósága állandó alkalmazásra keres legalább négy középsikolát végzett gépírásban jártas férfi vagy női munkaerőt. Sajátkezűleg megírt ajánlás a fizetési igény és személyi körülmények megjelölésével fűjegyző címére küldendő. 797

Cserépkályha rakó és formázó segédek állandó munkára alkalmazók. — Krisch Károly kályhás-mester, Debrecen, Ispóty-tér 1. sz. 788

Társ

Vidékre jömenetű pék és cukrászathoz pénzes társat keresek. Érkezni Sipes-utca 3. ünnepe. 791

Zongorák, harmonikák, hegedűk, gitárok, mandolinok eladása, javítás, vétel, Tanczer, Balvány-u. 1. emeleten.

Pataky István

Ingatlanforgalmi irodája Péterfia-utca 53.
Gyümölcsös 2 és fél n. eladó jó lakással, külön gazdasági épületekkel, öntözhető vízművekkel ellátva a város szélén eladó. Szabolcsban 12 kat. h. föld eladó, gyümölcsösnek, házhelynek is kiválóan alkalmas. Ház eladó Rothermere-u. 43. számú nagyfrontú, alapincézett, jól beépített ház. Nyíltstépel autóbussz megállójánál jókárban levő ház eladó. Nagyszalonta-u. 24. számú adómentes ház 15.000 P-ért eladó. Tokajban 1100 P-ért villatelek 1600 pengőért eladó. Pataky, Péterfia-u. 53.

Bor, ital

Tokajhegyaljai borok 4.80-tól, Burgondia-u. 17. 779

Csere

Műlepet cserélek mézért. Cím a kiadóban. 619

Divatcik

Lámpacenyők, hangulati lámpák készítője Tasnádi Kovács Sándor, Debrecen, Ferenc József-út 46., udvarbau. 410

Retikül, divatövel, turbáni, divalsapkát, nyakkenőt, divalkendőt, Petriktől, Ferenc József-út 25. 378

Bőrkesztyűk, retikülök, melltartók, csipőszorítók finom kivitelben kaphatók Bőr István kesztyűmesternél, Ferenc József út 20. (Városháza) 320

Ajánlat

Szörme bündákat javítottak, alakítottak, festek. Veszék, eladók. Kőváry szücsmeister, püspöki palota I. 31. v. 968

Bírhási-féle gyönyörűen kiállított debreceni vonatkozású levelezőlapok kaphatók a Debreceni Újság - Hajdúföld kiadóhivatalában, Ferenc József-út 56. 917-10-w

Simonffy-utca 1-b. alatti Frick Imre műköszörűs ésekek, borotvák és mindenféle vágó eszközökkel szakszerűen kőszörül. 377

Karácsonyra hasznos ajándékok! Porszívót gramofont, resót, termofort, hőpalackot, vasalót kerékpár, rádióalkatrészeket. Soltész, Kálvin-tér 2.

Férom úridívát cikket, szövetet vásároljon Kiss úridívát a ruhahát legutolsó divat szerint tőkéltes szővelással készíttik el. Ferenc József út 16. Alföldi palota. 319

Férfi, női, gyermek kötött kesztyűk nagyválasztékban, Pethő kézműveskaiparban. Szeny Anna-utca 10. Gobelnépek, fonalak, előrajzolások, hímzések.

Dr. Naményi Gyuláné, Szentendrey Olga gyorsító és géptör iskolájában új tanfolyam kezdődik. Beiratkozni állandóan lehet. Debreceni tan. ker. kir. főig. eng. száma 6475/1941-42. Vidékieknek vasútkedvezmény. Batthyány-u. 1. 495

Samu János

hirdetésel OFB engedélyes Eladó ingatlanok:
Házak: Kistalud-utca 24. számú 2 szobás jó kis ház 26.000-ért, Monostorpályi-út 70. számú igen jó ház 30.000-ért. Kereskes Géza-utca 26. számú beköltözhető ház 16.000 P. Belvárosban értékes ház, Kassa-útnál értékes ház, Horthy Miklós úton 300 öf villatelek, Balmazújvárosban szép 3 szobás úrvilla. — Eladó földek: Hajdúban feketén 23, 19, 18, 12, 2, 55, 300, Hevesben 100, 200, 300 és 52 hold. Szabolcsban 49 hold Kőntöskertben 900 öf gyü. csőssel. 801

Használt ruha

Eladó egy zöldszínű használt női télikabát, közep-termetre. Cím: Kartács-utca 14. szám. 967

Egy pár puhaszárú 42-es csizma teljesen jó állapotban eladó, Komlóssy-utca 8-b. 812

Egy szép fekete ruha közep-termetű férfire eladó. Sipo-s-u. 3. sz. 792
Egy öltöny, szürke férfi-ruha, jó állapotban levő, eladó, Péterfia-u. 34. sz. Keresztépület, 5555 R

Ékszer, arany, ezüst

Aranyat, ezüstmetűt, ék szereket napiáron vesz Takács Sándorné, Piac-utca 56. 62

Mielőtt arany, ezüst, briliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szelecsényi óra- és ékszerkereskedőnek. Sas-utca 2. 60

Rádió

Rádiót, bármilyen rendszerűt javít, alakít, épít, olcsón garanciával, évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész, Csapó-utca 84., telefon: 32-54. Vidékieknek soronkívül. 573

Kereslet

Habverő konyhai kis rész-üstöt egy és félkilogramos súlyokat konyhaméreghez, muzsikáló régi képet, régi órákat, régi képet, kis ülőkádat, porcelán figurákat, nippelket régipoharokat megvételre keres háztulajdonos, Maróthy György-u. 21. 561

Csonthulladékok a legmagasabb napi áron veszek. Vankovits, Pacsirta-u. 17. Telefon: 26-94. Hívásra érte küldök. 936

Használt gramofon lemezt veszünk. Szendrői Sándor zongora, gramofon és hangszeráruraktára Batthyány-u. 22. 339

Ócska vasat, fémeket, gépet a legmagasabb áron veszünk, Vankovits, Pacsirta-utca 17., telefon: 26-94. 937

Szépirodalmi, orvosi könyveket, egész könyvtárakat, venni. Orvos tanárségéd jellegű. 805

Szalacsai Rácz Imre rogenye:

A KERESZT

(84)

A harmadik villámesapas a Dósa-udvar halastavába vágott, olyan közel a kastélyhoz, hogy szinte kénzsgot érzett a kapuban strázsáló darabont s ez mintha jeladás lett volna, a záport felváltotta a diónyi jégverés.

A zsidók két karjukat a fejük felett összefonták és így védekeztek a rettenetes jégveréssel szemben.

Pár perc alatt szennyesen, latyakosan folyt a nagy utcán a víz és hempergette gyöngyként a fehér jégdarabokat.

Lehült a levegő és nem egy árus portékája pacallá azóit, vagy az apróbb holmit elvitte a folyóként hőmpolygó ár. Az árusok azonban ismerték az idő szokását és az első nap nem rakták ki minden árujukat, hiszen a debreceni vásár felhőszakadás, vagy ősszel hideg eső nélkül sohasem mehetett meg.

Estére kiderült az idő és hangos kalapalástól, bunkózástól visszhangzott a piac területe.

Emre pap úr az ablakból nézte, mint munkálkodnak az udvar rendbehozatalán a szolgák, akik a megtépázott ebédelő-sátraf igazították ki újabb, meg újabb szekér gallyakkal.

Honnan, honnan nem, Dósa úr termett az ablak alatt és a reggel látott pergament-könyvet, melynek tiszta, fehér lapjai csábítóan hívták Emre pap urat rajzok készítésére, az ifjú barát elé tette:

— Ezt neked szántam, papom, te bizonyára teleirod! — s még egy átalagnyi festéket, önt, írószerszámot is odatett a királyi ajándék mellé a házigazda hallatlan figyelmével.

— Uram, ilyen kincseket! — ámuld Emre pap úr, de az ifjúság mohó lázával kapott az ajándékokon.

— Semmi ez, a nyavalyás görögök ezt fizették vásárberül s neked nagy hasznodra szolgál, nekem örömmre! — állott tovább Dósa úr.

Másnap reggel megérkeztek a várostól nem messze, a szabadban táborozó kunok. Úgy vonultak be néhány százan, mintha országalapításra szánták volna el magukat.

A város népe ott volt az utcákon és az idegen vasárosok is kedvtelve szemléltek a pompás menetet.

Dósa úr ispánja a Pércsi-ut kezdetét jelölte ki számukra, de végig vonultak az egész városon, mintha bemutatót tartottak volna.

Könnyűrácsú, de nehézkerékű lovaszekereken hozták az asszonynepeket, ami igen nagy feltűnést keltett, mert a magyarok soha mást, mint túlkot, vagy bivalyt nem fogtak szekér elé. Különösen az, hogy szíjas hámozban ficáinkoltak a lovak és elég szépszerével vonták a megalázó kocscikat. — A rendért felelős vitézek olyan káprázatos díszben hegyeltek, hogy minden magyar vitéz szájában keserű lett a reggeli falat.

Csupa ezüst, vertarany, sárgaréz, cifra bőr minden lovon, míg maguk a lovasok kardosan, szekercével inkább királyi koronázáshoz illettek volna, mint vásári rendtartóknak.

— Kik ezek, uram — állottak az olasz kereskedők szájtáti ámulással Péter atya mellett, aki hazai zengő nyelvükön tárgyalt velük.

— Kunok, új nép hazánkban! — nézte kedvtelve a mutatós népet az atya.

— Aj, aj, Attila! — tévesztette össze hallomása alapján a hunokat a kunokkal az egyik olasz.

— Nem, barátom, ezek kunok, azok hunok voltak! ...

— Egy betű az egész! — vigorgott az olasz és különösen az ezüst-, aranypenzsel rakott asszonynepet nézve.

— Az lehet! — gondolkozott el Péter atya az olasz hebehurgya megállapításán és ő is arra gondolt, hátha valóban Skithiának elferdült nevű utódai ezek a nyalka vitézek, szép asszonyok, akiknek ábrázata más köntösből számolva elmenne a magyarok között.

Emre pap úr összefont karral gyönyörködve nézte az elvonulást, amikor hirtelen nagyot dobbant a szíve. Nem akarta, sőt fékezte a belső zakatolást, de a váratlan indulat és lángolás még erősebben dobogtatta a szívét. Nem ejtette ki, de néma szája mozdulatában ott égett a név:

— Tavaszvirág! ...

Valóban a kun asszony volt, immár a Törtel atyafiságból való kun vitéz asszonya, aki egyedül nézett ki a bőr szekérsátor alól, míg a szekér mellett fegyveresen embere táncoltatta a lovát. Tavaszvirág nem látta meg az ifjú pap urat, mert anyyira elfoglalta a sok-sok látnivaló, a tengernyi új benyomás, mely szerteszéjjel fogadta. Mosolygott a természetes szivnyugalom derűjével és aki látta, az nem is nézett mást ebben a fel-lengzősen mutatós, kirobbanóan hetykélkedő felvonulásban, mint a világszép kun asszonyt.

A kocsis mar eltűnt a többi szekér után, de Emre pap ur még mindig azon kapta magát, hogy Tavaszvirág után fordul-tan néz, néz, mintha valami erő kötélre-vetten húzná az ismeretlen ismerős felé.

(Folyt. köv.)

Bakóczy László

Ingatlanforgalmi irodája Werbőczy-utca 8. Telefon: 28-26. Jörvényeséknél Saját ház.
Eladó házak: Nagy-templomnál nagytekkü beköltözhető bérház két-tőszázezer. Iparkamara, zsidótemplom szomszéd-ságában tizlakásos bérház beköltözhető négy-szobás, komfortos lakással két-tőszázezer. Szent Anna-utca jobboldalán üzletes ház lakásokkal — egyszázhetvenezer. Csapó-utca végénél adómentes új épület hétrendbeli lakással egyszázhatvan- ezer. Árpád-térnél részben adómentes háromlakásos beköltözhető egyszázötvenezer. Rákóczi-utca közepénél beköltözhető, alapincézett háromszobás komfortos árulakás het-venezer. Árpád-téri templom mellett beköltözhető két-tőszobás, előszobás családi ház sürgős átbe-lyezés miatt negyvenezer. Csapókerthi állomáshoz közel költözhető háromszobás remek családi ház, nagy- tekkü gyümölcsösrel negyvenezer. Nagyállomáshoz azonnal beköltözhető két-tőszobás családi ház, remek szőlő gyümölcsösrel negyvenezer. Mester-utca végénél Pozsonyi-út bal- oldalán háromrendbeli lakással beköltözhető ház nagytekkü gyümölcsös — harmincégvenezer. Nagy- állomáshoz közel Boldog- kerthi elején kétszobás, előszobás családi ház nagy- tekkü gyümölcsösrel harminczezer. Árpád-térnél háromrendbeli lakással beköltözhető családi ház huszonkettőzezer.
Eladó föld: Látóképnél 3 hold legkifűnőbb feketeföld. — Keresek meg- vételre házat pékséggel és beköltözhető lakással. 786

Eladó állatok

Eladó valódi bersiri kan Cím a kiadóban. 771

Üzlet, műhely

Kiadó sarok üzlethelyi- ség Kisállomás közelében Érdeklődők írjanak „1944 januártól” jellegűre. 803

Élelmiszer, ital

Édeskés bor saját termé- sű literenként is ismét kapható, Attila-tér 4. 799

Autó, motor, kerékpár

Egy jó állapotban levő kerékpár eladó, Jánosi-u. 29. 807

Eladó ingóság

Két ebédlőszekrény jó- karban eladó. Piac-u. 79. Keresztépület. 806

Páncélszekrény (pénz- szekrény) eladó. Cím a kiadóban. 804

Használt tiszt ruhák, kö- penyek, kard, nyergék. Vitéz Ferenczi szabómes- ternél, Péterfia-u. 42. 800

Eladó három méter hosz- szú válasz léckerítéses ba- romfiudvar elvadászása- ra és hasonló hasznos do- gokra igen alkalmas. Cím: Kartács-u. 14. sz. 808

Cson Czeplédy József

Ingatlan irodája Kálvin-tér 9. Tel.: 23-55.
A város minden részé- ben kisebb nagyobb csalá- di és bérházak, emele- tes is, házhelyek prima- tanyás birtokok. Kérem irodámat bizalommal fel- keresni. 750

Szőlő, gyümölcsös

Eladó 300 P-öt telek ker- tészetre alkalmas. Halas- tó-utca 8. 790

Bocskai-kertben 4 szobás villa 1 kat. hold gyümöl- cssel eladó. Rákosi Jenő- u. 4. III. e. 7. 754

Eladó házhely, érdeklőd- ni Szappanos-u. 16. 802

Butor

Minek a fényes kirakat amikor utcóban vasar- rollat mindenféle lakke- reudezési tárgyat udvari butorüzletben. Piac u. 71. sz. 1966

Keményfa háló, ebédlő kredenc, antik fróasztal nagy tükör, nagy asztal eladó. Komlóssy-út 15. 511

Hangszer

Rövid fekete tanuló zongora eladó. Burgondia-u. 17. 796

Steiber hangverseny zongora elköltözés miatt el- adó, Miklós-u. 28. 784

Zongorát egy évi haszná- latra keresek. Rudolf-u. 22. 789

Gazdasági eszközök

Mezőgazdasági gépekei eszközöket, alkatrésze- ket bármilyet vesz, el- ad, vagy becsorél vitéz Nagy János, Hatvan-utca 41. Telefon: 26 19 1874

Eladó tűzfahordásra is alkalmas kétkerekű, erős vasalású, oldalas tolókocsi. Cím: Kartács-u. 14. 962

Egy jó tengeri morzsoló eladó, Szondi-u. 28. 810

Elveszett

Elveszett fekete számla- pú karkötő óráim, Jula- lom ellenében kérem Rá- kosi Jenő-u. 4. III. 7. sz. alatt leadni. 765

Elveszett egy vasderes kanca ló Elep 34. számú tanyából, Balfarán Sz. F. bilyog, két hátulsó lába csúszban kesely. Megtalá- ló jutalomban részesül. Özv. Szarvas Ferencné. Elep 34. sz. alatt. 772

Egy darab fekete bőrkész tyűt drapp trikó bélséssel december 23-án a vasúti állomás és a városháza közötti útvonalon a villa- mos kocsiiban felejtettem. A megtalálót kérem, adja le azt a MÁV üzemveze- lőség portásához, ahol jutalomban részesítem. 798

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lap- kiadóvállalat Rt. műinte- zetének körforgógépe

Igazgató: ...

...

...

...

...

...

...

...

...

...